BONDIA® ARUBA

E

Debate riba Papiamento…
Cuarenta aña laat…

Pagina 5

Diasabra 8 di November 2025 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

Caso Caret:

Corte lo trata caso di morto di Ayden Lanoy na februari otro aña

Pagina 3

- **Periodista hopi stima y reconoci, Hubert Tiel, a bay sosega** Pagina 2
- **Parlamento di Corsou den debate tenso tocante scandal den Departamento di Impuesto** Pagina 8
- **Haitianonan lo no tin eleccion general pa hopi tempo** Pagina 11

Legalisacion di migrantenan indocumenta:

Kico e por nifica pa presupuesto di Pais Aruba?

Pagina 4

Resultado di eleccion oficial ta confirma 26 asiento pa D66 y PVV

Pagina 9

Pakistan ta bisa cu combersacion di paz cu Afghanistan a keda na un impasse

Pagina 18

Atakenan aereo den lama Caribense por causa daño significante na ecosistema marino

Anteriormente nos a trece dilanti e hecho cu e atakenan aereo di Merca den Caribe no ta legal segun ley internacional, sinembargo mientras cu esaki ta un banda di e impacto di e atakenan aki. Tambe tin e otro banda cu mester considera, cual ta e contaminacion di e bida marino unda e bomnan aki ta cay.

Conflicto arma ta e acto di guera genera pa dos of mas grupo gubernamental, gruponan no gubernamental of estadonan internacional cu generalmente ta involucra un combinacion di accion militar activo—den e caso aki, agresion aereo, operacionnan cu barco naval of forsanan riba tera. Esaki ta loke nos ta mirando den region Caribe ultimo temponan, un conflicto arma contra botonan sospecha di trafico di droga, pero den e caso aki, di un solo banda. Hopi biaha, ecosistemanan natural tin e termino di "tereno" den terminologia militar y e ecosistema marino no ta un excepcion mirando cu hopi biaha den conflicto arma, atakenan aereo por tuma luga riba lama tambe, cual ta e caso cu nos ta mirando den Caribe.

Mientras cu tin tiki investigacion riba e impacto ambiental di atakenan cu ta tumando luga den Lama Caribense, e efectonan general di actividad militar riba ambientenan marino ta inclui daño significante causa pa energia acustico of shockwave. Ademas di esaki, tin e destruccion di habitat bao awa y contaminacion kimico.

E impactonan aki ta posee un menasa grandi na e region cu ecosistema y bida marino cu ya caba tin tempo sensitivo y vulnerable, manera e coral y poblacion di mamifero marino.

E detonacion di municion y atakenan aereo cu bom den of cera di awa ta genera loke ta yama 'shockwave' poderoso y un energia acustico intenso cu por causa herida severo of te hasta morto na bida marino. Esaki ta inclui pisca, turtuga y mamifero marino, kendenan ta depende mayormente riba zonido pa comunicacion y nabegacion. E animalnan marino aki ta extra vulnerable na e tipo di impacto aki, pa motibo cu nan tin un sensitividad eleva na e shockwavenan.

Destruccion di habitat ta otro punto di peso, pa motibo cu

golpi directo di municion por fisicamente destrui habitatnan marino critico, incluyendo coral sensitivo y loke ta yama 'seagrass', cual ta un punto esencial pa e reproduccion di cierto especie, ademas di su uso como un sitio safe pa por come of cria nan baby. E daño fisico aki tambe ta stroba un balans delicado di e ecosistema marino y por tin un efecto cu ta duradero.

Contaminacion kimico tambe ta algo riba cual mester pone atencion. Actividadnan militar ta inclui e potencial di botonan cu ta hundi y e uso di explosivonan, cual por libera y emiti un gran cantidad di substancia toxico den e ambiente marino. Esaki por ta resto di material explosivo, metalnan pisa y te hasta derame di azeta of petroleo. Tur esaki ta contene kimiconan cu por envenena e bida marino, por acumula den e cadena alimenticio y degrada e calidad di awa, impactando ambos bida marino y posiblemente te hasta salud humano si no atende esaki.

E estorbo general di ecosistema causa pa actividad militar, incluyendo trafico marino aumenta y e introduccion di materialnan cu usualmente no ta den e areanan aki, por causa stress tambe riba e poblacion marino. Matanan marino y bestia tambe por sufri di esaki a causa di cambio den e condicion di nan habitat. Na su turno, esaki por causa cambio den nan comportamento y facilita tambe e introduccion di especienan invasivo.

E lama di Caribe ta cas di un cantidad sumamente diverso di ecosistema marino, cual ya caba ta enfrenta presionnan existente for di cambio di clima, contaminacion marino general y sobrepesca. E stress agrega di atakenan aereo y otro accion militar ta empeora e vulnerabilidadnan agrega aki, posiblemente pushando e especienan y habitatnan ya caba menasa den un caida ireversible.

Periodista hopi stima y reconoci, Hubert Tiel, a bay sosega

Ayera merdia prensa a ricibi e tristo noticia cu e reconocido periodista, fotografo y colega di prensa Hubert Tiel a bay sosega. Apenas algun luna atras Hubert a ser diagnostica cu cancer avansa y ayera el a perde su bataya.

Den luna di september Bon Dia Aruba a publica un entrevista den cual Hubert a conta di su trayectoria extenso como fotografo, celebrando e aña aki 55 aña den e mundo di fotografia.

Na bida Hubert tabata reconoci den comunidad como fotografo y tabata presenta na diferente actividad semper cla pa saca e potretnan perfecto. El combina su pasion pa fotografia cu su otro pasion, motorsport, y tabata asisti na tur evento di careda di auto y motorsport.

E aña aki Hubert a cumpli 55 aña den e mundo di fotografia. Dia18 di augustus, dia di su cumpleaño, su pasion pa fotografia a cuminsa na momento cu pa su di 11 cumpleaño su mama a regal'e un camara chikito. E tempo ey tabata, segun el a conta, e camara tabata di rol di 12 y tabata saca potret blanco cu preto. El a conta cu e idea tabata pa e saca potret di e muchanan di bario cu a bin pa canta 'happy birthday' p'e, pero el a cuminsa saca potret

di cosnan, manera cadushi, lagadishi, cosnan cu tabata move y asina poco poco su habilidadnan pa saca potret a progresa. "Como fotografo bo sa kico bo ta buscando, kico ta e angulo, kico ta bo limite, y bo ta buscando algo cu no ta mescos cu tur hende," el a expresa un tempo atras durante un entrevista cu Bon Dia Aruba.

Cu e 55 aña aki den e mundo di fotografia, Hubert a colecta un archivo hopi grandi di potret, historia y recuerdonan warda. Algun luna atras el a haci entrega di tur su material na Archivo Nacional Aruba, potret, documento y hasta su camaranan. "Mi a hiba tur mi camaranan na ANA, tur mi badges, practicamente tur mi historia di 55 aña pa nan archiva esaki pa asina tambe nan por mustra hubentud con fotografia tabata y con leu el a yega awe," el a indica.

E tempo aki, Sr. Tiel su mensahe pa hobennan cu ta desea di drenta fotografia tabata "nos ta saca potret di tur loke ta bin y tur loke ta bay. Pero mi conseho ta keda semper busca e angulo corecto, luz corecto, y posicion corecto. Wak e como arte, e mester keda semper un arte y lo keda den historia."

E conocemento, historia y legado sumamente valioso cu Hubert ta laga atras lo compaña nos y brinda aliento, conseho y inspiracion pa e generacionnan cu ta bini despues di nos.

Bon Dia Aruba ta manda palabra di profundo condolencia pa famia, amistad y tambe demas coleganan di prensa. Cu Hubert descansa na paz.

Caso Caret:

Corte lo trata caso di morto di Ayden Lanoy na februari otro aña

Ayera den Corte di Prome Instancia di Aruba a tuma luga e prome audiencia, "regiezitting" den caso Caret, relaciona cu e morto di e hoben di 19 aña Ayden Lanoy. E agentenan policial, M. Violenes y R. Dirksz ta ser acusa di complicidad di homicidio; intento di homicidio of intento di maltrato pisa.

Sala di corte tabata completamente yen. Extra security tabata presente den sala y oficialnan di KIA fuertemente arma tambe tabata presente. E audiencia a atrae un atencion masivo di media y di publico, un refleho di e deseo general pa haya claridad riba e circunstancia cu a termina den e morto di e hoben Ayden Lanoy.

Na comienso hues a mustra comprension pa e impacto emocional di e caso riba famia y comunidad, pero a pidi pa tur hende mantene calma y respet durante e proceso. El a enfatisa cu si un persona ta sinti cu nan emocionnan ta bira demasiado, por sali un momento for di sala y despues drenta back pa evita cu tension of rabia tuma control di e situacion.

Durante e sesion, hues a ripiti cu e meta di e corte ta un proceso husto y honesto, basa riba pruebanan solido y investigacion serio. El a remarca cu un caso di e magnitud aki ta rekeri atencion detaya na tur evidencia, pa cu e decision final por refleha husticia pa tur banda – tanto pa e famia di e victima como pa e sospechosonan.

Hues a verifica cu el a ricibi tur loke ta pertenece na e dossiernan di investigacion, dos dossier,cu ta contene e resultado di investigacion inicial y evidencia, manera imagennan y audio.

Durante e prome audiencia aki e abogadonan di e acusadonan a haci nan peticionnan pa investigacion adicional mas profundo of aclaracion di cierto puntonan, cual hues tabata dispuesto pa considera, basta cu e peticionnan ta rasonabel y duna aporte real na e caso.

Un di e punto principal di discusion tabata e material audiovisual, particularmente e grabacionnan di camaranan cu tabata mustra e momento critico di e incidente na Madiki. Tabatin dos camara cu a registra e mesun evento, pero cu algun discrepancia den e audio y e video.

E abogadonan di defensa, entre nan abogado Vito Carlo, a insisti riba importancia di trata e grabacionnan cu precision. El a indica cu den un di e camaranan, e audio y e imagen ta core sincronisa, pero den e otro, e audio ta atrasa, loke por crea confusion riba e momento exacto cu a los e prome tiro, un punto cardinal pa defensa y crucial pa determina si tabatin un tiro di advertencia y den ki momento e tironan a tuma luga.

E peticion di defensa tabata pa haya un informe adicional (proces-verbaal) cu un resumen detaya di loke tanto ta wak como loke ta ser scucha den tur dos camara. Abogadonan di defensa a pidi tambe pa haci un investigacion pa medio di un tercer partido independiente, cu e condicion cu e ta un instancia reconoci y confiabel den e area forensico audiovisual.

E hues a splica cu den e dossier ya tin paginanan cu ta detaya e secuencia di e tironan y e diferencianan den grabacion. Segun corte, esey ta suficiente pa un evaluacion inicial di e evidencia visual. A nota cu segun e standard di investigacion, un discrepancia leve den audio no ta automaticamente altera e conclusionnan, basta cu e fuente principal ta corectamente sincronisa.

Fiscal di Ministerio Publico (OM) a confirma cu segun e investigacion, e grabacion di camara number un ta e fuente mas confiabel, y cu e proces-verbaal di video y audio ya a keda completa y ta util pa evaluacion di e caso. Un informe di audio solamente, segun e corte y e fiscal, no ta balor relevante na e caso.

Pa e motibo ey, hues a rechasa e peticion pa un proces-verbaal di audio separa. Corte ta considera cu e investigacion forensico ta completo pa e etapa aki.

Pa loke e peticion pa ekipo di defensa realisa un analisis extenso pa medio di un tercer partido, tanto hues y OM a indica cu ta nan derecho pa hacie, y a indica cu esaki mester ta cla prome cu februari otro aña.

Un parti importante di e audiencia tabata dedica na e posicion di e famia di e victima den e caso aki. Hues a splica cu segun ley, e famia tin un rol reconoci den e procedemento penal, como partido afecta y tin derecho pa expresa nan sentimento y puntonan di bista. Den e caso aki, esey ta inclui e mayor di Ayden, su pareha y mama di su yiu.

Abogado di e famia di Lanoy, abogado Geert Hatzmann, a splica na hues cu mayornan di Ayden a scoge pa usa e derecho di "spreekrecht" durante e tratamento di e caso mes, pa comparti nan palabra den corte, na nan idioma natal, un eleccion cu ta reconoce importancia di expresion emocional autentico. Pa preveni un situacion traumatico, a splica cu si emocionnan bira demasiado fuerte, e abogado lo asumi e lectura di nan declaracion den idioma Hulandes.

Hues a mustra empatia pa e dolor di e famia, pero a enfatisa cu den un "strafzaak" e persona sospechoso ta central, y cu corte tin e obligacion di evalua tur prueba y argumento segun ley, sin preferencia emocional. El a ratifica cu e meta final ta husticia, y cu solamente un proceso honesto por duna paz y claridad na comunidad.

Hues a anuncia cu e tratamento profundo di e caso ta planifica pa dia 20 di februari 2026, den cual e hues lo discuti e hechonan, haci preguntanan na e sospechosonan y analisa e material visual den sala. Durante e sesion aki hues evalua tambe e circunstancia personal y profesional di e sospechosonan, pa un vision completo di e situacion. Durante e prome audiencia aki, a discuti si e imagen visual di e suceso lo ser mustra den corte durante e tratamento. Aunke e representante di e famia, abogado Hatzmann, a expresa preocupacion cu esey por ta traumatico pa e famia, tanto Ministerio Publico como defensa a insisti cu esey ta un parti esencial pa un tratamento husto y completo. Na final hues a confirma cu e imagen lo ser presenta durante e tratamento di e caso.

E plan di tratamento ta inclui dos dia di audiencia: e prome dia (20 di februari) ta dedica na presentacion di e caso y e evaluacion di e prueba; e segundo dia (23 di februari) ta pa e rekisitorio di Ministerio Publico, presentacion di argumentonan di defensa y e uso di e derecho di "spreekrecht" di e famia. Den caso cu e tempo no ta suficiente, un dia adicional (26 di februari) lo ser asigna.

BONDIA ARUBA

Legalisacion di migrantenan indocumenta:

Kico e por nifica pa presupuesto di Pais Aruba?

Cu e anuncio di gobierno pa loke ta trata regularisacion di un cantidad di indocumentado na Aruba, hopi ta puntra con esaki lo afecta diferente sector di e isla. E decision pa legalisa esnan cu ya ta aki lo tin efectonan fiscal concreto riba entradanan di belasting, finanzas di seguro di salud, seguro social, y e balansa publico.

Calculacionnan independiente ta sugeri cu mas o menos 11.500–12.700 migrante Venezolano ta biba na Aruba, un igual na 11%–12% di e poblacion. E rango ey ta bini di un estudio di Organisacion Internacional pa Migracion (IOM) y resumennan di medionan di comunicacion.

Actualmente, migrantenan indocumenta generalmente ta ser exclui for di Aruba su seguro di salud universal (AZV) y for di sistemanan formal di payroll cu ta cobra impuesto riba entrada y contribucionnan social. Amnesty International ta documenta cu personanan sin residencia no por inscribi na AZV y mester financia nan mesun cuido; muchanan 4-16 por haya acceso na scol y e programa nacional di vacunacion.

Den contraste, residentenan registra ta ser cubri automaticamente pa AZV locual ta nifica cu formalisacion probablemente lo move residentenan indocumenta den e cuadro di contribucion y cobertura regular.

Kico regularisacion lo cambia?

E mision di Articulo IV di 2025 di IMF ta describi e logica macro: formalisa e poblacion migrante ta aumenta entradanan fiscal (belasting y contribucionnan social) y por alivia presion riba sistemanan di salud y social door di trece hende den schema contributivo y cuido regula.

Tambe e mision ta sostene integracion gradual den e mercado laboral di migrantenan indocumenta cu ya ta na Aruba—consistente cu alivia e scarsedad di labor den turismo y construccion.

E mercado laboral di Aruba ta robusto. Analisis recien di riesgo soberano a señala scarsedad di labor como un restriccion riba crecemento mescos cu turismo ta acercando capacidad. E contexto ey ta importa pasobra legalisacion no ta djis cambia ken ta paga den e sistema; e ta afecta cuanto trahador por ser desplega legalmente, na salarionan formal, cu cumplimento di impuesto riba salario y primanan social.

Regularisacion di hendenan cu ya ta biba y traha informalmente, e entradanan lo subi a lo largo di tres post principal:

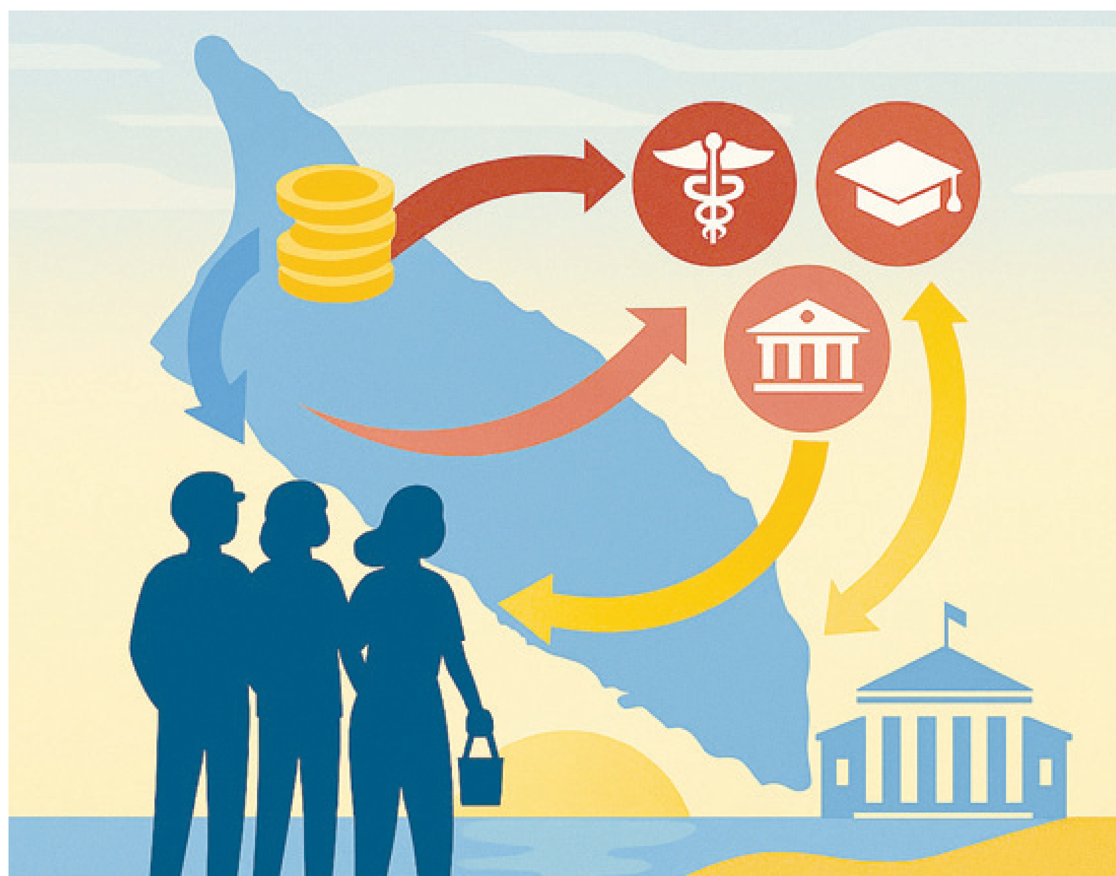
Impuesto riba entrada y retencion di salario: Aruba a reduci e tarifanan di impuesto riba entrada/salario for di 1 di januari 2025, pero cumplimento mas amplio den un forsa laboral formal mas grandi ainda ta aumenta cobransanan. Segun cu trahadonan ta move di areglonan cash/informal pa payroll, retencion ta bira automatico.

Contribucionnan di seguro social (SVb) y prima di malesa (AZV): Empleadonan y dunadornan di trabou ta paga contribucionnan legal cu ta financia pensioen y cuido di salud. Den transcurso di tempo, mas contribuyente relaciona cu beneficiarionan ta mehora e balansa—cual ta specialmente importante como cu IMF ta adverti tocante presionnan relaciona cu embehecemento riba SVb y AZV.

Impuestonan indirecto for di actividad formal: Formalisacion tin e tendencia di aumenta consumo registra y rotacion di negoshi, hisando e recibonan bou di e regimen di impuesto indirecto di Aruba y mehora cumplimento mas ampliamente. IMF tambe ta tuma nota di e esfuerso continuo pa mehora e base di impuesto y cumplimento.

Con grandi e ganashinan aki por ta?

E estudio di IOM di 2024 riba Aruba ta argumenta cu migracion Venezolano ya ta duna un contribucion cu por ser midi via inversionnan, pagonan pa servicio y belasting, y cu un integracion mas completo lo aumenta e contribucion ey. Por pensa riba esey como un indicador di orden di magnitud en bes di un pronostico; e rindimento exacto ta depende di ken ta cualifica, e velocidad di registracion, y cumplimento di e dunador di trabou.

Riba e parti di gasto, legalisacion ta carga gastonan fiscal real, pero manehabel:
Cuido di salud (AZV): Segun cu personanan indocumenta ta inscribi, e uso di servicio di asegurado lo subi. A corto plaso, e gastonan di AZV ta aumenta segun cu cuido diferi ta surgi. Riba termino medio sinembargo AZV tambe ta colecta mas contribucion, y cuido primario regula loke por reduci episodionan di emergencia costoso. IMF ta conecta formalisacion explicitamente cu ganashi di entrada y presion reduci riba sistemanan di salud y social—aunke e ta adverti tambe cu reformanan parametrico por ta necesario ainda pa conserva saldonan a largo plaso.

Administracion y procesamento di caso: DIMAS lo genera gastonan unico y transitorio pa procesa aplicacionnan, verifica documentonan, y match cu dunadornan di trabou—procesonan cu gobierno a cuminsa codifica caba. Digitalisacion por contene e gastonan aki.
Educacion y gasto social: Muchanan ta na scol caba pa ley, pero regularisacion por hisa transferencia pa capita y acceso na programanan. E impacto general ta modesto mirando e tamaño di Aruba, y parti di dje ta uso di servicio de facto existente den eligibilidad.

Poniendo e piesanan ey hunto, probablemente Aruba lo mira un aumento di gasto (admin + alcance inicial di cuido di salud) durante aña 1–2;

Sigui pa un aumento di entrada segun cu trahadonan y dunadonan di trabou ta drenta payroll, contribucionnan ta acumula na SVb y AZV, y cumplimento ta mehora den belasting indirecto—efectonan cu ta compone anualmente segun cu cumplimento ta normalisa.

E perspectiva fiscal di IMF pa Aruba—surplus for di 2023 y debe bahando—ta crea espacio pa absorbe e transicion. De facto, personal ta subraya formalisacion andando como parti di e strategia di entrada consistente cu e reglanan fiscal di Aruba. E cuadro ey ta sugeri cu regularisacion ta fiscalmente compatibel cu e trayecto di reduccion di debe riba termino medio si e ser implementa cu administracion y cumplimento severo.

Status legal tambe ta papia di e parti di crecemento. Dunadornan di trabou den hospitalidad, construccion, logistica y cuido ya ta depende—directamente of indirectamente—riba labor indocumenta. Regularisacion ta reduci informalidad, ta aumenta productividad, y ta impulsa confiansa di consumidor. Analistanan externo a señala cu scarsedad di labor ta cortando e potencial di crecemento di e isla; desblokeando labor legal ta baha e limitacionnan sin expande poblacion a traves di entradanan nobo.

Evidencia mundial ta sostene esaki. Estudionan di legalisacion den contexto comparabel (por ehempel, e regularisacion di Venezolanonan na Colombia) ta mustra empleo y ganashi formal mas halto, banda di mehoracion di bienestar—resultadonan cu ta aumenta entrada y consumo. Mientras cu e institutonan di Aruba ta diferencia, e direccion di efectonan tin e tendencia di ta similar ora cu e bareranan pa trabou formal ta ser kita.

E matematica fiscal di legalisacion na Aruba no ta un wega; e ta un transicion maneha. Gastonan ta bini prome, pero entradanan y ganashi di cumplimento ta sigui segun cu trahadonan y empresanan ta move den e sistema formal. Mirando e surplusnan di presupuesto ta reanuda y e debenan ta bay abou, Aruba ta mustra bon para pa absorbe e presion riba termino cortico y cosecha e dividendo riba termino medio—basta cu e lansamento ta disciplina, mara na tempo, y integra cu necesidadnan di mercado laboral.

Den un economia chikito, impulsa pa servicio cu ta core contra limitacionnan laboral, formalisa hende cu ta biba y traha aki caba ta, na final, un escogencia di crecemento y gobernacion mescos cu uno humanitario.

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant redacta y imprimi na Aruba y ta obenibel di dialuna te cu diasabra. Ningun contenido por wordo reproduci sin permiso di editor.

Editorial

Debate riba Papiamento…
Cuarenta aña laat…

Den nos edicion di 6 di november un relato amplio di e debate cu ta tumando lugar encuanto enseñanza na e islanan, incluyendo esunnan directamente parti di pais Hulanda y e islanan autonomo. E situacion na e islanan por varia individualmente pero en general por constata cu tin preocupacion grandi pa e actual calidad di loke e teritorionan ta brinda na enseñanza. Pero ora ta cuminza papia di solucion, ey ta unda e consenso ta desaparece y ta surgi un miyar di solucion cu tur na mes momento no por ta cuadra. Ademas, no ta contempla e desaroyo poblacional cu ta trece un grupo creciente di migrante cu tambe lo mester tin derecho di enseñanza den nan idioma materno, si nos sigui e mesun argumentacion cu ta usa actualmente pa Papiamento.

Pero, primeramente e fundamento pa enseñanza. E situacion pa loke ta e elementonan basico di apoyo ta duna un panorama di deficiencia y hasta negligencia. Ta obvio cu si kier papia di mehora contenido di enseñanza, anto mester cuminza percura pa e base di apoyo ta cumpli cu uncierto minimo. Aki nos ta topa cu un problema pasobra e islanan ta mustra diferencia den norma pa calidad di infrastructura educativo. Por lo tanto ta recomendable pa aki papia mas tanto di loke ta aplicable pa Aruba. Aki nos por mira inmediatamente cu falta vision pa mehoracion di condicion basico; un ehemplo. Pa hopi aña nos tabatin e discusion, te den sala di corte, tocante e pago pa air conditioning cu mayor di alumno mester cubri como adicion na e suma cu ta paga pa gasto excepcional cu gobierno no ta cubri. Den nos concepto esaki ta pertenece na e condicionnan fisico di awendia, cu mester ta inclui den e apoyo financiero gubernamental pa tur tipo di scol. Fuera di esey, mantenimento regular di tur instalacion educativo mester core pa cuenta di gobierno. No ta pornada Nacionnan Uni a establece un minimo di 6% di GDP cu un pais mester dedica na enzeñanza, cu cual nunca nos a cumpli; pakico keda pusha cierto gasto riba e scolnan envez di asumi e responsabilidad aki, cu ta mihor garantiza asina. Claro cu esey no lo implica cu un scol priva por bay dorna klas na oro, ey gobierno mes ta presente pa preveni, imponiendo y supervisando criterio husto pa tur.

Pero nos no a toca e contenido di enseñanza ainda. Por observa cu atrobe nos ta hibando e mesun debate tocante e idiomanan cu supuestamente mester prevalece den nos sistema educativo, segun opinion di ken bo desea di entrevista. Realmente por constata cu nos no ta mucho mas leu cu 40 aña pasa pa loke ta cambio den enseñanza cu ta marca un diferencia positivo. Pa clarifica: esaki no ta encera den e caso di Aruba, e avance cu a logra den reconocimento popular di Papiamento, concretiza tambe den legislacion. A base di esey recientemente nos por a mira e promer pasonan den direccion di integracion di Papiamento den enseñanza basico, aunke awor ta demasiado tempran pa bisa con esaki ta desaroyando. No ta trata solamente di logra un mihor dominio di Papiamento, sino tambe un mihor base pa educacion den e otro idiomanan indispensable den nos comunidad.Aki atrobe, tempo lo bisa kico ta logrando actualmente. Di otro banda, semper a existi e duda encuanto e alcance di Papiamento, como idioma di apenas un cuartmiyon na poblacion cu tin esaki como lenga materno, den un mundo domina pa e idiomanan principal, clave pa nos desaroyo como pais y economia. Ta importante pa reconoce unda e duda ey ta corecto y no mester trata di engrandece rol di Papiamento unda no lo logra nada. Si presencia di Papiamento den enseñanza basico logra cu ta mehora dominio di e idioma mes y aporta na mayor facilidad pa desaroya den e otro idomanan importante (Hulandes, Ingles y Spaño), esey ya ta considerable, aunke nos conoce e duda di varios cu hasta esaki no lo logra.

Inmigracion y enseñanza

Un aspecto cu nos no ta topa den e actual debate ta e vision pa futuro, relacionacu e desaroyo poblacional cu nos ta mira nos dilanti desde varios aña. En corto: Aruba conoce un crecemento natural negativo, cu menos nacimento cu fayecimento; un tendencia cu lo continua den futuro. Sigur cu integracion di e grupo di migrante (mayoritariamente Venezolano) nos lo yega den poco mas cu un decada na un poblacion mayoritario di descendencia directo o di segundo generacion di habla hispana. Kico lo ta e respuesta di esnan cu awe ta den discusion tocante derecho di mucha riba enseñanza basico den nan lenga materno? Lo bay cumpli cu e principio expresa y ta cuminza habri e posibilidad di instruccion na Spaño den enseñanza? Aki nos no ta tuma un posicion ni pro ni contra, djis nos ta desea cu nos 'beleidsmakers' realmente cuminza pensa cu e realidad di mañan nos dilanti, manera cu e ta pintando actualmente. Claro cu pa nos tambe ta obvio cu por gasta cada florin un biaha so y cu recurso limita ta haci cu mester scoge. En realidad nos por ta back den tempo, den añanan cuarenta y cincuenta di siglo pasa, unda no tabata tene cuenta cu origen enormemente diverso di mucha y tabata duna enseñanza na Hulandes, sin tur e consideracionnan cu a bin despues pa institui enseñanza riba un base diferente, aunke esey tin su hustificacion.Nos a keda bringa cu otro tocante Papiamento si of no, pa awor mester enfrenta realidad diferente di mañan; Aruba no ta mas esun di 40 aña pasa...

Minister Gerlien Croes:

Aruba, Corsou y Boneiro a firma un acuerdo pa continua colaboracion structural den deporte escolar interinsular

Den un paso importante pa fortalece laso deportivo y educativo den Reino Hulandes, Minister di Relacionnan den Reino, Educacion, Hubentud, Inovacion, y Deporte di Aruba, mr. Gerlien Croes, a firma un Memorandum di Entendimento (MoU) hunto cu colega Minister di Corsou y colega Diputado di Boneiro cu ta responsabel pa asuntonan di deporte.

E acuerdo ta formalisa e colaboracion permanente entre e tres islanan riba organisacion di e Interinsulaire Schoolsport Spelen, asina yama Weganan Interinsular — un evento anual cu ta uni hobennan deportista di Aruba, Boneiro y Corsou den un ambiente di competencia saludabel, intercambio cultural y formacion personal. Un acuerdo pa uni y crece hunto den deporte.

E MoU ta sigui e Letter of Intent (LOI) cu tabata firma na aña 2022, y ta consolida un marco di cooperacion pa garantisa cu e Weganan Interinsular lo tuma luga anualmente den e prome kwartaal di cada aña.

E meta di e evento ta fomenta intercambio deportivo y educativo entre hobennan; Promove salud, bienestar y desaroyo di talento; Fortalece laso cultural y social entre e islanan.
E weganan lo ser organisa den un sistema di rotacion entre Aruba, Boneiro y Corsou.
E pais anfitrion lo ta responsabel pa e preparacion y ehecucion di e evento, incluyendo logistica, estadia y seguridad.

Pa garantisa coordinacion y transparencia, e MoU ta stipula un comision permanente interinsular, consistiendo di representante di:
IBiSA (Aruba),
FDDK (Corsou),
INDEBON (Boneiro).

E comision lo ta e entidad principal pa coordinacion, supervision y evaluacion di tur edicion di e weganan, cu un rotacion anual di presidencia entre e tres islanan.

E MoU ta tin un duracion inicial di cuater aña (2025–2028) y lo wordo evalua anualmente despues di cada edicion di e weganan. Tambe ta contempla cu otro paisnan of islanan, manera St. Maarten, Saba, Statia of Surinam, por uni den futuro segun esaki wordo aproba pa tur partido inicialmente.

Korps Politie Aruba:

Drone policial cu tecnologia avansa ta drenta den funcion na KPA

Criminalidad no ta para keto y nos di KPA tampoco! Cuerpo Policial Aruba ta sigi crece por medio di colaboracion, innovacion y modernisacion ariba e parti efectivo y eficiente pa combati criminalidad.

Despues diferente pasonan importante den e parti digitalisacion durante e ultimo añanan, a yega e momento pa eleva KPA cu mas ekipo moderno y sofistica. KPA a adkiri un drone policial specialisa y ta cuadra cu e futuro di innovacion di nos organisacion riba un nivel internacional bon ekipa. Cu sensornan, camera y opcion nan sofistica di ultimo version di e compania mas grandi y renombra cu ta DJI.

Combatiendo criminalidad den un forma profesional y den un otro bista usando ekiponan moderno cu ta haci e trabou di Polis mas eficiente. Tambe ta yuda pa investigacion, orden publico y mucho mas den nos operaccionnan diario.

Cuatro colega di KPA a sigui un curso hopi intensivo di “Theoretical and Practical Drone Flight Course- Enterprise Line. E curso a ser duna door di G.J. Luna - DJI instructor y M. M. Zuniga - DJI engineer di Drones Empresariales de Centroamérica S.A.

Na final di e curso a duna un presentacion na alto mando di KPA.
KPA ta felicita e coleganan di KPA pa a pasa e curso aki cu exito. Nos ta keda traha pa mehora e parti di seguridad di nos Pais cu introduccion di tecnologia avansa.

Asina bon

Nos Papiamento ta...?

Brasil o Brazil...?

Den e edicion aki di nos column semanal tocante nos idioma Papiamento, nos atencion ta bay na nomber di un pais cu regularmente ta den nos medionan di comunicacion, skirbi semper segun e dos variantenan, sea cu un ‘s’ o un ‘z’: Brasil o Brazil. E pregunta ta: Kico ta lo corecto? Un consulta cu nos Vocabulario oficial ta duna nos como nomber di e pais: Brasil. Tambe, di acuerdo cu esaki: ‘brasilero’ o ‘brasileño’ pa e ciudadano di e pais o como adhetivo. E Vocabulario no ta duna splicacion, pero nos interpretacion ta cu kier a duna honor na con e pais mes ta skirbi su nomber.

Di unda e ‘Brazil’ ta bin anto pa skirbi e nomber di e pais asina? Di e idiomanan cu nos ta maneha tambe, Hulandes y Ingles cu ta skirbi e nomber di e pais asina: Brazil o Brazilië. Ademas nos conoce na Aruba un lugar cu yama oficialmente ‘Brazil’ y ta aparece asina tambe den e Vocabulario. Nos no tin intencion di cambia esey, pero e forma di skirbi ta orienta riba Hulandes, como cu esey tabata e idioma oficial di gobernacion tempo cu a registra e nomber pa promer biaha, loke por bien ta mas di dos siglo pasa.

E fenomeno aki nos ta mira den hopi nomber di nos geografia, cu por ta di origen Portugues/Spaño, pero cu den administracion publico a haya un forma ortografico di origen Hulandes. Un bon ehemplo ta e forma con tur sero, cu ta un palabra di origen Spaño, ta skirbi oficialmente ‘Seroe’: Seroe Colorado, Seroe Blanco, etc.

Sin embargo ta bon pa tuma nota cu den boca di pueblo e lugar tabata conoci semper como ‘Brasi’. Tambe nos conoce e mata cu oficialmente yama ‘Brazil’ pero ta pronuncia esaki como ‘brasi’ (brasí). Igualmente e nomber di un pisca cu ta aparece den e Vocabulario como ‘brazi’ cu tin e mesun origen. Origen di e nomber di e pais Brasil ta bin di e mata, cu e Portuguesnan a descubri na abundancia na costa di loke awor yama Brasil y cu a haya e nomber Paubrasilia echinata despues. E mata tabatin valor economico grandi, pa e colorante di color cora den e material di e troncon y rama.

E palabra ‘brasil’ ta bin di Latin (‘brasa’) cu ta e mesun ‘brasa’ na Spaño y Portugues, cu ta referi na carbon o leña cendi. E palabra ‘brasil’ ta referi anto na un comparacion di e color cora di e colorante cu e cora di e material kimando. Exportacion di palo di brasil pa Europa tabata un di e promer beneficionan cu e Portuguesnan tabatin di e pais, te cu e ‘Terra do Brasil’ a bira tambe e nomber di e pais.

Aruba tabata conoce tambe un especie di mesun famia cu ta conoci te awe bao di e nomber ‘Brasi(l)’ pero cu a keda totalmente elimina den e epoca di deforestacion masivo, pa haya material pa forno di kalki y aloe. Si tin algun especie di Brasil na Aruba awe, esaki lo ta di importacion mas reciente.

E busqueda di material pa kima den forno tabata asina fuerte cu gobierno colonial a institui un cuerpo di cuidador forestal yama ‘boswachter’ pa trata di frena e deforestacion completo di e isla. Te awe por mira e consecuencianan di e kimamento di kalki y aloe den pasado, unda practicamente nos no tin nada mas di e vegetacion original di nos isla. Loke nos a keda cune ainda ta e nomber di e bario, cu probablemente ta referi na e mata di brasil.

Hapon ta reanuda exportacion di pisca na China dos aña despues di liberacion di awa radioactivo trata na Fukushima

(AP)—Hapon a anuncia diabierna cu su exportacionnan di pisca a reanuda pa prome biaha desde cu China a impone un prohibicion riba producto marino Hapones pa motibo di e descarga di awa radioactivo trata for di e planta nuclear Fukushima Daiichi, cu a ser afecta pa tsunami mas cu dos aña pasa.

E Secretario di Gabinete, Minoru Kihara, a bisa periodistanan cu 6 tonelada metrico di scallop cosecha na Hokkaido a ser exporta na China diaranson, e prome carga na e pais ey desde cu Beijing a prohibi tur pisca Hapones den augustus 2023.

Beijing a anuncia den juni cu e lo suavisa e prohibicion y ta preparando pa reanuda e importacionnan, despues di varios ronda di negociacion entre e dos pais.

E descarga di awa trata for di e planta di Fukushima Daiichi — un tema discuti pa añas na Hapon pa preocupacion di daño reputacional pa e region y su productonan local — tambe a bira un asunto politico grandi entre Hapon y su bisiñanan, incluyendo China y Corea di Sur.

E prohibicion tabata un golpi duro pa e industria di pesca di Hapon, specialmente pa exportacion di scallop y concomber di lama. China tabata e mercado internacional mas grandi pa producto marino Hapones. "E gobierno ta considera e desaroyo aki como un paso positivo," Kihara a bisa, mientras el a haci un yamado na China pa sigui registra e aplicacionnan pendiente di exportadornan Hapones di pisca.

Un prohibicion ainda ta na vigor pa productonan marino di Fukushima y nuebe prefecturanan cerca, cual China a impone directamente despues di e incidente na e centro.

Kihara a agrega cu Hapon lo sigui insisti na Beijing pa kita e resto di prohibicionnan y pa reanuda importacion di carni di baca Hapones.
Na Beijing, e vocero di ministerio di Asunto Exterior, Mao Ning, a bisa cu China lo sigui maneha importacionnan di pisca Hapones "den conformidad estricto cu ley y regulacion pa garantisa seguridad alimentario pa e pueblo," y cu restriccionnan lo ser reinstala inmediatamente si algun riesgo ser detecta. China tambe lo sigui tuma muestra y haci monitoreo internacional y independiente di e descarga di awa radioactivo.

E planta nuclear Fukushima Daiichi a sufri tres accidente despues di un teremoto y tsunami masivo na 2011, cual a causa gran filtracion di awa radioactivo den e kelder di e edificio di reactor, cual mester a ser recolecta y deposita den tankinan.

E compania di energia a ricibi aprobacion di gobierno Hapones y sosten di e Agencia Internacional di Energia Atomico (IAEA) pa cuminsa cu e liberacion gradual di e awa den lama despues di trat'e. E paso aki ta necesario pa crea espacio pa construccion di instalacionnan cu falta pa e desmantelacion continuo, mientras ta evita derame accidental di awa for di e tankinan.

Oficialnan Hapones a bisa cu e impacto di e descarga riba medio ambiente y ser humano ta insignificante, y un rapport completo di IAEA a confirma despues cu e descarga ta cumpli cu standardnan di seguridad internacional.

Instituto di Salud Hulandes ta considera agrega dos medicina adicional contra obesidad na seguro basico di salud

(NLTimes)—E Instituto Nacional di Salud (Zorginstituut Nederland) ta investigando si por agrega dos otro medicamentonan contra obesidad, nombrando Wegovy y Mounjaro, den e pakete di seguro basico di salud. Segun e instituto, e medicamentonan ta ser considera solamente pa persona "cu tin e carga di malesa mas halto." E pakete basico ya ta cubri e medicamentonan Saxenda y Mysimba.

E instituto ta concentrando su evaluacion riba e eficacia y beneficio pa salud di e medicamentonan di bahamento di peso den dos grupo di pashent, pasobra e evidencia mas fuerte ta existi pa esnan caminda ta cla cu e medicamentonan por mehora nan condicion di salud.

E prome grupo ta inclui personanan cu tin un indice di masa corporal (BMI) di 30 of mas halto, y cu tambe ta padece di malesanan relacional cu peso, manera malesa di curason, malesa cronico di riñon, y sleep apnea. E segundo grupo ta personanan cu obesidad severo of hopi severo, cu tin un BMI di 35 of mas.
Segun e instituto, esaki ta referi na aproximadamente 1 miyon persona. E medicamentonan mester ser usa den combinacion cu un intervencion di estilo di bida, cu ta inclui factor manera stress, soño, alimentacion y ehercicio.

Estudionan a mustra cu pashentnan ta bolbe subi peso ora nan stop di usa e medicamentonan, lo cual ta nifica cu nan probablemente mester usa nan pa resto di nan bida, cu un costo calcula entre €250 y €450 pa luna.

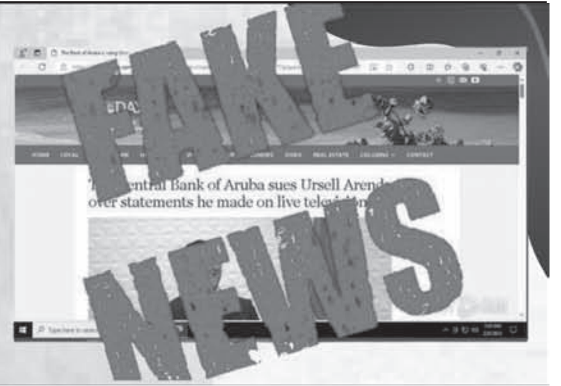
Un vocero di e Instituto Nacional di Salud a conta NOS cu lo tuma varios luna prome cu e instituto publica su recomendacion oficial tocante Wegovy y Mounjaro. Despues di esey, lo keda na e ministerio di Salud, Bienestar y Deporte pa decidi si e medicamentonan lo ser agrega den e pakete basico di seguro di salud.

LUNA DI LOCURA!
CUMPRA 2 LOTTO 5
Y HAYA 1 LOTTO 5 LOCO GRATIS!
CON PA HUNGA?
CU CADA COMPRA DI 2 LOTTO 5 RIBA E MESUN TICKET TA RICIBI 1 LOTTO 5 ADICIONAL LOCO COMPLETAMENTE **GRATIS** ARIBA E MESUN TICKET!
MAS BO CUMPRA, MAS TICKET LOCO **GRATIS** BO LO RICIBI!
PROMOCION TA VALIDO TE CU 31 DI DECEMBER
LOTTO Cambiando bida...
Pa mas informacion yama 525-7555 of bishita nos website lottoaruba.com
www.lottoaruba.com

Keda alerta pa estafa riba rednan social!

No click riba aviso paga (sponsored ad) cu ta usando imagen di Aruba Today.
Bishita solamente e pagina oficial di Facebook, Aruba Today News, of e website www.arubatoday.com.

Si bo haya algun problema, nos t'ey pa yuda: bondia.aruba@gmail.com

Mauritsz de Kort ta tuma cargo oficialmente como Gobernador di Corsou

(CuracaoChronicle)— Den un ceremonia di Parlamento diabierna, Su Excelencia señor Mauritsz Johan de Kort a tuma oficialmente su cargo como Gobernador di Corsou. Durante e ceremonia, a presenta formalmente e Decreto Real di 4 di november 2025 confirmando su nombramento, y tambe e protocol di huramentacion cu a tuma lugar dilanti di Su Mahestad Rey Willem-Alexander dia 29 di october 2025.

Dirigiendo na miembronan di parlamento y invitadonan, Gobernador de Kort a duna un discurso emociona y sincero, expresando gratitud, humildad y orguyo pa asumi e puesto mas halto den e pais. "Ta cu gratitud, emocion y orguyo cu mi ta acepta e puesto di Gobernador di Corsou den e camara aki—nos parlamento di Corsou," el a cuminsa. "Mi ta plenamente consciente di e gran responsabilidad cu mi tin, y mi ta agradecido pa e oportunidad pa sirbi den e curason di nos democracia parlamentario."

Durante e ultimo 14 aña, De Kort a sirbi como hues den e Corte Comun di Husticia den henter e region Caribe. El a bisa cu su experiencia como hues—balansa hecho, keda imparcial y actua sin faboritismo—a forma e principio cu lo guia su trabao den e rol nobo. "E cualidad di independencia y neutralidad ey lo guia mi como Gobernador," el a bisa. "Den esaki mi ta haya tanto e forsa como e reto pa sirbi cu fidelidad."

Reflehando riba historia, Gobernador de Kort a splica e evolucion di e puesto di Gobernador—for di su origen colonial te e rol moderno den un Corsou democratico. El a enfatisa cu desde cu e Statuto di Reino di 1954 a bay den efectivo, e Gobernador ta tanto representante di e Rey como hefe di gobierno di Corsou, y un enlace entre Reino y gobierno local.
"E Gobernador ya no ta un representante di poder colonial, sino un parti legitimo di gobierno di Corsou—encarga cu protege husticia y democracia," el a afirma.

Un gobernacion moderno y comprometi
De Kort a referi na e cuestion cu hopi biaha ta sali den sociedad: si e puesto di Gobernador ainda tin relevancia den tempo moderno. "E pregunta no mester ta si un institucion ta pertenece na nos tempo, sino si e ta evoluciona cu tempo," el a bisa. "Como Gobernador, mi intencion ta pa personifica esey—cu transparencia, integridad y bon gobernacion como base."

El a delinea su vision di e Gobernador como un conector, un forsa stabilisante y un guardian di bon gobernacion, tanto den Corsou como den Reino henter. "Gobiernonan ta bin y bay," el a observa. "Pero e Gobernador mester keda como un factor stabil, garantisando continuidad y sirbi como memoria institucional den e relacionnan di Reino."

Compromiso cu pueblo
Gobernador de Kort a priminti un estilo di liderato moderno y accesibel, manteniendo contacto directo cu institucionnan, scolnan, proveedor di cuido y ciudadanonan.

E tambe a haci un yamado pa dialoga cu media, lidernan religioso y representantenan consular, reconociendo nan rol importante den formacion di balor y fortalece e tehido social di Corsou.

"Miembronan di prensa—mantene mi alerta. Lidernan religioso—resa pa mi. Y consuladonan— ban traha hunto pa construi no solamente coexistencia pacifico, sino un sociedad compasivo y comprometi."

Parlamento di Corsou den debate tenso tocante scandal den Departamento di Impuesto

(CuracaoChronicle)— Parlamento di Corsou a tene un debate largo diabierna riba e scandal andante den e Departamento di Impuesto, un caso cu a sacudi confianza publico den e maneho financiero di Corsou. E controversia a surgi dos siman pasa ora revelacionnan a sali cu e cobrador nacional di impuesto (landsontvanger) tabata personalmente involucra durante añas den cobro y areglonan di pago di impuesto, supuestamente costando e pais miyones di florin.

Directie Financiën y Centrale Accountantsdienst ta informa cu dialuna dia 10 di november 2025 nos lo ta cera pa publico henter dia pa motibo di un personeelsbijeenkomst.

Nos lo reanuda nos servicionan normal diamars dia 11 di november 2025.

Masha danki pa e comprension.Directie Financiën & Centrale Accountantsdienst

A anticipa cu e hefe di Departamento di Impuesto, Alfonso Trona, lo aparece den parlamento pa contesta preguntanan—algo cu e oposicion a ricibi cu agrado, pero algun miembro di coalicion tabata menos entusiasma. Sinembargo, e sesion a tuma un rumbo inespera. "E mester a haya autorisacion formal pa papia—y esey a tuma hopi tempo pa yega," un parlamentario a splica. "Ora cu e permiso porfin a yega, Trona mes no tabata presente."

Segun minister interino di Finanzas Charles Cooper, e ta e unico autorisa pa responde den nomber di gobierno. Cooper a bisa cu, como funcionario civil, Trona no tin ningun rol formal den un debate plenario di parlamento.

E debate, cu hopi tabata spera lo concentra riba e nucleo di e scandal fiscal, a desvia pa temanan secundario. Miembronan di parlamento a gasta gran parti di e discusion puntrando con informacion confidencial a sali na cla y ken ta responsabel pa e exposicion publico, en bes di trata directamente e supuesto mal maneho mes.

Criticonan a nota cu e debate a enfoca mas riba e mensahero—y auditor SOAB—cu riba e accionnan di Trona of e perdida miyones den impuesto. Varios parlamentario a expresa preocupacion tocante e daño causa na reputacion di e Departamento di Impuesto, tanto na Corsou como den exterior.

E SOAB (Oficina di Auditoria Gubernamental) a publica su prome rapportnan riba e caso ya un aña y mei pasa. Eseynan a indica cu individuonan influyente y politiconan por a haya beneficio di e intervencionnan personal di Trona—un factor cu probablemente a contribui na e reluctancia politico pa enfrenta e situacion directamente.

Pa awor, e enfoke den parlamento ta parce mas orienta na restaura funcionalidad di e Departamento di Impuesto cu na identifica of tene hende individualmente responsabel.

LOTTO 5
Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki
Afl. 250.000,-
Obtenibel na cualkier rebendedo di Lotto.
sorteo ta awe nochi 7:45 pm
HUNGA AWO

Resultado di eleccion oficial ta confirma 26 asiento pa D66 y PVV

(NLTimes) - Conseho Electoral di Hulanda a anuncia e resultadonan final di e eleccion parlamentario di 2025. E resultadonan oficial ta mescos cu loke e encuesta final di salida a demostra.

E partidonan D66 y PVV ta e partidonan mas grandi den e Tweede Kamer nobo cu 26 asiento cada un, sigui pa VVD cu 22 asiento, GroenLinks-PvdA cu 20 asiento y CDA cu 18 asiento, mientras cu NSC lo sali for di Parlamento cu ningun asiento pa nan 19 parlamentario restando. E muncipio di Amsterdam tambe a keda critica pa entrega resultadonan oficial na e Conseho "extremadamente laat," segun Presidente di Conseho Electoral WimKuijken.

E capital a duna su resultaod diahuebs, cual ta mas cu 1 siman despues cu e eleccion a tuma luga. Kuijken a bisa cu e tabata preocupa cu varios municipalidad cu no ta entregando resultado mesun lihe cu e resto di e pais, bisando cu un factor grandi tabata un falta di conocemento den con pa opera un eleccion.

Mientras cu PVV y D66 ambos awo tin 26 asiento den parlamento, Rob Jetten su D66 a ricibi 29.668 mas voto cu Geert Wilders su partido ultra derechista. E partido D66 pa e motibo aki ta considera e partido mas grandi pa loke ta trata formacion di coalicion. Manera ta tradicion, Jetten lo ricibi e prome chens pa purba negocia un gobierno coalicion.

E eleccion aki, e partido tabatin mester di 70.479 voto pa haya un asiento di e 150 asiento den Tweede Kamer, parti di e Parlamento Hulandes. E asientonan ta prome aloca na partidonan pa cada set di 70.479 voto cu nan ricibi. Esaki a laga un resto di 11 asiento residuo, of restzetel, cual despues ta aloca usando e metodo di D.Hondt. 2 a bay pa PVV y un cada un na BBB, JA21, CDA, D66, FVD, VVD, GroenLinks-PvdA, ChristenUnie y SP.

D'Hondt su metodo ta considera controversial pa motibo cu e ta cuminsa pa medio di proporcionalmente aloca un asiento a base di e resto di votonan ricibi, sinembargo e ratio usa ta recalcula despues cu cada restzetel keda entrega. E metodo ta critica pa inhustamente distribui asiento den parlamento pa e partidonan mas grandi, cu partidonan mas chikito enfrentando mas obstaculo.

E aña aki, PVV tabata e unico partido cu a ricibi 2. Durante e ultimo eleccion, PVV y e combinacion di e fraccion GL-PvdA cu VVD a ricibi 2 cada un.

Adicionalmente, 4 di GroenLinks-PvdA tabata bao di posicion 20 den e lista di candidato, pero a logra haya asiento den Tweede Kamer via preferencia di voto. Nan ta Fatihya Abdi, Barbara Kathmann, Mikal Tseggai y Lisa Vliegenhart. Un di 5 persona, Marieke Vellinga-Beemsterboer di D66 tambe a haya un di e 150 asiento den Tweede Kamer.
Ex lider di GroenLinks-PvdA Frans Timmermans a keda elegi, aunke el a bisa cu e lo renuncia. E por laga su asiento den un manera cu su partido mes lo scoge su reemplaso. E mesun por bisa pa e miembro di partido D66, Koen Castelein for di D66, ken lo keda un consejal na Hattem.

Aproximadamente 10.64 miyon di e 13.589.128 votador eligible a eherce nan derecho den e eleccion, cu un participacion di 78.3%. Mas di 10.57 miyon di e votonan tabata valido. Alrededor di 28.000 no tabata valido y 40.000 a ser laga blanco.

Jetten a scoge Wouter Koolmess, miembro di D66 y CEO actual di NS, como e "verkenner," cual ta e persona cu lo lidera e prome ronda di dialogo di coalicion. Ya caba el a reuni cu lider di tur partido pa haya sa ken ta dispuesto pa traha cu ken y bao di ki condicionnan.

Diabierna, e lo reuni cu D66 y JA21 hunto, despues cu VVD y GroenLinks-PvdA. D66 tin duda di traha cu JA21 cual ta un partido derechista y VVD no kier traha cu GroenLinks-PvdA.
E proposito di e reunion aki ta pa mira si Koolmees por identifica areanan unda e partidonan por cera e buraco y yega un acuerdo den e diferencianan, es decir, pa identifica si por ehempel D66 por yega un acuerdo cu JA21, y asina mira con por yega na un posibilidad unda e partidonan aki lo por traha hunto.

TRABOU DI MANTENCION DEN TRANSFORMATORSHUIZEN NA JAN FLEMMING
Interupcion di Coriente Planea

En conexion cu trabounan necesario pa mantene un suministro di coriente confiabel, e servicio di coriente lo wordo interumpi:

Diaranson, 12 di november 2025
8:30 AM te cu 3:30 PM

Den vecindario di:

- Jan Flemming (un parti)
- Rooi Bosal (un parti)
- Macuarima (un parti)
- Sabana Grandi (un parti)

N.V. ELMAR ta pidi disculpa pa e inconveniencia cu e interupcion di coriente aki por causa.

Bishita **www.elmar.aw** pa mira e lista di adresnan afecta.

Danki pa e comprension.

ELMAR

BONDIA ARUBA

Na New York, Milei a presenta su programa economico na lidernan empresario mundial y a urgi nan pa inverti na Argentina

(Infobae) - Durante un reunion tras di porta cera na e Conseho di America, Javier Milei a delinea e siguiente pasonan di su plan di gobierno na un grupo selecta di lidernan di empresa mundial cu interes den Argentina.

Milei tabata compaña pa minister di Economia Luis Caputo, minister di Relacionnan Exterior Pablo Quirno, y e Embahador di Argentina na Merca, Alec Oxenford.

E reunion a dura nobenta minuut, y despues di e presentacion di e mandatario, e asistentenan a haya oportunidad di haci pregunta riba e iniciativanan di gobierno relaciona cu nan negoshinan den e pais.

"E tabata un reunion excelente, cu presidente Milei a splica tur cos y a contesta cu un nivel di detaye cu nos no a spera," un di e asistentenan na e reunion di Conseho di America a bisa Infobae.

Milei a duna un introduccion di casi mey ora, despues di cual e mandatario a contesta precies cada un di e preguntanan cu a surgi durante e desayuno di trabou.

E splicacionnan di e presidente a cubri e futuro situacion politico den Congreso, unda e blokeo di partido na mando awor lo por wanta e presion y asalto di e oposicion..

Milei tambe a argumenta cu su mapa di caminda na Casa Rosada (Balcarce 50) tin un plan di desaroyo di por lo menos seis aña, un concepto a largo plaso cu a ser ricibi cu entusiasmo pa e inversionistanan di mineria invita na e reunion na New York.

Tin un tema clave den e combersacionnan cu Merca pa profundisa lasonan comercial: patente di remedi. Den e cuadro aki, Milei a contesta directamente kico e ta pensa di esaki, riba un asunto cu ta afecta henter e establecimento politico.

E mandatario a declara cu e ta respeta derechonan di propiedad, y cu patentenan farmaceutico ta derechonan di propiedad. E contesta di Milei a regla un asunto complepho cu a ser atendi cu hopi cautela entre Buenos Aires y Washington.

Lidernan empresarial mundial a scucha e argumentonan di Milei, pero tambe a expresa nan posicion riba e etapa actual di e plan di ahuste economico. Representantenan di FedEx y McEwwn Copper Inc. a duna hopi elogio na e administracion di Libertad Avansa.

Despues di e elogio, Milei a reafirma cu e lo pusha pa reformanan laboral y di belasting, basa riba acuerdonan cu oposicion cu lo probecha di e aumento di representacion parlamentario cu e partido na mando a obtene den e eleccionnan di mitar di periodo recien.

"E Presidente a papia hopi halto di loke e ta haciendo, di henter su programa. Nos tabatin e inversionistanan internacional mas importante na mesa, inversionistanan cu ta invertiendo hopi na Argentina. Y mi ta kere cu nan ta invertiendo asina tanto pa motibo di e reformanan y e programa cu Milei ta implementa," Susan Segal a comenta na conclusion di e reunion.

"Kico e lidernan empresario tabata kier sa?" e CEO di Conseho di America a ser puntra.

"Tocante e programa di gobierno. Y e Presidente a papia hopi halto di su programa. Mi ta kere cu e tabata un reunion hopi bon."

Despues di e reunion di Conseho di Merca, Milei a bandona su hotel na Fifth Avenue y a subi e SUV oficial cu Karina Milei pa biaha pa e Tumba di Rebbe, situa den e Santana Hudiu di Montefiore.

Esaki ta un bishita priva na "El Ohel," e ultimo luga di sosiego di Rabino Menachem Mendel Schneerson na Manhattan.

Na e ocasion aki, Milei lo expresa su gratitud pa su victoria recien den e eleccionnan di 26 di october, un dia cu a marca un derota significante pa peronismo.

Despues di conclui su bishita na e santana Hudiu, Javier Milei lo bula pa La Paz pa asisti na e ceremonia di inauguracion di Rodrigo Paz, e presidente electo di Bolivia, kende su inauguracion lo tuma lugar awe 8 di november.

E cambio di liderazgo na Bolivia ta representa un oportunidad strategico pa e presidente Argentino riba e escenario regional.

E administracion di Rodrigo Paz por bira un partner nobo pa Milei na Latino America, den un region fractura pa diferencianan ideologico y aliniacionnan geopolitico.

Despues di nan bishita na La Paz, presidente Milei, Karina Milei, y minister di Asuntonan Exterior Quirno lo regresa Buenos Aires.

Venezuela: Nicolas Maduro a afirma cu Venezuela y Rusia ta haciendo progreso den un cooperacion militar "trankil y hopi fructifero"

(Infobae) - E presidente Venezolano, Nicolás Maduro, a declara cu su pais y Rusia ta "haciendo progreso" den cooperacion militar, cu el a describi como "trankil y hopi fructifero" y cu, el a afirma, "lo sigui."

Ora a puntr'e tocante e contactonan entre Caracas y Moscu, memey di tensionnan cu Merca, Maduro a splica cu tin "comunicacion diario y constante" cu e gobierno di Vladimir Putin tocante "hopi asunto den desaroyo," incluyendo asuntonan militar.

"Rusia ya ta un poder mundial, pero e ta capaz pa establece relacionnan di igualdad, respet y cooperacion cu paisnan manera Venezuela. E relacion cu Rusia ta berdaderamente ehemplar, pasobra e Rusonan, cu presidente Putin na cabes, a construi un modelo di respet pa derecho internacional y cooperacion pa desaroyo mutuo. Nan no ta bini cu un ambicion imperialista," Maduro a bisa.

Durante su programa semanal "Con Maduro +," transmiti na Venezolana de Television (VTV), el a señala cu cooperacion cu e pais Euroasiatico tambe ta progresando den areanan manera industria, ciencia, tecnologia, economia, finanzas y turismo.

Diadomingo ultimo, e Kremlin a reconoce contactonan cu Venezuela como contesta riba preguntanan tocante un posibel peticion pa asistencia di Maduro pa Putin. E vocero presidencial di Rusia, Dmitry Peskov, a bisa e agencia di noticia TASS: "Nos ta den contacto cu nos amigonan Venezolano."

Washington Post a informa cu Maduro a pidi apoyo di Rusia, China y Iran pa reforsa e defensanan di Venezuela contra presion di Merca, cu ta mantene forsanan militar den Caribe cerca di Venezuela.

Peskov a evita di atende directamente e supuesto peticion pero a enfatisa cu Rusia y Venezuela tin "obligacionnan contractual." E dos paisnan a firma un acuerdo di partnership strategico na mei durante un bishita di Maduro na Moscu.

E siman aki, Rusia a bolbe expresa su apoyo na Venezuela dilanti di menasanan "existente y potencial" di Merca, cu e regimen Venezolano ta interpreta como parti di un plan pa retira Maduro for di poder.

Haitianonan lo no tin eleccion general pa hopi tempo

(DiarioLibre) - E Secretario General di e Organisacion di Estadonan Mericano (OEA), Albert Ramdin, a declara cu tene eleccionnan na Haiti prome cu februari 2026 "ta dificil," loke ta nifica cu e fecha calcula pa e transferencia di poder, programa pa 7 di februari, lo no ser cumpli.

Ramdin a presenta e rapport di progreso di e Secretario General riba e mapa di caminda pa stabilidad y paz dirigi pa Haiti, cu sosten regional y internacional, na e Conseho Permanente di OEA. E informe tambe a lanta preocupacionnan riba e situacion electoral di e pais.

"E fin inminente di e mandato di e Conseho Presidencial di Transicion (CPT) dia 7 di februari 2026, ta pone Haiti na rand di un dilema politico, un crisis potencial cu, combina cu e problemanan serio di seguridad di e pais, por sigui mina e progreso den otro areanan y debilita e impulso di iniciativanan nacional y internacional actual pa promove desaroyo y stabilidad," e estado ta bisa.
Den e sentido aki, Ramdin a bisa cu structuranan di gobernacion legitimo, of por lo menos esnan aproba

despues di februari, lo ta necesario pa sostene e proceso electoral di Haiti.
"Y esaki lo ta crucial pa e futuro agenda di Haiti", el a agrega, anunciando un proximo bishita di OEA na e pais na december.

El a splica cu Secretariado General di OEA tabatin planea pa biaha pa Haiti fin di october, pero e biahe a ser posponi pa motibo di horcan Melissa.
"E intencion ta pa haci e biahe ey mas pronto posibel, den colaboracion cu autoridadnan Haitiano. Awor nos ta planea pa hacie na comienso di december. Si esey sali bon, nos lo tin e oportunidad, despues di e reunion dia 12 di november, pa bay den mas detaye riba kico mester ser haci a corto plaso," el a indica.

E delegacion Guatemalteco a anuncia cu su pais lo manda un unidad adicional di polis militar pa Haiti, componi pa 150 oficial, cu lo forma parti di e Forsa di Represion di Gang aproba pa Nacionnan Uni.
"Un total di 300 oficial di polis militar di Guatemala lo ser desplega na Haiti pa april 2026," e delegacion a informa.
E delegacion di Republica Dominicana a declara cu nan a presencia e impacto di e crisis di Haiti y ta mantene un posicion firme di solidaridad responsabel.

A afirma cu paz na Haiti lo ta posibel solamente cu liderazgo nacional fortalece y sosten coordina di comunidad internacional.

E delegacion di Merca a expresa su gratitud pa e sosten di Kenia y otro paisnan pa restaura seguridad na Haiti.

El a agrega cu e pueblo Haitiano merece di biba den paz y eligi su lidernan, y cu Merca lo sigui apoya tur esfuerso al respeto.

Di su banda, e delegacion Uruguayo a uni na e peticion di Brazil pa establece un orario electoral mas pronto posibel pa guia Haiti den direccion di stabilidad.

E delegacion Haitiano a reitera cu siguridad ta e prioridad pa crea condicionnan faborabel pa tene eleccion.

Reduccion di vuelonan di Merca lo afecta conexionnan cu Republica Dominicana

(DiarioLibre) - E reduccion inminente den trafico aereo na Merca, anuncia pa Administracion Federal di Aviacion (FAA), lo por afecta e conexionnan cu Republica Dominicana for di aeropuertonan grandi di e pais ey, incluyendo New York, Boston, Dallas, Miami, y Orlando, unda mayoria vuelonan pa Caribe ta concentra.

Segun un informe di The New York Times, FAA tin plania pa implementa un bahada gradual den e cantidad di vuelonan comercial pa motibo di un scarsedad di controladornan di trafico aereo y e impacto di e parada parcial di gobierno federal.

E reduccion lo cuminsa cu 4% di vuelonan diario y lo aumenta te na 10% den fin di siman, segun funcionarionan di Departamento di Transporte.

Aunke e administracion di presidente Donald Trump ainda no a publica e lista final, fuentenan di e industria a confirma cu e medidanan lo afecta primordialmente e aeropuertonan riba e asina yama lista "Core 30", cu ta inclui e aeropuertonan mas druk di e pais.

E medida ta causa preocupacion bou di aerolineanan cu ta opera rutanan regular pa Republica Dominicana, ya cu e mercado Mericano ta conta pa mas cu 60% di e trafico aereo internacional di e pais, cu un concentracion pisa riba e rutanan New York-Santo Domingo, Miami-Punta Cana, y Orlando-Santiago.

Un reduccion sosteni den vuelonan por conduci na retraso, cancelacion, y un bahada temporal den yegada di pasahero, specialmente durante e temporada halto di winter.

FAA no a provee un fecha calcula pa un regreso na operacionnan normal pero a adverti cu e ahustenan por sigui te ora cu e servicionan di control di trafico aereo ta completamente operacional y seguridad operacional ta garantisa na e aeropuertonan principal di e pais.

M.J.C **TROMP**
NOTARIS
Santa Cruz 35 • Santa Cruz, Aruba
+297 585 3500 | +297 585 7900
info@notaristromp.com

Op **dinsdag 11 november 2025** des namiddag om 14.00 uur, zal in de vergaderzaal van de "Aruba Surfside Marina", L.G. Smith Boulevard 7, Oranjestad, Aruba, ten overstaan van notaris mr M.J.C. Tromp of haar plaatsvervanger, de executoriale verkoop, als bedoeld in artikel 3:268 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba, bij opbod en daarop volgende afmijning worden gehouden van:

- het recht van erfpacht tot 6 juli 2031 op een perceel domeingrond, groot 399 m2, gelegen te Rooi Master in Aruba, kadastraal bekend als Land Aruba, **Derde Afdeling Sectie K nummer 20**, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als "**Rooi Master 18-B**"; **Inzetprijs: Afl. 240.000, ==;**

- een perceel eigendomsgrond, groot ongeveer vierhonderd en vier vierkante meter (± 404 m2), of zoveel groter of kleiner als na kadastrale opmeting zal blijken zoals op het terrein is of zal worden afgebakend, gelegen te Papaya in Aruba, zoals nader omschreven in een particulier meetdocument opgemaakt door Caribbean Surveying & Civil Solutions N.V. nummer 48-2004 op 11 juni 2004 (index:D5537), afkomstig van het moederperceel kadastraal bekend als Land Aruba Eerste Afdeling Sectie L nummer 3577, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als "**Papaya 20-T**"; **Inzetprijs: Afl. 228.000,==.**

De veilcondities zullen 8 dagen voor de verkoopdatum ter inzage liggen ten kantore van voornoemde notaris.

De executant behoudt zich het recht voor, de veiling uit te stellen en op te houden zonder de verplichting de reden(en) daartoe te noemen.

Bieders dienen terstond een bankgarantie of een gelijkwaardige document dat aanvaardbaar is voor de executant, te overleggen en in het bezit te zijn van een geldig identiteitsbewijs.

Notariskantoor mr M.J.C. Tromp
Santa Cruz 35
Tel: 5853500/5857900
Whatsapp: (297) 6997245
Fax: 5854222
Email: veiling@notaristromp.com/auction@notaristromp.com
Visit: Arubanotary.com

NT

BONDIA ARUBA

Blake Lively ta acusa Justin Baldoni di causa perdida di placa cu su campaña di difamacion

(TMZ) - Blake Lively a bisa cu el a perde un gran cantidad di placa como resultado di Justin Baldoni su supuesto campaña di difamacion contra su persona y awo e ta pidiendo un hues otorga $161 miyon den daño.

Segun documentonan nobo di corte, obteni pa TMZ, Blake su abogadonan ta acusa cu e actriz a perde alrededor di $56.2 miyon den ganancia - pasado y futuro - for di actuacion y produccion, ademas di promocionnan y presentacionnan.

E abogadonan ta bisa tambe cu Baldoni su campaña a financieramente afecta Blake su linea di producto pa cabey, Blake Brown, pa un cantidad di $49 miyon conhuntamente cu su compania di bebida, Betty Buzz/Betty Booze, cual a perde $22 miyon. Tambe nan ta bisa cu Blake a ricibi un golpi di $34 miyon na su reputacion ora cu el a haya 65 miyon impresion negativo tocante su persona riba red-nan social.

Anteriormente a reporta cu Blake y Justin lo enfrenta otro den corte na maart di proximo aña despues cu el a demanda Baldoni pa supuesto acoso sexual durante grabacion di e pelicula 2024 “It Ends With Us,” y despues bay den su contra online cu difamacion despues di su keho tocante acoso sexual.

Baldoni a contrademanda Lively, acusando cu el a sufri un perdida di $400 miyon den dano a causa di difamacion cu su acusacionnan. Skirbi den un documento legal.

‘Overnight oats’ di fruta cora y vanila

Tempo di preparacion: 10 minuut + henter anochi di reposo

Ingrediente:
- 120 g di oats suave
- 200 ml di lechi henter
- 125 g di yoghurt natural of griego
- 1 cuchara di extracto di vanila
- Poco salo fini
- 1 cuchara di honey
- 150 g di fruta cora varia
- Granola casera of cumpra di bon calidad

Elaboracion: Den un conchi, mescla bon e oats, e lechi, e yoghurt, honey, un tiki salo fini y e extracto di vanila. Den un otro conchi, pone mitad di e frutanan cora y machica nan suavemente cu un forki. Dividi e mescla di oats den dos parti: un den e mescla cu frutanan cora machica y us’e como base den dos pochi. Agrega riba dje e mescla restante di oats y cera e pochinan cu tapa. Nan mester bay den frigidaire pa al menos 6 ora, of durante henter anochi. Prome cu come, añadi e resto di e frutanan cora riba dje, agrega e granola y si bo kier, pone un tiki di honey extra.

Si bo kier yoghurt griego, e resultado lo ta aun mas cremoso.

Ex casa di David Geffen ta pidi mas cu $50 mil pa luna di mantencion despues di divorcio

(TMZ) - David Geffen su ex casa ta bisa cu e magnate ta purbando di scapa di paga mantencion di divorcio, acusando cu David ta ofreciendo solamente un fraccion di loke e tabata gasta den un luna mientras nan tabata casa.

David Armstrong - tambe conoci como Donovan Michaels - a entrega documento diahuebs den cual e ta acusa cu Geffen ta purbando di “agresivamente limita” Armstrong su acceso na sosten di ex pareha temporario y permanente.

Armstrong ta contra Geffen su peticion di solamente paga e mantencion aki pa algun luna mas. E ta señala cu David a gasta hopi placa - $8.9 biyon segun Forbes - y Armstrong ta bisa cu e tin conocemento personal cu Geffen te ainda ta traha como un “inversionista di nivel halto” a pesar di Geffen su declaracion cu e ta retira.

Tur cos ta trata e placa, cu Armstrong bisando cu 50.000 pa luna no ta ni cerca di suficiente. Specialmente mirando cu Armstrong ta bisa cu Geffen tabata gasta mas di $3 miyon tur luna tempo cu nan tabata biba hunto den gastonan y Amstrong ta kere cu e tin derecho di sigui biba e mesun estilo di bida aki, cual e no por haci cu e 50.000 cu Geffen ta ofreciendo.

Tambe, Armstrong su ekipo ta haci insinuacion di supuesto daño cu Geffen a causa su persona, skirbiendo den documentonan legal cu Geffen a “solicita Donovan ora cu e tabata un graduado vulnerable y a causa daño emocional, fisico y psicologico.”

Den Geffen su contesta, e ekipo legal di Geffen - lidera pa Laura Wasster - ta argumenta cu ya caba el a paga Armstrong $400 mil desde cu nan a separa, y cu e ta dunando Armstrong acceso na su apartamento den New York City cu ta costa $15 mil pa luna, sin tin cu paga huur. Geffen tambe ta bisa cu e ta trahando duro pa yega un acuerdo den su divorcio, mientras ta acusa Armstrong di busca atrasa un resolucion na nan separacion.

Geffen a pidi divorcio den augustus despues di menos di 2 aña di matrimonio, un separacion impactante mirando cu e 2 homber no tabatin un acuerdo prome cu matrimonio.

Armstrong a entrega un demanda civil contra di Geffen den mei, cual el a anula luna pasa. Su abogado, Bryan Freedman, a bisa cu nan lo busca resolve e conflictonan financiero den mediacion.

Iberostar ta organisa "Shoco Ambassador Training" pa comunidad di Aruba

Como parti di su compromiso continuo pa un modelo di turismo responsabel y conservacion di biodiversidad, JOIA Aruba by Iberostar, via Aula di Lama, cu ta parti di Iberostar Foundation, a organisa exitosamente un training gratis riba e tema di Shoco en colaboracion cu Aruba Bird Life Conservation pa e comunidad di Aruba cu tawta den e siman di October 27 - 31, 2025.

E entrenamiento gratis aki a invita miembronan di e comunidad pa tuma parti den un experiencia atractivo y educativo dedica na proteha y celebra e simbolo nacional di nos isla, e Shoco (Athene cunicularia arubensis). E sesionnan a wordo dirigi pa concientisa tocante esfuersonan local di conservacion y pa promove un coexistencia responsabel entre hende y naturalesa, cu un enfoke riba proyectonan manera e Santuario di Shoco na Tierra del Sol Resort & Golf by Iberostar y Shoco Boulevard na JOIA Aruba by Iberostar.

Den total, 800 participantenan a participa den e Shoco Ambassador Training, incluyendo mas cu 360 empleadonan di JOIA Aruba by Iberostar y Tierra del Sol Golf Course by Iberostar. E logro aki ta refleha e compromiso di Iberostar pa integra sostenibilidad den su operacionnan diario y cultura di compania.

Pa e sesionnan publico, partnernan y empleadonan di otro hotelnan, incluyendo Boardwalk Boutique Hotel y Aruba Marriott Resort, como tambe studiantenan di Universidad di Aruba, a wordo invita pa participa. Ademas, partnernan di media local a atende e sesion di entrenamiento pa siña mas tocante e iniciativa di conservacion aki y pa yuda comparti su mensahe cu e comunidad di Aruba.

Pasonan cu lo sigui ta inclui extende e entrenamiento na Aruba Airport Authority (AAA) y scolnan local, continuando e mision pa concientisa y inspira cuido di medio ambiente rond di e isla. Na final di cada sesion, participantenan tabatin e oportunidad pa cumpra un pin di Shoco, unda e ganashi a wordo dona na Aruba Birdlife Conservation. Cada pin tawta traha na man, for di palo recicla, cu ta simbolisa e rol nobo como "Shoco Ambassador".

E iniciativa aki ta parti di e movemento global "Iberostar Wave of Change". Cu ta enfoka riba provee solucionnan transformativo den e campo di economia circular, promoviendo e consumo di seafood di fuente responsabel, y mehora e salud di areanan costal. Ademas di preocupacionnan ambiental, e movemento tambe ta abarca dimensionnan social y di sostenibilidad mas amplio dentro di e destinacionnan.
Iberostar ta promove un modelo di turismo responsabel y ta enfoca riba proteccion di ecosistemanan costal y economia circular. Via educacion, conservacion y compromiso di comunidad, Iberostar ta sigui lidera cu ehempel; inspirando tanto local como bishitantenan pa uni den e preservacion di biodiversidad unico di Aruba pa generacionnan venidero.

Aruba Bank ta sostene e Proyecto "Raton Sabi"

Impresion 3D di Trupial Kleuterschool

Trupial Kleuterschool ta bisa danki na Aruba Bank pa ta un sponsor balioso di su proyecto innovador "Raton Sabi 3D Printing Project."

Danki na e apoyo di Aruba Bank, e scol a logra amplia e laboratorio di computer Raton Sabi cu tecnologia moderno di impresion 3D. E iniciativa aki ta yuda studiante entre edad di 3½ te 6 a explora creatividad, con pa resolve problema, y tecnologia den un manera practico y interesante.

"Nos ta sumamente agradecido na Aruba Bank pa nan contribucion," Juffrouw Josrin, cabesante di Trupial Kleuterschool ta comenta. "Nan sosten ta duna nos e poder pa ofece experiencia cu tin balor pa un mucha, cu ta stimula "skills" nan di siglo 21."

E compromiso di Aruba Bank pa cu educacion y inovacion ta continua di tin un impacto positivo den e comunidad Arubano, stimulando desaroyo di e mente di nos muchanan via tecnologia y creatividad.

BONDIA ARUBA

Seleccion di Oranje anuncia: Luciano Valente ta forma parti di equipo mientras Hulanda ta cerca di clasifica pa Mundial

(NLTimes)—E entrenador di Oranje, Ronald Koeman, a anuncia su seleccion pa e partidonan di clasificacion pa e Copa Mundial contra Polonia y Lituania. Medio campista di Feyenoord Luciano Valente a ser inclui den e seleccion pa prome biaha. Oranje por sigura su clasificacion pa Mundial cu lo tuma lugar na Merca, Canada y Mexico si nan gana contra Polonia.

Ta e prome biaha cu e seleccion nacional Hulandes a ser publica den un solo anuncio. Antes tabata anuncia un seleccion provisional prome, normalmente cu entre 25 te 37 hungador. E biaha aki, Koeman a presenta un grupo final di 25 hungador.
Valente a impresiona Feyenoord desde cu el a uni na e club for di FC Groningen pa €6,75 miyon verano pasa. E club Rotterdamer ta actualmente na prome luga di e Eredivisie.

Varios hungador ta bolbe den e grupo despues di perde chance e ultimo biaha. Matthijs de Ligt, Lutsharel Geertruida y Noa Lang ta bolbe den seleccion despues di no a participa den e partidonan anterior contra Malta y Finlandia.

Entre e ausencia ta Jeremie Frimpong y Mexx Meerdink, ken lo perde chance e biaha aki pa motibo di lesion. Stefan de Vrij y Teun Koopmeiners tampoco no a ser inclui den e lista di Koeman. Koopmeiners tabatin problema recien cu su tendon di Achilles.

Oranje lo hunga contra Polonia dia 14 di november na Warsaw, y despues lo hunga na cas contra Lituania den Johan Cruijff ArenA na Amsterdam. Oranje ta casi sigur di su clasificacion pa e torneo, pero un victoria contra Polonia lo oficialmente confirma nan participacion den Copa Mundial di e proximo aña. E equipo di Koeman ta tres punto dilanti di Polonia na prome luga, cu un diferencia di gol considerablemente miho.

Potret di Associated Press.

Polis na Reino Uni a aresta seis persona prome cu partido entre Aston Villa y Maccabi Tel Aviv

(AP)—Polis Britanico a bisa cu nan a aresta seis persona diahuebs anochi prome cu e partido di Europa League entre Aston Villa y Maccabi Tel Aviv na Birmingham, un partido caminda e fanaticonan di e equipo Israeli tabata prohibi pa asisti.

West Midlands Police, cual a desplega mas cu 700 agente, a informa cu un homber di 21 aña a ser aresta pa no cumpli cu un orden pa kita su mascara, mientras cu un mucha di 17 aña a ser aresta pa no cumpli cu un orden di hala for di e sitio. Tres otro persona a ser aresta pa ofensa di desorden publico cu tono racial, y un mas pa violacion di paz.
Casi 200 manifestante, incluyendo miembronan di e grupo Palestine Solidarity Campaign, a reuni na un parke di mucha hunto cu e tribuna Trinity Road di Villa Park.
Tabatin bandera Palestino y borchinan cu ta pidi pa un boycott contra Israel den e area, mientras cu manifestantenan tabata grita slogan pro-Gaza. Agentenan policial a forma un cordon pa un rato pa preveni e multitud subi den direccion di un hende cu supuestamente a yama atencion cu un bandera Israeli.

Sinembargo, cinco vehiculo a pasa den e area prome cu e comienso di e partido, mustrando mensahenan electronico contra antisemitismo.

Un di e mensahenan, hunto cu un strea di David, tabata bisa “Prohibi odio, no fanaticonan”, mientras cu un otro tabata cita e futbolista Frances Thierry Henry: “Futbol no ta trata di gol pero pa trece hende hunto.”

E ambiente tenso pafo di e stadion a sigui despues di e decision di e Birmingham Safety Advisory Group luna pasa pa prohibi fanaticonan bishitante pa asisti e partido. E decision a ricibi hopi critica, incluso di prome minister Britanico Keir Starmer, y a motiva Maccabi Tel Aviv pa declara cu nan fanaticonan no lo biaha pa e partido.

E prohibicion a yega na un momento di preocupacion tocante antisemitismo den Reino Uni, despues di un

atake mortal riba un sinagoga na Manchester e aña aki, y tambe den medio di yamadonan di Palestinonan y nan sostenedornan pa boicotia Israel den deporte pa motibo di e guera contra Hamas na Gaza.
West Midlands Police a bisa cu nan a clasifica e partido como “alto riesgo” basa riba “informacion actual y incidentenan anterior,” incluyendo violencia y crimen di odio cu a tuma lugar ora Maccabi Tel Aviv a hunga contra Ajax na Amsterdam durante e temporada anterior.

Ultimo clash di domino pa team den 2025!

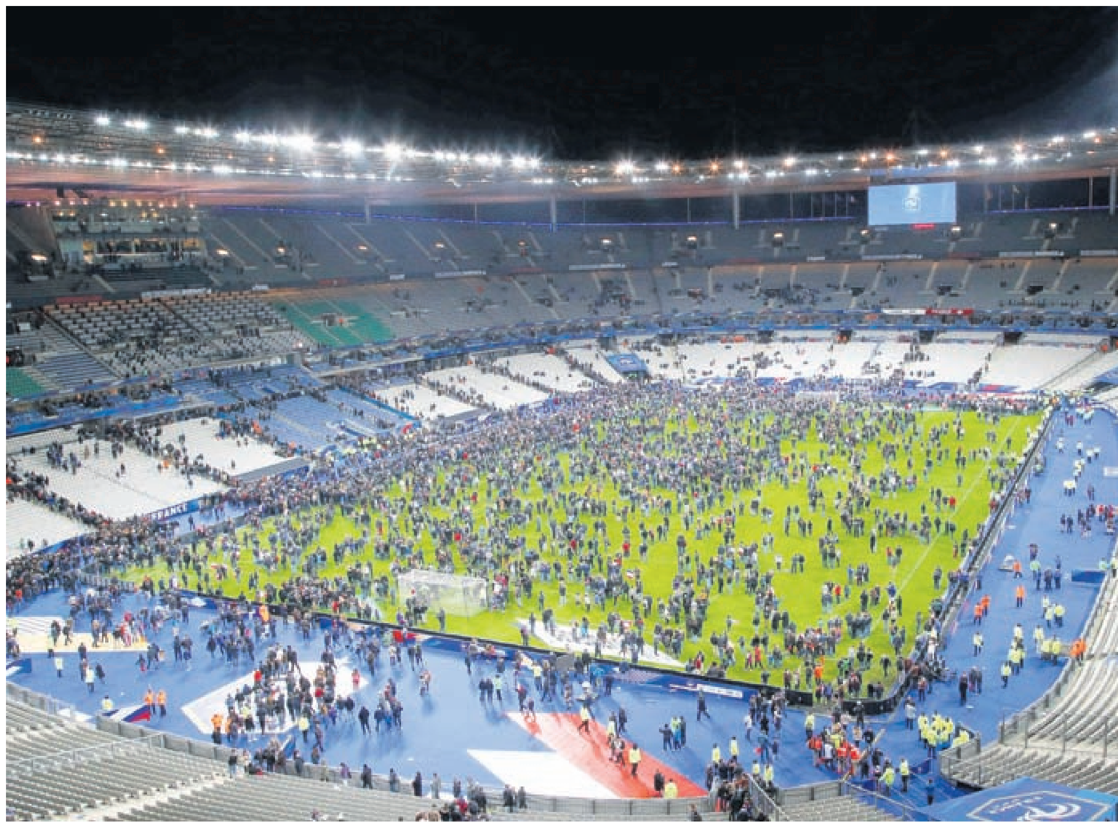

Diasabra awor, 8 di november, cuminsando pa 8’or di anochi, e mundialmente famoso Domino Square Garden aya net n’e grens entre Calabas y Kudawecha, lo ta e scenario p’e ultimo encuentro entre ekiponan di domino pa 2025. Despues di esey, e luna di december tradicionalmente lo ser dedica n’e clasico torneonan di domino titula “NOS cu NOS”, caminda cada team lo bataya entre nan mes hungado pa saca afo cua ta nan “MVP”.

Si shonnan amante di domino estilo “the good, the bad, and the ugly”, e weekend aki lo tin e ultimo sambombaso entre ekipo! Y check cua ekiponan! Ta trata aki di nada menos cu Team Snor, e team bou guia dje notorio Nelson “Snor” Perez, cual ekipo te ainda ta un solo wega so nan a perde e aña aki na januari! Nan contrincante ta bay ta nada menos cu e unico ekipo cu Team Snor no a enfrenta ainda den 2025, esta Bou Dak Boys guia p’e dinamico y astuto “Gibi” Webb! E anochi aki tin papia cu awa lo yobe bou dak ora Gibi y su gang di Bou Dak Boys baha pisa riba e trabuconan semi-invicto di Team Snor! “Hay regenjas para tanta gente”? Esey lo t’e pregunta cardinal diasabra awor 8 di november n’e notorio Domino Square Garden! Manera di custumber, entrada lo ta completamente gratis pa pueblo en general y durante halftime pasapalonan lo lora totalmente por nada! Shonnan, no perde e sambombaso aki di fin di aña: Team Snor vs Bou Dak Boys! Yegaaa!

Hungadonan di Francia lo honra victimanan di atake na Paris den 2015

(AP) - E federacion di futbol Frances lo duna tributo na e victimanan di e atake den november di 2015 na e teatro Bataclan, cafe di Paris y stadion nacional den agresion cu a laga mas di 130 persona fayeci y a herida mas di 400.

Francia su ekipo nacional lo ricibi Ucrania dia 13 di november den un wega clasificatorio pa e Copa Mundial, 10 aña despues di e pio atake riba tera Frances desde e di dos Guera Mundial.

Pa conmemora e aniversario aki, e federacion Frances a bisa diabierna cu e lo forma parti di ceremonianan nacional honrando e victimanan.

E weganan aki no lo ser hunga na Stade de France, un di e sitionan victima di atake e anochi ey, sino na Parc des Princes na Paris. E hungadonan lo bisti Bleuet de France, cual ta un emblema cu ta simbolisa recuerdo y solidaridad cu e victimanan.

Un campaña di recaudacion di fondo lo ser organisa rond di e stadion, y un minuut di silencio lo keda observa prome cu e comienso. Un banner tambe lo bisa "Futbol pa Pas" na e centro di e veld.

E atake a tuma luga riba un diabierna anochi, cu e ciudad su barnan y restaurantnan yen. Na e sitio di un concierto, Bataclan, e banda Mericano Eagles of Death Metal tabata dunando un concierto completamente sold-out. Na e stadion nacional, net pafo di Paris, un wega di futbol entre Alemania y Francia a caba di cuminsa, cu presencia di e Presidente di e pais di e tempo aki Francois Hollande y Canciyer Angela Merkel di e tempo aki.

Den e evento sangriento, Jihadistanan a detona vest cu bom suicida y a los tiro riba cafe den e capital Frances prome cu a masacra esnan presencinndo e concierto na Bataclan.
Stade de France, situa na Saint-Denis, tabata e unico sitio pafo di Paris cu a ser ataca di parti di extremistanan di Islamic State. E 3 personanan cu e bom suicida a detona pafo di e stadion y a laga un persona morto. Por lo menos un di nan a purba drenta, a pesar di no tin un entrada, sinembargo guardia di seguridad Salim Toorabaly no a lag'e drenta.

E persona cu a fayece na Saint-Denis tabata Manuel Dias, un pensionado Portugues cu a maneha busnan yen di fanatico pa e stadion pa por gana un poco di placa extra.

Antonio Brown deteni pa intento di asesinato den tiroteo na Miami

(AP) - Ex strea di NFL Antonio Brown a ser deteni bao sospecha di intento di asesinato cu a surgi di un tiroteo despues di evento di boxeo di celebridad na Miami, polis a confirma diahuebs.

Brown, di 37 aña, a keda deteni pa U.S Marshal na Dubai, segun vocero di polis di Miami Mike Vega. El a ser hiba Essex County, New Jersey, unda e lo keda deteni cu extradicion pendiente pa Miami segun Vega.

No ta cla dicon Brown a ser hiba New Jersey prome ni tampoco con hopi tempo e tabatin na Dubai, aunke el a publica varios biaha riba rednan social durante ultimo lunanan for di e pais.

Segun un orden di detencion detayando e tiroteo di dia 16 di mei, Brown ta acusa di gara un arma di candela for di guardia di seguridad despues di e wega di boxeo y los 2 tiro contra un homber cu ken el a pleita anteriormente. E victima, Zul-Qarnain Kwame Nantambu, a bisa investigadornan cu un di e balanan a raspa su nek.

No ta cla for di documentonan di corte si Brown tin un abogado. Ni tampoco ta conoci ki tempo Brown lo regresa Miami.

TRABOU DI MANTENCION DEN TRANSFORMATORSHUIZEN NA PARADIJSWIJK
Interupcion di Coriente Planea

En conexion cu trabounan necesario pa mantene un suministro di coriente confiabel, e servicio di coriente lo wordo interumpi:

Diamars, 11 di november 2025
8:30 AM te cu 3:30 PM

Den vecindario di:
- Pardijs (un parti)
- Madiki-Kavel (un parti)

N.V. ELMAR ta pidi disculpa pa e inconveniencia cu e interupcion di coriente aki por causa.

Bishita **www.elmar.aw** pa mira e lista di adresnan afecta.

Danki pa e comprension.

ELMAR

BONDIA ARUBA

Accidente cu hende herida na crusada Venezuelastraat/Weststraat

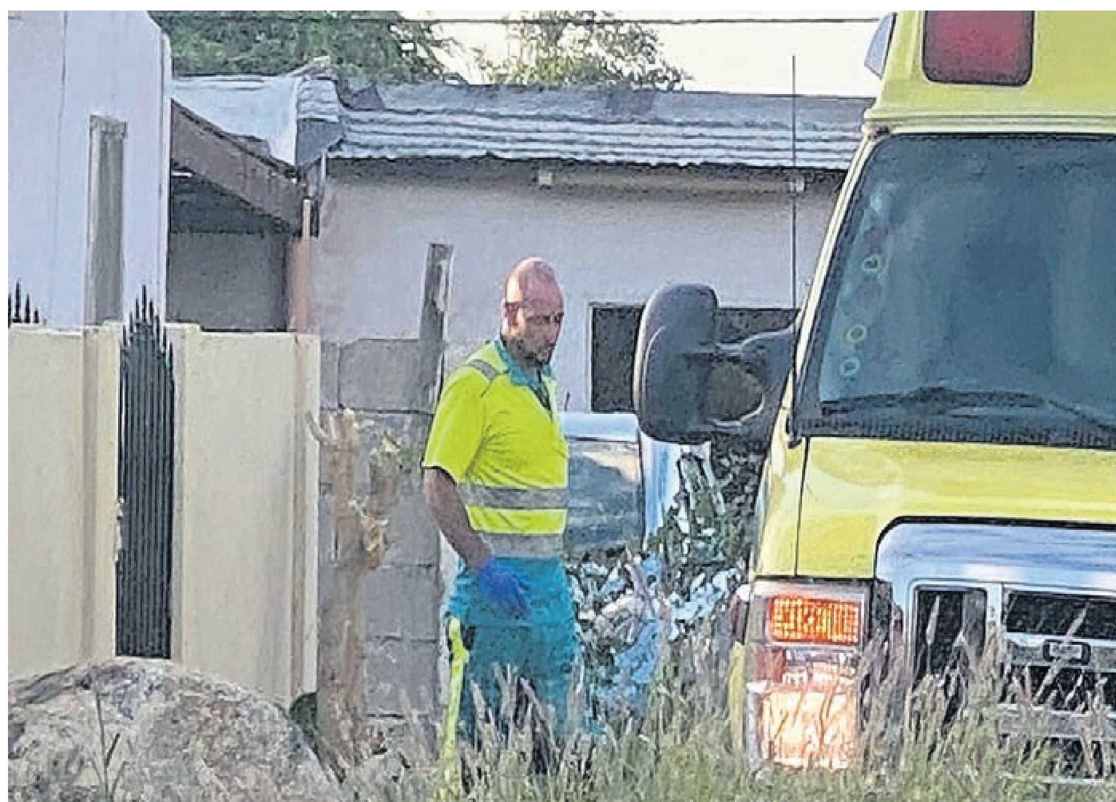
Diabierna merdia a drenta informe di un accidente cu hende herida na e crusada Venezuelastraat cu Weststraat, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda cu un Hyundai Accent biniendo di pabao den Venezuelastraat no a para pa duna preferencia na e Nissan Sentra den Weststraat. Debi na e impacto e chauffeur di e Sentra a resulta herida. Na yegada di e ambulance nan a atende e victima levemente herida na e sitio mes.

Baby di 6 luna a cay for di cama na Nuñe

Diabierna mainta a bin descubri cu un baby di 6 luna a cay for di cama na Nuñe, mesora a dirigi un ambulance na e sitio.

Na yegada di e ambulance nan a bin compronde cu e mucha a cay for di cama y a dal su cabes y cara. E paramediconan di ambulance a atende e mucha y a ripara cu un control na e pediatra mas den dia lo ta bon pa revisa su comportamento y situacion. Despues di e controla aki a bandona e sitio.

Camara di seguridad a capta ladron purbando di habri portanan pa horta na Turibana!

Diabierna madruga camaranan di seguridad a capta momento cu un ladron ta purbando di habri portanan di auto pa asina comete ladronicia.

Si abo conoce e persona riba e video avisa esaki na oficina di recherche na Shaba.

Chauffeur a bay dal tras di e auto su dilanti den fila

Diabierna mainta a drenta informe di un accidente pariba di e rotonde Tanki Flip, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu e chauffeur di un Toyota Vitz para den fila a sak pa bay coy algo cu a cay y a los su pia accidentalmente for di e brake y a bay dal tras di e Nissan Versa su dilanti. Afortunadamente e impacto tabata leve y ningun hende a resulta herida.

FIND US ON
facebook
@bondianoticia
ALSO AVAILABLE ON

Weekend di Halloween: 275 auto controla, 90 boet, 12 rapport y 7 detencion

Controlnan policial no ta para, e ta djis sigui na tur momento di dia. Districto di Noord a tene un control diabierna 31 october 2025 den cuadro di actividadnan di Halloween pabou di Aruba. A haci un control di trafico na diferente puntonan strategico na Noord.

Durante e control a para mas cu 275 auto y a parti un total di 90 multa.

E multanan tabata entre otro; Maneha auto sin rijbewijs, sin belasting valido, sin keuringskaart valido, sin safetybelt, celular y diferente otro infraccion di trafico. Durante e control DTP (Departamento di Transporte Publico) tambe tabata presente y a parti 12 rapport.

E anochi aki a conta cu control di trafico pero tambe accion policial. Tabatin diferente unidad riba pia pa asina mantene e orden publico.

Na final di dia e anochi a cera cu 7 detencion den area di hotel, entre nan pa diferente actonan castigabel pa ley manera: posesion di marihuana, maltrato y bringamento, maneha bou influencia y tambe a confisca 1 airsoft cu municion den dje.

Diferente unidad y partner tabata involucra den e control y accion policial manera: polis uniforma , unidad motorisa, Flex-team, K-9, SBV, Mobiele Eenheid, tabata presente y tambe departamentonan externo entre otro DTP, CEA, KW, KMar, TSPA y AHATA.
Esaki ta un accion cu lo keda tuma lugar no solamente den trafico pero tambe den e area di hotelnan.

Baricada poni parcialmente riba caminda a confundi varios chauffeur

Diamars atardi polisnan di Santa Cruz a ser dirigi na un caminda cu hendenan iresponsabel a pone baricada riba caminda.

Na nan yegada nan ta mira cu e baricadanan aki a ser poni intencionalmente pa un persona iresponsabel y nan a hala esaki for di caminda.

Accidente pa falta di preferencia na Santa Cruz

Diahuebs mainta a drenta informe di un accidente na un crusada na Santa Cruz. Mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente pa falta di preferencia. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

VACATURE BIJ COLEGIO EPI SCHOOLJAAR 25-26

EPI EDUCACION PROFESIONAL INTERMEDIO

Leid, verbeter en ondersteun het hart van onze organisatie.

De Minister van Koninkrijksrelaties, Onderwijs, Jeugd, Innovatie en Sport, als bevoegd gezag van de Dienst Publieke Scholen, nodigt geïnteresseerde kandidaten uit om te solliciteren naar de functie van:

Hoofd Facilitaire Dienst (1VB)

Wij zoeken een enthousiaste en daadkrachtige collega die leiding wil geven aan de afdeling Facilitaire Dienst en actief bijdraagt aan een veilige, goed georganiseerde en professionele leeromgeving.

Wat ga je doen?
Als Hoofd Facilitaire Dienst ben je verantwoordelijk voor het aansturen en coördineren van alle facilitaire processen binnen Colegio EPI. Je zorgt ervoor dat het gebouwbeheer, de technische ondersteuning en het onderhoud efficiënt en toekomstgericht worden uitgevoerd.

Wat breng jij mee?
Vereisten:
- Hbo werk- en denkniveau, bij voorkeur op het gebied van Facility Management;
- Grondige kennis van gebouwbeheer;
- Inzicht in financiële processen en ervaring met budgetbeheer;
- Zelfstandig én in teamverband kunnen werken;
- Sterke communicatieve vaardigheden (schriftelijk en mondeling);
- Studentgerichtheid: je begrijpt dat goed onderwijs ook goede ondersteuning nodig heeft.

Jouw profiel:
- Professioneel en plichtsgetrouw;
- Resultaatgericht en stressbestendig;
- Transparant en betrouwbaar;
- Hands-on mentaliteit;
- Integer, flexibel en klantgericht;
- Daadkrachtig met een zakelijke blik;
- Bereid om buiten de standaard werktijden te handelen indien nodig.

Wat bieden wij jou?
Bezoldiging: conform de Bezoldigingsregeling Aruba 1986
Secundaire arbeidsvoorwaarden: volgens de Landsverordening Materieel Ambtenarenrecht en de Landsverordening Vakantie en Vrijstelling van Dienst Ambtenaren

Geïnteresseerd?
Stuur je sollicitatiebrief, voorzien van cv en kopieën van diploma's, binnen 2 weken na het verschijnen van deze vacature naar:
hr@dps.aw (met Cc naar hr@epiaruba.com) t.a.v. Het Bevoegd Gezag – Minister van Koninkrijksrelaties, Onderwijs, Jeugd, Innovatie en Sport d.t.k.v. Managementteam Dienst Publieke Scholen, John F. Kennedy Education Center, Stadionweg 37

Vragen?
Voor meer informatie kun je contact opnemen met de HR-afdeling van Colegio EPI:

BONDIA ARUBA

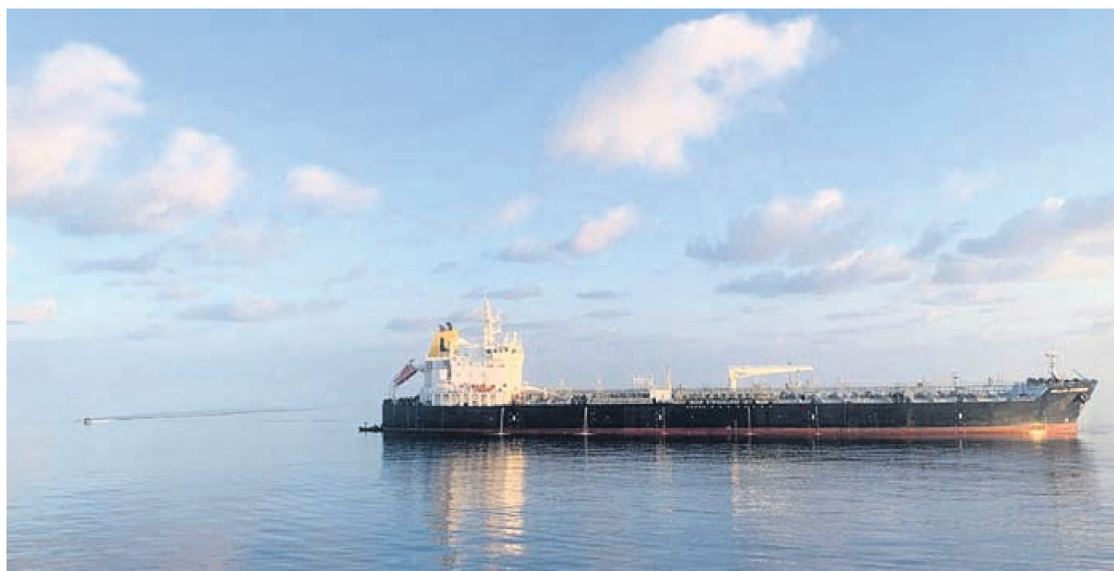
Barconan di EU ta yega na tanker ataca pa piratanan cerca di Somalia

(AP) — Un forsa naval di Union Europeo a yega diabierna na un tanker cu bandera di Malta cu piratanan a ataca anteriormente cerca di e costa di Somalia, y a haya tur su 24 tripulante na salvo despues di un asalto cu a lanta preocupacionnan nobo tocante pirateria den e region.

E secuestro di e tanker Hellas Aphrodite, cual tabata carga gasolin for di India pa Sur-Africa, a caba ora e barco Spaño ESPS Victoria a yega banda di e barco.

Forsa special for di e barco a subi riba e tanker y a libera e tripulantenan cu a cera nan mes den e citadel ora e atake a cuminsa diaranson, segun Operacion Atalanta, e coalicion anti-pirateria di EU.
Operacion Atalanta a bisa cu un "despliegue di forsa trempan" pa Victoria a causa piratanan pa huy for di e barco. E operacion tabata inclui un helicopter, un drone y un otro avion hunto cu e barco.
Operacion Atalanta a adverti cu "e evaluacion di menasa den e area ta keda critico," agregando cu e 'mother ship' y e piratanan mes ta keda den e zona. Un operacion conhunto ta andando pa intercepta e barco cu a ser usa den e atake.
Compania di seguridad priva Diaplous Group a bisa cu e Victoria lo keda banda di e Hellas Aphrodite te ora e tanker por cende su motor y sali.

Piratanan a tira cu machinegun y granada door di raket durante e asalto. Data analisa pa The Associated Press a mustra cu e tanker tabata mas cu 1.000 kilometer leu for di costa di Somalia diabierna.
Mientras e barco di guera tabata yegando, UK Maritime Trade Operations di Reino Uni a adverti tocante un otro incidente den e mesun area diabierna: un barco chikito cu tres persona — considera di ta parti di e mesun gang cu a tuma e Hellas Aphrodite — a purba di yega cerca di un otro barco, pero e barco a logra huy for di e piratanan.

E atake riba e Hellas Aphrodite ta yega despues cu un otro barco, e Stolt Sagaland cu bandera di Cayman Islands, tabata un blanco den un atake sospecha di ta cometi pa piratanan dialuna, den un intercambio di tiro entre su seguridad arma y e piratanan. Otro incidente tambe a ser atribui na e mesun gang, cu ta considera di ta operando for di un barco di pesca Irani cu nan a tuma anteriormente.
Pirateria cerca di Somalia tabata na su peak na 2011 cu 237 atake, y tabata costa e economia mundial rond di $7 biyon, incluyendo $160 miyon pa rescate segun Oceans Beyond Piracy.

E menasa a baha ora patruya naval internacional a aumenta y gobierno central di Somalia a fortalece. Pero den e ultimo aña, pirateria a bolbe crece, parcialmente pa via di inseguridad relaciona cu e atakenan di Houthi den Lama Cora motiva pa e guera Israel–Hamas.
Na 2024, tabatin siete incidente reporta cerca di Somalia, y hopi barco di pesca a ser tuma.
E Hellas Aphrodite ta e prome barco comercial cu piratanan a tuma desde mei 2024.
Osman Abdi, un piscado local for di Mogadishu, a bisa: "Piratanan ta causa miedo y ta pone un stigma riba nos. Hende lo mira nos manera pirata tambe, y esaki ta duna nos miedo."

Pakistan ta bisa cu combersacion di paz cu Afghanistan a keda na un impasse

(AP) — Combersacion di paz na Istanbul entre Pakistan y Afghanistan a keda para diabierna, un dia despues cu ambos banda a acusa otro di provoca tiramento na frontera cu por a pone un alto-al-fuego media pa Qatar den peliger.

E informacion a bin for di minister di Informacion di Pakistan, Attaullah Tarar, despues cu un oficial Afgano a bisa cu cuater ciudadano Afgano a muri y cinco a keda herida den un tiroteo entre forsanan Pakistani y Afgano riba frontera comparti, aunke tabatin negociacion conhunto.

Kabul no a duna respuesta inmediato na e declaracion di Pakistan.
Den un declaracion di gradicimento na Turkia y Qatar pa nan rol di mediador, Tarar a bisa cu gobierno Taliban Afgano no a cumpli cu nan promesanan cu el a traha cu comunidad internacional pa limita terorismo bao di e acuerdo di paz di Doha for di 2021.
Tarar a bisa cu Pakistan "no lo apoya ningun paso di gobierno Taliban cu no ta den interes di pueblo Afgano of paisnan bisindario." E no a elabora, pero el a agrega cu Islamabad ta sigui busca paz pa pueblo Afgano, pero lo tuma "tur medida necesario" pa protege su pueblo y soberania.

Ali Mohammad Haqmal, hefe di e Departamento di Informacion y Cultura den distrito Spin Boldak, a bisa cu Pakistan a cuminsa e tiroteo anochi, pero cu forsanan Afgano no a reacciona pasobra tabatin combersacion di paz na Istanbul.
Asina mes, un calma tenso a reina riba fronteranan di Chaman, den zuidwest Pakistan, unda ambos banda a intercambia fuego pa un momento diahuebs anochi, y cada banda a culpa otro.

Vocero di e ministerio di Asunto Exterior di Pakistan, Tahir Andrabi, a bisa diabierna cu Afghanistan tabata e banda cu a cuminsa. Ministerio di Informacion di Pakistan a bisa den un publicacion riba X cu "e tiroteo a cuminsa for di e banda Afgano, pero e situacion ta bao control."
E ministerio tambe a agrega cu e alto-al-fuego media pa Qatar dia 19 di october "ta keda na vigor".

Andrabi a bisa cu asesor di seguridad nacional Lt. Gen. Asim Malik ta dirigi e delegacion Pakistani. E banda Afgano ta ser dirigi pa Abdul Haq Wasiq, director general di inteligencia, segun vocero Zabihullah Mujahid.
Pakistan pa hopi tempo ta acusa e gobierno Taliban di duna refugio na militantenan Pakistani cu ta haci atakenan transfronteriso — acusacion cu Kabul ta nenga constantemente.

Tensionnan a aumenta luna pasa ora enfrentamentonan mortal a plama riba frontera, matando decenas soldad, ciudadano y sospechosonan militante y a herida centenares den ambos banda. E violencia a cuminsa despues di un explosion na Kabul dia 9 di october, cu e Taliban a culpa riba Pakistan y a priminti vengansa.

E lucha — esun mas serio den hopi aña — a calma solamente despues cu Qatar a media un alto-al-fuego.
Pakistan a mira un aumento severo den atakenan militante den lunanan reciente, atribui hopi na e Taliban Pakistani — conoci como TTP, un grupo clasifica como terorista pa Nacionnan Uni y Merca.
Aunke TTP ta separa, nan tin relacion cercano cu e Taliban Afgano, y hopi di nan lider y combatiente ta kere cu nan a haya refugio na Afghanistan despues di 2021. Esaki ta crea mas presion den relacion entre e dos paisnan.

En conexion cu Dia Mundial di Diabetes,

Aruba One Happy Lions Club ta invita comunidad pa un charla di diabetes

Aruba One Happy Island Lions Club (OHIL), bou di liderazgo di su presidente Aliyuri Arends, ta invita tur miembro di comunidad pa un Charla di Diabetes gratuito diamars 11 di november 2025, 7:00 PM na MFA Santa Cruz.

E charla ta parti di e mision global di Lions Club International pa combati diabetes — un di e nuebe causanan humanitario principal di e organisacion. E actividad aki ta dedica pa aumenta conscientisacion, motiva deteccion tempran, y duna e comunidad e conocemento necesario pa hiba un bida mas saludabel.
Bou di e lema "Sa mas y haci mas pa combati diabetes den nos comunidad", hunto cu expertonan di POH lo comparti informacion importante riba prevencion, sintomanan tempran, y cambio di estilo di bida cu por yuda preveni of controla diabetes. Participantenan lo haya conseho practico riba alimentacion saludabel, importancia di movecion fisico, y control regular di nivel di sucu den sanger.

Presidente di Aruba One Happy Island Lions Club Lion Aliyuri Arends: "E mision di Lions ta pa sirbi y mehora bida di e comunidad. Diabetes ta un condicion cu ta afecta hopi famia na nos isla, pero cu conocemento y accion nos por cambia historia. Hunto nos por crea un comunidad mas fuerte y saludabel".
Entrada lo ta gratis, y tur hende, grandi y chikito ta cordialmente invita pa asisti. E porta ta habri pa 6or mey. Pa registracion, por manda un mensahe via WhatsApp na +297 568-0829. Lo tin oportunidad pa check sucu y presion, ademas lo tin massage di man.

Aruba One Happy Island Lions Club ta sigui traha den linea cu e causa global di Lions Clubs International: Vision, Hubentud, Ayudo den Desaster, Esfuersonan Humanitario, Diabetes, Cancer Infantil, Combati Hamber, Medio Ambiente, y Salud Mental.

Uni cu e Lionsnan di OHIL den e lucha contra diabetes. Hunto nos por crea conscientisacion, inspira accion, y duna speransa den nos comunidad. Ta un oportunidad tambe pa bo haya sa mas di Aruba One Happy Island Lions Club.

Resultado Sorteo
7 november 2025

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
5385	9599	8614	2690
4756	6047	SUPER5	0520
6818	7762	-	0128

MERDIA

Wega	Sorteo	Resultado
CAT4CHI	Sorteo # 4796	6297 / 4661 / 5425
MULTI-X		X3
BIG 4	Sorteo # 4796	0475
MULTI-X		X2
1OFF	Sorteo # 2852	4189
ZODIAC	Sorteo # 4796	9843 Cancer
LUCKY 3	Sorteo # 1670	414
MULTI-X		X2

ANOCHI

Wega	Sorteo	Resultado
CAT4CHI	Sorteo # 8695	2800 / 4988 / 9959
MULTI-X		X2
BIG 4	Sorteo # 7739	1774
MULTI-X		X2
1OFF	Sorteo # 2444	4947
ZODIAC	Sorteo # 6498	3005 Geminis
LUCKY 3	Sorteo # 1428	139
MULTI-X		FP

LOTTO 5 — Sorteo # 2642 — Joker / Letter

0	x Jackpot
0	x Match 4+
0	x Match 4
0	x Afl. 12,00

Proximo Jackpot: 250.000,-

LOTTO DI DIA — 17-26-27-28-30 — Sorteo # 7002

0	x Jackpot
8	x Match 4
145	x Afl 8,00

Proximo Jackpot: 56.000,-

MINI MEGA — 09-11-12-29 — Sorteo # 1817 — Mega Ball 14

0	x Jackpot
0	x match 4
5	x Afl. 500,00
81	x Afl 50.00
99	x Afl.15,00

Proximo Jackpot: 450.000,-

MINI MEGA MEGA PLUS: Afl. 625.000,-

WEGA DI NUMBER KORSOU — Sorteo #

Club di Dam Arowak ta lansa iniciativa pa scol

Set di dam y buki di regla GRATIS pa tur scol basico na Aruba

Club di DAM Arowak a lansa un proyecto educativo nobo pa trece e wega di mesa, dam na tur scol basico na Aruba. E iniciativa ta dirigi na mucha di derde te cu vijfde klas, cu e meta pa stimula pensa logico, concentracion y pasenshi na un manera dibertido. E proyecto a ser haci posibel danki na sponsor generoso, cual a haci posibel na tur school sin ningun costo pa nan.

Cada klas participante lo ricibi un set di DAM gratis y un buki di regla facil pa comprende. E buki di regla ta introduci e mascota DAM-O-SAURUS cu ta splica e reglanan den un manera ameno y educativo mientras cu e ta promove e balornan manera entro otro pensa critico, planea, respet pa regla y disciplina. Ademas di e buki di regla di DAM Club di Arowak a laga traha un video cu ta splica e reglanan di e buki. Tur hende por download e video.

"DAM no ta solamente un wega, e ta stimula pa pensa critico, planifica y respeta regla," Ricardo Wever, Presidente di Club di DAM Arowak Aruba a comenta. "Nos ta kere cu introduci DAM na scol lo yuda muchanan crece intelectualmente y emocionalmente." Na Hulanda a haci investigacion cual resultado ta indica cu mucha cu ta ricibi les y hunga deporte mental (dam y/of schaak) ta logra miho resultado den examen final nan. Esaki door cu e tipo di deporte mental aki ta stimula pensa analitico y ta yuda desaroya un nivel halto di concentracion y enfoke.
Como parti di e programa di desaroyo hubenil, Club di dam a comparti cu e hungador campeon hubenil, Henry Lacle, aña pasa a representa Aruba na Polonia. Tabata un experiencia inolvidabel p'e. Pa 2026 e Campeonato Internacional di Hubentud lo tuma lugar na China. Club di DAM Arowak ta trahando duro pa wak si por manda e campeon hubenil di 2026 di Aruba pa participa y representa Aruba riba e escenario mundial.

Lesnan di DAM ta tuma lugar tur dialuna di 5:00 pa 6:00 anochi na Sun Plaza, Local 401-L. Pa inscribi, por tuma contacto cu Mario Jansen na 699-8245.

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010
F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610
F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138
Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999
Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	**San Nicolas**
Hospital	**Imsan**
7:00 pm / 10:00 pm	**24 ora**

Botica na warda

Oranjestad:	**San Nicolas:**
Dakota :	Centro Medico:
Tel. 588 7364	Tel. 584 5794
EMERGENCIA	911

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

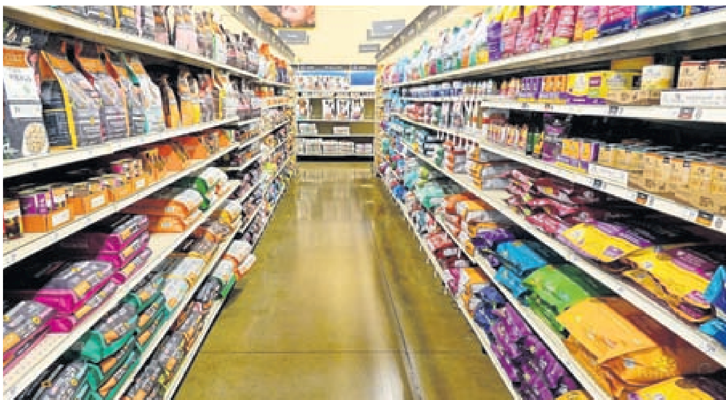
Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Mascotanan ta contribui na gasnan invernadero mescos cu nos

(AP) - E sentimento cu un mascota ta manera un miembro di e famia ta mas cu djis un sentimento. Data ta demostra cu e doñonan di mascota cada biaha ta cumprando mas cuminda cu ta similar na nan mesun dieta.

E moda ta dirigiendo ta cuminda "fresco" of te hasta "apto pa ser humano" cu por carga un prijs mas halto di lo usual pa un mascota.

Un di e decisionnan mas intenso pa e clima cu nos ta tuma ta si nos kier un mascota. E ta pa e mesun motibo cu ser humano tin un impacto grandi. Nan ta come tur dia. Y mayoria di nan ta come carni. E impacto ambiental di carni ta inclui e tereno riba cual e bestia a biba, e cuminda cu el a come, e sushi cu el a genera y otro factornan.

"Kico mas mascota ta haci? Nos tin cu duna nan cuminda. Esey mi ta kere ta e motibo dicon e ta number un," Allison Reser, director di sostenibilidad y innovacion na Pet Sustainability Coalition a comenta.

Sinembargo di mesun manera cu hende a bisa, e mascota su impacto riba e planeta por varia dependiendo di nan dieta.

Apto pa ser humano ta nifica miho?

E marketing di cuminda pa mascota di calidad mas halto ta sugeri cu e ta mas saludable.

Sinembargo no tin hopi evidencia cu ta sugeri cu cuminda refrigera, fresco of di 'human-grade', ta duna miho resultado den salud pa bo mascota, segun Alison Manchester, profesor assistent di ciencia clinico na Cornell University su College of Veterinary Medicine.

"Mi ta kere cu hopi di esaki ta depende riba marketing y trata mascota como miembro di e famia," Manchester a bisa.

El a bisa cu cuminda tradicional tambe por provee un dieta perfectamente balansa, y hopi biaha ta haci uso di partinan di un bestia cu no ta consumi pa ser humano y di otro manera lo a ser benta afo.

Billy Nicholles, investigador di cuminda di mascota, a bisa cu e moda di usa carni 'human-grade' den cuminda di mascota a aumenta su impacto riba e clima pa motibo cu mascotanan no ta djis comiendo partinan di otro bestia cu di otro manera lo keda sin uso. "Definitivamente nos no por ignora e impactonan aki tur hunto."

Den e proximo edicion, nos lo papia tocante con pa reduci e impacto riba clima cu nos mascotanan lo tin.

Pronostico di tempo

Tempo:
Awe tardi y awe nochi: parcialmente nubia y generalmente seco
Den marduga y mañan: parcialmente nubia cu un awasero local

Temperatura maximo 32 grado Celsius
Temperatura minimo 27 grado Celsius
Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 33 pa 40 grado Celsius
Uv index: 8

Bahada di solo : 6:12pm
Subida di solo : 6:35am

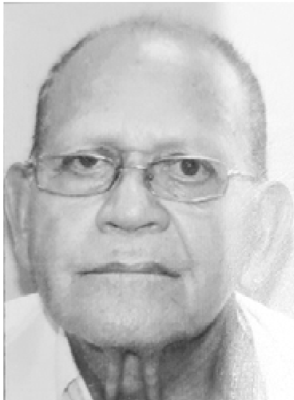
Biento:
Modera for di direccionnan generalmente oost; forsa 3 te 4 (12 te 30km/ora, 7 te 16 nudo).
Durante di dia basta fuerte te posiblemente
Fuerte den rafaga; forsa 5 te 6 (31 te 50km/ora, 17 te 27 nudo)

Situacion general di tempo:
Condicionnan levemente instabil lo sostene humedad den region. Esaki lo induci algun area di nubia cu lo por produci algun awasero local durante e periodo di pronostico aki.

Condicionnan maritimo/ estado di lama:
Na partinan protegi di costa: keto cu olanan rond di 1 pia.
Na partinan zuid: trankil cu olanan di 1 te 2 pia.
Na partinan oost te noordwest di costa: modera cu olanan alrededor di 3 pa 4 pia, localmente 5 pia.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

*"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23*

Nos ta anuncia fayecimento di:

Enrique Candido Fingal
Mihor conoci como: "Jerry"
***15-07-1939 - †03-11-2025**

Na nomber di su:
Compañera: Lika Henriquez

Yiunan:
Robin Fingal (Noruega)
Janice Fingal (Noruega)

Nieto(a)nan:
Michelle Cappelen Fingal (Noruega)
Andreas Fingal Gabrielsen (Noruega)
Philip Fingal Marstrander (Noruega)
Michenu Croes

Ruman: Vda. Aura Schwengle-Fingal

Ruman nan den Feliz memoria:
Juan, Mario (Mai), Aida, Everaldo (Efe), Maria, Theodoro (Dodo), Vicente (Chen), Eusebio (Bito)

Mama di su yiunan:
Torill Marman d.f.m (Noruega)

Ayudante:
Elena Burgos
Jeanette Croes

Sobrino(a)nan, primo(a)nan, y demas famia: Fingal, Krozendijk, Marman, Capellen, Gabrielsen, Marstrander, Vrolijk, Biesum, Dubero, Loefstop, Esser, Boekhoudt, Dijkhoff, Schwengle, Bareño, Henriquez, Croes, Solognier, Quandus, Riley, Feliciana, Habibe, Werleman, Fuentes, Geerman, Kock, Figaroa, Zara, Maduro, y demas famia (Mucho pa menciona).

Despensa nos si nos por a lubida un of otro famia.

Acto di despedida lo tuma lugar diamars 11 di November 2025 di 2:00 or pa 4:00 or di atardi na Aurora Funeral Home. Cremacion lo tuma lugar den seno familiar.

Livestreaming lo ta ariba facebook page di Obituary Aruba.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

*"Señor ta mi wardador, mi n' tin falta di nada;
den cunucu yen di yerba berde E ta ponemi sosega.
E ta hibami na feunt'i awa fresco, pa mi bolbe haya forsa."
(Salmo 23)*

Cu dolor na nos curazon pero conforme cu Dios su boluntad, nos ta anuncia, Fayecimento cristianamente di:

Sra. Vda. Petra Maria Boekhoudt-Tromp
*** 28-01-1950 - †03-11-2025**

Na nomber di su:
Casa, en felis memoria:
† Bernadito "Dico" Boekhoudt

Yuinan:
Margareth Boekhoudt y Answard Werleman
Gabriel Boekhoudt

Nieto: Tyler Boekhoudt

Rumanan:
Leon Tromp y famia
Lea Tromp Farro y famia
Juanita Tromp
Juan Tito y Evelyn Tromp-Henriquez y famia
Pedro y Beatriz Tromp-Wolff y famia
Tecla Tromp
Anthony Thodé
Ludwina Kelly
Albertico "Tico" Kelly
Gregory Kelly

Swa y Cuñanan:
†Regina "Ina" Boekhoudt
Simona "Mona" Boekhoudt
†Leon "Buchi" Boekhoudt y famia
Hyacintha y Roque Irausquin-Boekhoudt
Reinira "Rita" Boekhoudt
Simon "Chommy" y Glenda Boekhoudt-Leest y famia

Primanan mane ruman:
Josefa de Cuba, Filomena Tromp

Bisiñanan stima mane famia:
Edna y Evelina de Cuba

Sobrino y sobrinanan, primo y primanan, comer y compernan y demas famia:
Boekhoudt, Tromp, de Cuba, Thodé, Kelly, Farro, Henriquez, Wolff, Kranwinkel, Yrausquin, Leest, Ramada, v/d Linden.

Nos Disculpa si den nos tristesa nos por a lubida cualkier famia of conocirnan.

Ta invita tur bisiñanan, amigonan y conocirnan pa compaña nos na e acto di entierro cu lo tuma lugar: diaranzon 12 di november pa 9'or di mainta na Aurora Funeral Home y despues lo sali pa Santana Catolico na Paradera.

Adres pa condolencia: Aurora Funeral Home, diamars 11 di november 2025 di 7or – 9or p.m

Nos ta lamenta cu despues di entierro nos lo no ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

*Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.
Autor: Cado Wever.*

Cu dolor na nos curason, nos ta anuncia fayecimento di nos ser stima:

Sra. Luciana Reina Werleman-Dubero
Cariñosamente yama "Lucia of Tanta Oecha"
***07- 01-1960 - †05-11-2025**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

*"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23*

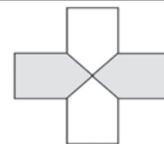
Nos ta anuncia fayecimento di:

Marcial Rasmijn
Mihor conoci como: "Buy of Buchi"
***11-04-1966 - †03-11-2025**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

BONDIA ARUBA
Pa AVISO den nos Corant
aviso@bondia.com

STICHTING VOOR VOLKSHYGIENE VAN
Het Wit Gele Kruis Aruba
Sinds 1959 ten dienste van de Arubaanse gemeenschap
Postbus 488, Oranjestad

Cu inmenso tristeza na nos curazon, directiva, staff y personal ta participa fayecimento di:

Sra. Elsa Croes-Muller
Mama di nos collega sra. Rosana Croes-Ordoñez

Nos ta extende nos mas profundo condolencia na demas famianan y hopi forza den e momentonan dificil aki.

Cu Elsa drumi dushi den brasa di Señor.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Dios ta amor... y amor ta Dios, maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda di boso Curazon, mi por stens di loke Señor ta hasi"
Salmo 33

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Sra. Idaliance Baptiste
Cariñosamente yama "Ida"
***01-05-1958 - †24-10-2025**

Na nomber di su:
Mayornan:
†Elmira Rubin
†Duvel Baptiste

Yiunan:
Fara Bruno (USA)
Gina Bruno
Lourdia Baptiste
Stephania Baptiste

Manera yiu:
Mehola Desir y Kerby Pierre-Louis
Sancia Desir (Canada)

Nieto(a)nan:
Guivenson Michel
Garens Michel
Jayden Petion (Merca)
Dukencia Rinchere (Haïti)
Tashaina Bruno

Rumannan:
Celita Baptiste y famia
Linda Baptiste y famia (Merca)
Lithane Baptiste y famia (Haïti)
Mikanon Baptiste y famia (Haïti)
Jean-Rene Baptiste y famia (Haïti)
Pierre Baptiste y famia (Haïti)
Overne Baptiste y famia (Haïti)
Dieula Baptiste y famia (Haïti)
Livia Baptiste y famia (Haïti)
Erlise Baptiste y famia (Haïti)
Louidor Baptiste y famia (Haïti)
Lickson Baptiste y famia (Haïti)
Esnel Baptiste y famia (Haïti)

Omo y tantanan:
Elumene Baptiste y yiunan (Haïti)
Lucie Baptiste y you (Haïti)
Denis Baptiste y famia (Haïti)
Reyer Baptiste y famia (Haïti)

Primo(a)nan:
Lucia Thomas y Sonio Desir
Marie Andre Icart y famia (Merca)
Martha Thomas y famia (Haïti)
Venance Thomas y famia (Merca)
Exma Thomas y famia (Merca)
Walson Thomas y yiunan (Merca)
Ronald Thomas y famia (Merca)
Louiland Thomas y famia (Francia)
Marie Myrtho y famia (Haïti)
William y famia Merca)
Frantz y famia (Merca)
Maxime Thomas y famia (Merca)
Andre Thomas y famia (Merca)
Marie Victoire Icart y famia

Y demas primo(a) nan na Haïti y Merca.
Bon bisiñanan y amigo(a) di cas: Dany, Dalla, Wisline, Darline y demas bisiñanan y amigo(a)nan di cas.
Demas famia: Baptiste, Desir, François, Rubin, Thomas, Jeudi, Leconte, Icart, Bruno, Remoguene y demas famia.

Ta invita pa acto di entiero cual lo tuma lugar na Royal Funeral Home diasabra 8 di November 2025 di 2or pa 4or di atardi. Despues lo sali pa Santana Central Sabana Basora.

Condolencia lo tuma lugar na Royal Funeral Home diabierna 7 di November 2025 di 7or pa 9or di anochi.

Nos disculpa si den nos tristesa nos por a lubida di menshona algun famia of conocirnan.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Jonathan Jeremy Junior Wernet
***03-02-2004 - †01-11-2025**

Na nomber di su:
Mama stima: Tivisay Wernet y Mark Mastenbroek
Tata: David Briezen y Marisol Maduro
Stiefvader stima: Jeremy Faro

Rumannan stima:
Zyon Wernet
Lindsay Wernet
T'Jean Faro

Manera ruman:
Nayrone Salomon, Ochwald Cordero y Jeremiah Boeldak

Welo y welanan:
†Tecla Wernet
†Henry Kock
Reina Ruiz
†Esteban Briezen

Manera welo y wela:
Mario Faro
Miriam Arends y Ezzard Cilié

Omo y tantanan:
Carlos y Liseth Maduro
Marc Maduro y Marcelly Ras
Miguel Wernet y Celina Ras
Aniera Briezen

Manera tanta: Jerrylaine Faro y Richwald Paesch

Tanchi stima:
Waika Maduro y tur su tanchinan cu a stime
Padrino y madrino: Juan y Dora Ras

Primo y primanan:
Carlos, Calvin, Cal, Carel, Calwin, Marylaine, Tanisha, Monserarath, Suelaine, Zjaika, Alex-ann, Alexshawn, Miah, Gineira, Gilaiska, Kayleigh, Cristian

Brothernan: Brandon, Djente, Daniel, Ariel, Eliot, Alexander, Pipo, Jermaine, Jean Marc, Jayton, Jendrick, Jayden, Jeevan, Jurwin, Lord, Pitof, Jurvin, Joshua, Justin, Francil, Jeandrick, Mikeson y mucho mas pa menciona y tur su biker brothersnan

Demas famia: Wernet, Briezen, Kock, Faro, Croes, Mastenbroek, Maduro, Ruiz, Ras, Paesch, Brouwer, Arends, Pantophlet, Dania, Boeldak, Everon, Bikker, Wever, Solognier, Falconi, Flanegin, Boekhoudt, Cilie, Arcaya, Ventura, Tromp, Werleman, Rodriguez, Hersilia, Gomes, Figueroa, Garcia

Nos ta pidi disculpa si den nos tristeza nos por a lubida di menciona un famia of amistad.

Oportunidad pa condolencia: diabierna 7 di november 2025 di 7:00 pa 9:00 pm na Aurora Funeral Home.

Acto di entiero lo tuma lugar diasabra 8 di november 2025 di 2:00 pa 4:00 pm na Aurora Funeral Home, despues lo sali pa Santana catolico Sta. Maria na Sta. Cruz

Ex soldad Britanico ta desafiando extradicion pa Kenia den caso di morto di un muher

(AP)—Un ex-soldad Britanico a bisa diabierna cu e lo desafia su extradicion pa Kenia, caminda e ta enfrenta cargonan di asesinato den morto di un muher di ken su curpa decomponi a ser descubri den un tanki septico 13 aña pasa.

Robert James Purkiss, 38 aña, a aparece den Corte di Magistrado Westminster pa responde na su transferencia pa Kenia, caminda l ta acusa di a mata Agnes Wanjiru, ken a ser mira pa ultimo biaha saliendo di un bar di hotel cu soldadnan Britanico den e ciudad di Nanyuki, cerca di un tereno di entrenamento militar Britanico.
Segun fiscal Joel Smith, soldadnan Britanico cu tabata na vakantie tabata bebiendo hopi dia 31 di maart 2012 den un hotel caminda nan tabata conoci pa paga hende muher local pa tene relacion sexual. .
Wanjiru, 21 aña, a laga su yiu chikito cu un amiga e nochi ey y a bisa cu e ta bay "busca su yiu," segun Smith. "Nan no a mir'e na bida despues di esey," Smith a bisa.
Smith a bisa cu Purkiss a confesa na otro soldadnan cu el a mata Wanjiru. Un soldad cu tabata bebiendo e anochi ey a conta cu el a mira Purkiss yora. "Ora nan a puntr'e pakico bo ta yora, e acusado a bisa 'Mi a mat'e,'" segun Smith.
Purkiss no a duna ningun declaracion di culpabilidad pero a sacudi su cabes den negacion mientras cu fiscal tabata describi e evidencia contra dje. E abogado di e acusado David Josse a bisa cu Purkiss, ken ta traha riba su mes y na cas cu su esposa y dos yiu, "ta nenga categoricamente" e acusacion di asesinato.
Smith a agrega cu Purkiss a bisa otro coleganan cu tabata trata di un "relacion sexual cu a bay malo" y cu el a mustra un soldad e tanki septico caminda e curpa tabata. Segun un examen post mortem, Wanjiru kisas lo tabata bibo ainda ora a tir'e den tanki, Smith a bisa.
E famia di Wanjiru ta buscando husticia pa añas y nan representante a reuni cu e Secretario di Defensa Britanico John Healey, ken a priminti su sosten despues cu un corte na Nairobi na september a ordena e detencion di Purkiss, ken no a ser menciona publicamente e momento ey.

E hues distrital Briony Clarke a rechasa un peticion pa libera Purkiss. E ta keda deteni te un audiencia di fianza programa pa 14 di november.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Sigfried Leopold Mackay
***17-10-1936 - †02-11-2025**

Acto di despedida lo wordo anuncia despues.

Taiwan: Vice presidente ta pidi un conexion mas fuerte cu EU den un discurso unico na legisladornan internacional

(AP) — Vice presidente di Taiwan a pidi Union Europeo diaranson pa fortalece conexion di seguridad y comercio cu e isla cu ta goberna riba su mes, y pa sostene su democracia den cara di menasanan creciente for di China, durante un discurso incomun pa legisladornan internacional na Bruselas.

"Paz den e Estrecho di Taiwan ta esencial pa stabilidad global y continuidad economico, y oposicion internacional contra un cambio unilateral di e status quo pa forsa no por ta mina," Vice presidente Bi-Khim Hsiao a bisa na legisladornan cu tabata reuni pa un conferencia riba China den edificio di Parlamento Europeo.

Aunke Hsiao no a dirigi na Parlamento Europeo completo — pasobra e bloc Europeo no tin relacion diplomatico formal cu Taiwan — su bishita lo siguramente irita Beijing.

"Den un epoca marca pa fragmentacion, volatilidad y autoritarismo creciente, e reunion aki ta mustra algo esencial: democracianan, aunke nan ta leu, no ta solitario,"

Hsiao a bisa ora el a ricibi un aplauso den un camber chikito di Parlamento Europeo.
Hsiao tambe a pidi legisladornan di paisnan manera Alemania y Spaña pa traha mas riba e cadena di suministracion confiabel y tecnologia di AI cu Taiwan, e isla banda di costa di China, cual Beijing ta reclama manera parti di su teritorio y ta bisa mester ta bao di su autoridad.

Miembronan di EU — manera hopi paisnan incluyendo Merca — no tin conexion diplomatico formal cu Taiwan y ta sigui un politica di "Un Solo China". Pero EU y Taiwan ta comparti balornan democratico y tin conexion di comercio, y e bloc ta opone uso di forsa militar pa resolve e disputa.

Hsiao tambe a traha paralel cu atakenan cibernetico, e cortamento di kabelnan bao di lama atribui na China, y e tipo di atakenan hibrido cu paisnan Europeo ta enfrenta despues di e invasion di Rusia na Ucrania.

"Europa a defende libertad bao menasa, y Taiwan a construi democracia bao presion," el a bisa.

Hsiao a sigui bisa cu interupcionnan di China den e cadena global di suministracion — probablemente referiendo na exportacion restringi di mineralnan raro — mester pusha Bruselas pa forma cu Taiwan "un ecosistema tecnologico confiabel basa riba confiansa, transparencia y balor democratico," manera nan tin caba den comercio di semiconductor.

China ta ripiti cu independencia di Taiwan ta un "punto morto" y cu anexacion ta inevitabel. E ehercito Chines a aumenta su envolvimento den lama y shelonan di Taiwan, haciendo entrenamento conhunto cu barconan y avionnan den operacionnan diario.
Luna pasa, presidente di Taiwan Lai Ching-te a priminti pa acelera e construccion di un sistema di defensa aereo "T-Dome" y pa subi gasto militar te 5% di GDP pa 2030.
E bishita tabata parti di un conferencia pa Inter-Parliamentary Alliance on China, un grupo global di centenares legislador cu kier fortalece colaboracion riba politica relaciona cu China.
Un total di mas cu 50 legislador for di casi 25 pais a tuma parti.

E bishita a sigui den secreto despues cu un reportahe a sali cu agentenan Chines a plania intimidacion fisico contra Hsiao durante su bishita na Republica Checo na maart 2024, ora e tabata vice presidente electo.

Hsiao a bisa cu e Partido Comunista Chines su "actividad ilegal" no lo stop e di representa interes di Taiwan riba nivel internacional.

China y Taiwan a separa di toro durante un guera civil na 1949 ora e Partido Comunista a tuma poder den China mientras e Partido Nacionalista a huy pa Taiwan.

Video dramatico ta mustra avion di carga di UPS na candela prome cu el a cay cerca di aeropuerto na Louisville

(AP) — Video graba riba telefon, auto y camaranan di seguridad a captura e ultimo momentonan di tragedia ora un avion di carga di UPS a pega na candela y a cay den un explosion masivo cerca di e aeropuerto di Louisville, y a mata por lo menos 12 persona y laga destruccion riba tera.

E video ta duna investigador y publico un bista diferencia di e manera cu e avion a cay diaranson den un area di facilidadnan di UPS. Tur hende ta pensa cu lo por tin sobreviviente.

E avion tabata cla pa sali for di UPS Worldport, e centro di aviacion global di e compania, ora un candela grandi a pega den e hala robes y un motor a cay for di su base, segun Todd Inman, miembro di e National Transportation Safety Board, cual ta dirigiendo e investigacion.

Un video for di un dashcam ta mustra candela y huma saliendo for di e hala robes mientras e jet apenas ta logra pasa un caya, ta topa un edificio y ta disparce tras di un erupcion grandi di huma preto.

Un otro video di un camara di seguridad ta registra e accidente y un ola di candela y huma preto. Mientras e candela ta crece, un explosion mas chikito ta sigui den e restonan, y por tende sirena den distancia.

Bombero a bisa cu e candela a extende pa casi un distrito completo y a destrui gran parti di e avion.

Den un otro video ta mustra e avion di UPS ora e ta lanta for di pista, ya na candela, prome cu e disparce algun seconde despues den un bala di candela oranje.

For di un caya cerca, un automobilista a filma e explosion y e huma preto riba edificionan den cercania. E video ta mustra autonan birando back mientras e huma ta yena shelo. Un otro video ta mustra huma preto halto riba trafico y edificionan, mientras luznan di emergencia ta briya y sirena ta zona.

E video a crea mas impacto y tristesa entre otro pilotonan di UPS, segun Robert Travis, presidente di Independent Pilots Association, cual ta representa 3.500 piloto.

"Nos tur a keda cu dolor den nos curason," el a bisa. "E tragedia aki ta bira mas tristo ora bo mira e video cu ta circula rond mundo, pa via di e naturalesa violento y catastrofico di e accidente."

BONDIA ARUBA

Avionnan di Israel ta ataca ciudadnan den sur di Libanon, escalando atakenan casi diario

(AP) — Avionnan di Israel a ataca varios ciudad den sur di Libanon diahuebs despues di a urgi residentenan pa evacua, marcando un escalacion den nan atakenan casi diario riba e pais.

E atakenan aereo a bin oras despues cu e grupo militante Hezbollah a urgi gobierno di Libanon pa no drenta den negociacion cu Israel.

E vocero Arabe di Israel Avichay Adraee a adverti residentenan di Tayba cerca di e frontera, Teir Debba situa oost di e ciudad costero Tiro, y Aita al-Jabal den sur di Libanon, pa distancia 500 meter leu di e edificionan residencial marca como blanco, cual nan ta bisa a ser usa pa Hezbollah. Despues nan a emiti mas advertencia pa e ciudadnan di Zawtar al-Sharqiyah y Kfar Dounin.

E ehercito di Israel a bisa cu nan ta dirigi riba infrastructura militar di Hezbollah den e areanan ey. Nan a acusa e grupo di reconstrui su capacidadnan casi un aña despues cu un alto-al-fuego intermedia pa Merca a drenta na vigor a termina un guera di varios luna. Mientras mayoria residente a evacua e areanan menasa prome cu e atakenan, e ministerio di Salud di Libanon a reporta un persona herida.

"Nos no lo permiti Hezbollah pa re-arma nan mes, pa recupera, reconstrui su fortalesa pa menasa e ciudadanonan di Israel," e vocero di gobierno Israeli, Shosh Bedrosian, a bisa durante un reunion diahuebs.

E atakenan a bin mientras prome minister di Libanon Nawaf Salam y su gobierno tabata reuni na Beirut pa sigui cu un plan prepara pa e ehercito di Libanon pa desarma Hezbollah y otro gruponan arma no-estatal den e pais.

E presidente di Libanon Joseph Aoun ta critico di e atakenan di Israel y e ocupacion continuo di cinco puesto den teritorio di Libanon pero a bisa cu e ta habri pa negociacion cu Israel pa termina e tensionnan.

Israel ta bisa cu su atakenan casi diario tabata dirigi riba oficialnan di Hezbollah y infrastructura militar, mientras gobierno di Libanon cu a apoya desarmamento di Hezbollah ta bisa cu e atakenan a ser dirigi riba ciudadano y infrastructura no relaciona cu e grupo sosteni pa Iran.

E capacidadnan militar di e grupo poderoso a haya daño severo den e campaña aereo intenso di Israel riba e pais chikito na 2024, pero Hezbollah ainda no a desarma y su lider Sheikh Naim Kassem a bisa cu e grupo lo ta cla pa bringa sin importa con limita nan capacidad por ta.

Hezbollah a cuminsa lansa misil den norte di Israel den apoyo di Hamas y Palestinonan, provocando atakenan aereo di Israel y bombardeo di artileria den represalia. E intercambionan di nivel abao a escala den un guera completo na september 2024.

E ministerio di Salud di Libanon a reporta mas cu 270 persona mata y alrededor di 850 herida pa accionnan militar di Israel desde cu e alto-al-fuego a drenta na vigor. Dia 9 di october, e oficina di derecho humano di Nacionnan Uni a verifica cu 107 di esnan mata tabata ciudadano of no-combatante, e vocero Thameen Al-Kheetan a bisa.

Ningun Israeli a ser mata pa atakenan for di Libanon desde e alto-al-fuego. Hezbollah a reclama un atake desde e acuerdo a drenta na vigor.

Tambe riba diahuebs, e Tesoreria di Merca a anuncia un serie nobo di sancion cu nan a bisa ta dirigi riba "operadornan financiero cu ta supervisa e movemento di fondo for di Iran" pa Hezbollah, incluyendo via tienda di cambio di placa cu y sin licencia cual nan a bisa "no ta conducta screening adecuado riba nan clientenan" y ta permiti Hezbollah "pa probecha di e economia di Libanon cu pa gran parti ta basa riba cash pa labamento di placa."

Funcionario superior di Merca ta gaba junta militar di Mali den su lucha contra gruponan arma mientras presion ta aumenta

(AP) — Algun dia despues cu diplomaticonan y ciudadanonan Mericano a haya orden pa sali for di Mali, un funcionario superior di Merca a gaba e junta militar y a duna un hint di cooperacion entre e dos gobierno despues di añas di un relacion diplomatico tenso.

Bao di e administracion di Trump, a haci esfuerso pa repara relacionnan cu e paisnan lidera pa junta den un region cu esencialmente a bira un vacuum diplomatico pa gobierno di Merca y otro socionan Occidental despues cu e lidernan militar a ordena nan partida.

Un serie di golpi di estado na Oost Africa desde 2020, cual a mira tres pais cay na poder militar, a causa un violacion diplomatico entre e paisnan den region Sahel y nan ex-socionan principal Occidental. E Francesnan a ser saca for di e pais socio den Sahel y tropanan Mericano a haya orden pa sali for di Niger.

Pero desde e tempo ey, atakenan door di gruponan arma a bira solamente pio a pesar di esfuersonan conhunto di Mali, Burkina Faso y Niger, cual ta constitui e Aliansa di Estado di Sahel.

E comentarionan di Landau a ser bon ricibi pa algun den e gobierno di Mali cu ta bisa cu e cooperacion lo yuda e ehercito di Mali lucha contra e grupo cu awor ta menasa e capital.

"Mirando e experticio di e Mericanonan den e area aki, esaki por ta positivo solamente pa nos," Moussa Ag Acharatoumane, un miembro di e conseho di nacion di transicion, e curpa legislativo di transicion di Mali, a bisa The Associated Press.

Expertonan ta bisa cu a pesar di e intencion di gobierno Mericano pa ta envolvi den e Sahel, no tin un caminda cla y urgente. "Te awor, Merca ta keda envolvi diplomaticamente sin indicacion si pronto lo tin un envolvimento militar, al menos cu tin un cambio radical den e postura di seguridad di ambos pais den e region," segun Rida Lyammouri, experto di Sahel na Policy Center for the New South cu ta basa na Maroco, a bisa.

Desde september, Jama'at Nusrat al-Islam wal-Muslimin, afilia cu Al-Qaida, a impone un blokeo riba importacion di crudo den Mali. E blokeo a causa un impacto economico amplio den e pais, unda hende ta para den rij pa oras pa haya combustibel, y tambe a aumenta e presion riba e junta, cu a yega na poder cu e pretexto di lucha contra gruponan arma.

Expertonan ta bisa cu JNIM tabata consolidando control den e campo pa algun tempo caba, pero su presion riba e puntonan vulnerable di e economia di e pais ta indica ambicionnan mas grandi.

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 8 november 2025 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

MEP vraagt om opheldering over Amerikaanse militaire escalatie in de regio

Pagina 2

Aruba biedt hulp aan Jamaica na verwoestende orkaan

Pagina 5

Slechts 35% van de huishoudens bereikt het minimum voor een waardig bestaan

Pagina 6

ARUBA VANDAAG

Verontrustende stilte: MEP vraagt om opheldering over Amerikaanse militaire escalatie in de regio

De spanningen in het Caribisch gebied nemen toe nadat een onderzoek van Reuters een aanzienlijke uitbreiding van Amerikaanse militaire operaties in de regio aan het licht heeft gebracht, waaronder de rehabilitatie van een voormalige basis uit de Koude Oorlog in Puerto Rico. De fractieleider van de MEP, Evelyn Wever-Croes, heeft premier Mike Eman formeel om antwoorden gevraagd over de mogelijke regionale instabiliteit en bekritiseert wat zij omschrijft als een "verontrustende stilte" van het kabinet AVP–FUTURO.

Wever-Croes diende 22 schriftelijke vragen in bij de premier, waarin ze aandringt op onmiddellijke transparantie over wat zij noemt "een gevaarlijke escalatie van Amerikaanse militaire activiteit" in het Caribisch gebied.

In een brief van 24 oktober aan parlementsvoorzitter Marlon Sneek eist Wever-Croes dat premier Eman binnen twee weken antwoordt op haar 22 gedetailleerde vragen over de Amerikaanse militaire opbouw.

De oppositieleider bekritiseert de regering omdat zij geen informatie heeft gedeeld met het parlement of de bevolking, ondanks uitgebreide internationale berichtgeving over de Amerikaanse aanwezigheid. Zowel Reuters als Al Jazeera hebben militaire activiteiten van de VS in het Caribisch gebied en het oostelijke deel van de Stille Oceaan gedocumenteerd — ontwikkelingen die volgens haar directe relevantie hebben voor het Koninkrijk der Nederlanden.

Wever-Croes stelt dat de stilte van de regering "onaanvaardbaar" is. De militaire bewegingen vinden plaats in de directe omgeving van Aruba en kunnen gevolgen hebben voor de veiligheid en stabiliteit van het eiland en het Koninkrijk als geheel.

Onder haar vragen aan premier Eman vallen:

- Wanneer ontving het kabinet voor het eerst geloofwaardige informatie over de militaire escalatie van de VS in de regio, en via welke kanalen?
- Waarom is die informatie niet gedeeld met het parlement of het publiek?
- Zijn lokale veiligheidsdiensten — waaronder de Kustwacht en de politie — op de hoogte gesteld of geïnstrueerd?
- Bestaat er een civiel noodplan voor militaire incidenten, vluchtelingenstromen of grensoverschrijdende spanningen nabij Arubaanse wateren?
- Heeft de Amerikaanse ambassade garanties gegeven dat de operaties geen inbreuk maken op regionale soevereiniteit of de veiligheid van Aruba in gevaar brengen?

Wever-Croes vraagt bovendien of de regering bereid is een spoeddebat te organiseren en hoe de coördinatie met Den Haag verloopt. Ze wil weten of de Nederlandse ministeries van Justitie of Buitenlandse Zaken een juridische evaluatie hebben gemaakt van de mogelijke gevolgen van buitenlandse militaire acties nabij Arubaanse territoriale wateren.

Volgens deskundigen maakt de nabijheid van Aruba tot Venezuela — slechts zo'n 25 kilometer — het eiland kwetsbaar voor spanningen of militaire incidenten. Mocht de Amerikaanse activiteit toenemen, dan kan dit leiden tot luchtruimschendingen, maritieme confrontaties of vluchtelingenstromen. Lokale vissers, rederijen en toeristische bedrijven hebben al hun zorgen geuit dat Aruba ongewild in geopolitieke spanningen terecht kan komen.

In haar brief vraagt Wever-Croes ook wat de regering zal doen om Arubaanse burgers te beschermen als Amerikaanse acties tot slachtoffers of diplomatieke incidenten leiden. Ze eist binnen 48 uur een publieke mededeling met uitleg over mogelijke risico's, voorzorgsmaatregelen en noodinstructies.

Tot op heden heeft het kantoor van premier Eman niet publiek gereageerd op de vragen van de MEP-leider. De regering heeft evenmin bevestigd of ontkend dat Aruba door Amerikaanse of Nederlandse autoriteiten is geïnformeerd over de lopende militaire mobilisatie.

De stilte van de Arubaanse regering contrasteert sterk met de openheid van andere eilanden. De gouverneur van de Amerikaanse Maagdeneilanden, Albert Bryan Jr., verklaarde via zijn kantoor dat er coördinatie is met Amerikaanse militaire autoriteiten, al benadrukte hij dat zijn bestuur niet volledig op de hoogte is van operationele details. Bryan stelde dat de aanwezigheid van de VS "de regionale veiligheid versterkt en de strijd tegen drugs- en wapensmokkel ondersteunt."

In Nederland hebben meerdere Tweede Kamerleden inmiddels om opheldering gevraagd aan het ministerie van Defensie over de mogelijke rol van de marinebasis Parera op Curaçao, waar al jarenlang Nederlands en Amerikaans personeel samenwerkt onder een bestaand defensieverdrag.

Volgens Reuters is het Amerikaanse leger begonnen met grootschalige renovaties aan de voormalige marinebasis Roosevelt Roads in Puerto Rico, die meer dan twintig jaar geleden werd gesloten. Satellietbeelden van medio september tonen militaire teams die wegen en startbanen herstellen — volgens defensie-analisten onderdeel van een strategische herpositionering op slechts 500 mijl (ongeveer 800 km) van Venezuela.

De basis speelde ooit een cruciale rol tijdens de Koude Oorlog en lijkt nu symbool te staan voor een hernieuwde Amerikaanse focus op het westelijk halfrond, na decennia van nadruk op Europa en het Midden-Oosten.

Een Amerikaanse officier vertelde Reuters dat de basis "ruime logistieke en assemblagecapaciteit biedt" en mogelijk kan worden gebruikt voor zowel gevechts- als transportoperaties. Daarnaast breidt de VS haar faciliteiten uit op de luchthavens Rafael Hernández (west-Puerto Rico) en Henry E. Rohlsen (St. Croix), beide sleutelpunten voor luchttransport en surveillance.

Sinds augustus heeft het Pentagon volgens Reuters 13 oorlogsschepen, vijf ondersteuningsschepen en één nucleaire onderzeeër naar het Caribisch gebied

gestuurd — de grootste inzet sinds de operatie Uphold Democracy in Haïti in 1994.

Onder deze troepen bevinden zich de USS Gerald R. Ford met 10.000 manschappen en tientallen vliegtuigen, drie raketvernietigers en meerdere bevoorradings- en hospitaalschepen. Spionagevliegtuigen zoals de Poseidon P-8A voeren inmiddels regelmatige verkenningsvluchten uit boven de Bahama's en richting Venezuela.

De VS voerde daarnaast minstens 14 luchtaanvallen uit op vermeende drugsschepen in het Caribisch gebied en de Stille Oceaan sinds begin september, waarbij 61 mensen omkwamen. Officiële verklaringen stellen dat deze aanvallen deel uitmaken van president Donald Trumps langdurige antidrugscampagne. Analisten menen echter dat de schaal en aard van de operaties — waaronder de bouw van radarinstallaties, mobiele verkeerstorens en munitieopslag bij civiele luchthavens — wijzen op bredere strategische doelen.

Trump zelf verklaarde vorige week tijdens een bijeenkomst: "Het volgende land is aan de beurt", wat de speculatie over mogelijke militaire actie tegen Venezuela verder aanwakkert.

Voor Aruba is de kwestie inmiddels geëscaleerd van een vraagstuk van buitenlandse politiek naar binnenlandse verantwoordelijkheid. De brief van Wever-Croes wijst op het gebrek aan transparantie en benadrukt het recht van zowel het parlement als de bevolking om te weten wat er in de regio gebeurt.

Terwijl de Verenigde Staten oude Koude Oorlogsbases herstellen en de spanningen in het Caribisch gebied oplopen, bevindt Aruba zich — opnieuw — op het kruispunt van grotemachtsstrategieën en de kwetsbaarheid van kleine staten.

Het is nu afwachten of de Arubaanse regering haar stilte zal doorbreken en de bevolking geruststelt. Tot dat moment blijft het Caribisch gebied waakzaam — en in spanning.

ARUBAVANDAAG

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redactie
noticia@bondia.com
Pilar Flores (Hoofdredacteur)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Sales
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Advertenties/ Kunstontwerp
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Digitaal
Juan Luis Pinto

Administratie
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distributie
Jenny Kelly

incasso
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hoofd)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hoofd)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Samenwerking
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Aansluiting
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

Directie
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

ARUBA VANDAAG is een krant geschreven en gedrukt op Aruba en is verkrijgbaar op zaterdag. Geen enkele inhoud mag worden gereproduceerd zonder toestemming van de uitgever.

Migratieregularisatie: Een uitdaging en kans voor woningbouw en infrastructuur op Aruba

Met het proces van regularisatie van ongedocumenteerde migranten — dat duizenden bewoners de kans biedt om toe te treden tot het formele systeem — rijst een fundamentele vraag: hoe zal legalisatie de vraag naar woningen en de capaciteit van de infrastructuur beïnvloeden?

De antwoorden zijn niet eenvoudig, maar recente overheidsdocumenten en demografische gegevens schetsen een duidelijk beeld: legalisatie zal op korte termijn waarschijnlijk de formele vraag naar huisvesting vergroten, maar op middellange termijn de belastingbasis en publieke planning versterken. Om dit zonder onevenwicht te realiseren, moeten beleidsmaatregelen snel worden afgestemd zodat de verandering van legale status hand in hand gaat met uitbreiding van de woning- en infrastructuurcapaciteit.

Afgelopen maand kondigde de Arubaanse regering een traject aan om de toelatingsregels voor ongedocumenteerde personen te versoepelen. Dit traject biedt hen de mogelijkheid om deel te nemen aan de formele arbeidsmarkt. Tegelijk moedigt het programma vrijwillige terugkeer aan voor degenen die niet aan de toelatingsvoorwaarden voldoen, zonder sancties, met de mogelijkheid om in 2026 opnieuw een reguliere aanvraag in te dienen.

Wanneer de juridische status verandert, verandert ook de levenssituatie. Gezinnen die voorheen in informele woningen of overbevolkte situaties leefden, kunnen nu op zoek naar formele huur- of hypotheekcontracten. Op een eiland met slechts zo'n 106.000 à 108.000 inwoners kan zelfs een bescheiden stijging van de formele vraag de woningmarkt beïnvloeden — vooral binnen het segment van betaalbare huurwoningen.

De woningmarkt op Aruba staat al onder druk door toerisme en de toename van short-term vacation rentals, wat de prijzen hoog houdt. Zonder parallelle programma's voor nieuwbouw of herbestemming van bestaande gebouwen kan er sterke concurrentie ontstaan om de betaalbare woningen, waardoor de druk op huurders met lage en middeninkomens toeneemt.

De legalisatie van ongedocumenteerde personen zal op korte termijn drie duidelijke effecten hebben:

- Druk op betaalbare huurwoningen – Nieuwe geregulariseerde gezinnen zullen formele huurcontracten en nutsvoorzieningen zoeken, wat de druk in oudere en dichtbevolkte wijken vergroot.
- Deconsolidatie en consolidatie van huishoudens – Sommige families zullen zich opsplitsen (verhuizen van gedeelde kamers naar aparte woningen), terwijl anderen zich zullen verenigen om in aanmerking te komen voor een hypotheek. Dit maakt de formele vraag zichtbaarder voor ruimtelijke planning.
- Overgang van informele naar formele verhuur – Eigenaren die voorheen informeel verhuurden, zullen nu eerder geneigd zijn hun eigendommen te registreren, wat de woonstandaarden verbetert maar mogelijk ook de kosten verhoogt.

Deze uitdagingen zijn niet onoverkomelijk, maar ze maken één punt duidelijk: het woningaanbod moet gelijke tred houden met de groeiende vraag.

Om woningtekorten te voorkomen kan de overheid:

- Accessory Dwelling Units (ADU's) toestaan binnen bestaande wijken;
- herbestemming van verlaten gebouwen aanmoedigen tot appartementen;
- inclusief zoneringsbeleid invoeren, waarbij grote projecten een percentage betaalbare woningen moeten bevatten.

Het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan Aruba (2019) biedt een solide basis om groei te sturen langs infrastructuurcorridors. Met een update die ook korte-termijndoelstellingen voor woningbouw omvat, kan de overheid private investeringen in de juiste richting sturen.
Daarnaast kan de regelgeving voor kortetermijnverhuur worden herzien om te voorkomen dat de toeristische markt lokale bewoners verdringt.

Aruba beschikt via WEB Aruba over een geïntegreerd systeem voor water- en energieproductie. Het bedrijf heeft recent geïnvesteerd in nieuwe dual-fuelmotoren om de capaciteit en betrouwbaarheid te vergroten. Het project met Wärtsilä (gestart in juni 2025) is een stap in de juiste richting voor de toenemende vraag.

Dankzij de ontziltingsinstallatie heeft Aruba controle over zijn watervoorziening — een voordeel dat veel andere landen missen. Zodra woningen formeel geregistreerd zijn, kan het verbruik nauwkeurig worden gemonitord, wat bijdraagt aan duurzame planning van publieke voorzieningen.

De geplande uitbreiding van de energiecentrale in 2025 komt op het juiste moment, gezien de groei in toerisme én het aantal inwoners. Met meer capaciteit en efficiëntie kunnen nutsbedrijven de hogere belasting van de woninggroei aan, vooral als dit gepaard gaat met energiezuinige bouwvoorschriften en stimulansen voor efficiënte airco's.

Legalisatie leidt doorgaans tot een stijging in voertuigregistraties. Zonder tegenmaatregelen kunnen de wegen verstopt raken. Verbeteringen in het openbaar vervoer — zoals frequentere Arubus-routes — en ruimtelijke plannen die nieuwe woningen dichter bij werkplekken en scholen situeren, kunnen dit mitigeren.

Wat onderwijs betreft hangt de impact af van de leeftijdsstructuur van de geregulariseerde bevolking. Hoewel Aruba's bevolking relatief volwassen is, kan zelfs een kleine toename van het aantal kinderen druk op scholen veroorzaken. Snelle audits en het gebruik van modulaire klaslokalen kunnen tijdelijke tekorten opvangen.

Op het gebied van gezondheidszorg kan de regularisatie informele noodhulp omzetten in primaire, continue zorg, wat de volksgezondheid verbetert en op lange termijn kosten bespaart — mits registratieprocessen eenvoudig en meertalig worden ingericht.

De overheid kan een woningimpactnota publiceren die aansluit op het tijdspad van de regularisatie, met scenario's voor 1.000–3.000 nieuwe formele woningen. Daarnaast kan grond worden vrijgegeven en kunnen subsidies en leningen worden aangeboden om informele woningen in overeenstemming met de bouwvoorschriften te brengen. Evenwichtige regels voor kortetermijnverhuur in gemengde wijken beschermen de lokale bewoners.

Nieuwe huurders verdienen bescherming: standaard huurcontracten, beperkte borgsommen en bescherming tegen wraakacties zijn cruciaal. Voorlichting in Papiaments, Spaans en Engels kan helpen bij het uitleggen van rechten en registratieprocedures.

De regularisatie van ongedocumenteerde migranten is niet enkel een migratievraagstuk, maar een kans om gemeenschappen te versterken, infrastructuur te verbeteren en publieke planning te moderniseren.

Met formele bewoners kan Aruba uitbuiting op de huurmarkt terugdringen, de arbeidsmarkt versterken en beleid baseren op nauwkeurige gegevens. De nutssector is voorbereid, het ruimtelijk plan bestaat, en de schaal van de uitdaging is beheersbaar.

Met gecoördineerde actie in 2025 en 2026 kan de legalisatie een katalysator worden voor sterkere huisvesting, veerkrachtige infrastructuur en hechtere gemeenschappen — in plaats van een bron van spanning.

De transparantie prediken… *Maar in de praktijk, niets…?*

In het advies ten behoeve van de begroting 2026heeft de Raad van Advies (RvA) de nadruk gelegd op de behoefte aan meer transparantie vanuit de overheid. Men illustreert een en ander met diverse voorbeelden, onder andere ten aanzien van het subsidiebeleid, waar nogal wat gebreken ervoor zorgen dat er geen duidelijk zicht op de criteria bestaat, die nodig zijn voor de evaluatie van zowel aanvragen als het beheer van instellingen die subsidiegekregen hebben. De - goed onderbouwde - kritiek van de Raad wijst op de verbeteringen die er moeten komen om beter zicht te krijgen op het financieel beheer, maar daarnaast ook op het nakomen van de gestelde doelen, op basis waarvan publieke fondsen worden gebruikt om hun activiteiten te ondersteunen. Ook wijst de Raad op de noodzaak van meer transparantie naar het publiek toe, zodat de gemeenschap een reëel beeld kan krijgen van hetgeen die instellingen voor de gemeenschap doen.Dat is niet alles want men belicht ook de precaire financiële situatie waarin meerdere staatsondernemingen verkeren en die een beroep doen op de overheid om hun bedrijfsactiviteiten te ondersteunen met subsidies. Maar die ondernemingen lopen behoorlijk achter met het nakomen van hun verplichtingen waar het bv. de jaarrekening betreft. De vraag die wij in dit redactioneel artikel vaker hebben gesteld is: op grond waarvan keurt het parlement eigenlijk jaar na jaar fondsen goed ter ondersteuning van die ondernemingen, zoals Fuel Marketing Supply Aruba NV (FMSA),Serlimar SG, ArubusNV en Post Aruba NV?Uit de bijlagen van de begroting 2026 blijkt over de situatie bij die entiteiten waarin het Land een belang heeft, dat FMSA in 2021 voor het laatst een jaarrekening overlegde, Arubus NV in2020, Post Aruba NV in2019 enSerlimar 2016. In laatstgenoemd geval, Serlimar, betekent dit, datna alle problemen die de onderneming heeft meegemaakt, met rechtszaken vanwege de aanvraag van 'surseance van betaling', men kennelijk nog steeds niet kan voldoen aan de eigen statutaire bepalingen; adequaat financieel beheer blijft nog steeds een schone droom. Bovendien stelt de Raad vast dat CompaniaArubiano di Petroleo NV en Free Zone Aruba NV ook achterlopen met hun jaarrekening, beide zijn tot 2021 gevorderd. De vertraging in het opleveren van hun jaarrekeningen heeft ook invloed op de jaarrekening van het Land en raakt tevens de betrouwbaarheid van die jaarrekening, daar het nodig s om over actuele en volledige cijfers te beschikken van de entiteiten waarin het Land belangen heeft, merkt de Raad terecht op.

De Raad bespreekt een geval van actueel belang, het betreft FMSA NV,en doet enkele opmerkelijke commentaren hierover. De onderneming was recentelijk nog in het nieuws was omdat er een onderzoek gaande is vanwege mogelijke onregelmatigheden in het financieel beheer. De Raad merkt op dat FMSA NV in financiële problemen verkeert omdat de onderneming de eigen moedermaatschappij(Refineria di Aruba NV) in leven moet houden. Voor 2025 heeft FMSA al een lening van Afl. 7 miljoen gekregen maar er is geen duidelijkheid wat voor 2026 moet gaan gebeuren.In het algemeen blijft volgens de Raad bovendien het gebrek aan duidelijkheid bestaan over de bedrijfsvoering en de financiële risico's bij deze entiteiten. Die bezorgdheid is zeker niet nieuw, ook de Algemene Rekenkamer(ARA) heeft geregeld kritiek geuit op dit soort gebreken, vooral waar het gaat om de jaarrekeningen. Er kan echter geconstateerd worden dat er geen verbetering zichtbaar wordt in de financiële administratie van de staatsondernemingen en het is meer dan duidelijk dat de diverse regeringen tot op heden toe geen orde op zaken hebben weten te stellen. We gaan binnenkort 40 jaar Status Aparte vieren, een goed moment om te evalueren wat we allemaal bereikt hebben maar ook om onder ogen te zien waar van succes geen sprake is; dit is een van die fiasco's.

Maar het betreft niet alleen het ontbreken van maatregelen om het beheer van die ondernemingen in handen te geven van mensen die weten wat ze moeten doen. Dit kunnen we zonder meer stellen omdat er entiteiten zijn die wel hun verplichtingen nakomen, of die nu vastgelegd zijn in hun eigen statuten of dat het gaat om algemene regels die voor alle vennootschappen zijn vastgelegd in het Burgerlijk Wetboek.Het betreft een jaarrekening die binnen een bepaalde periode in het daaropvolgende jaar aangeleverd moet worden. Waarom moeten andere vennootschappen wel aan hun verplichtingen voldoen, om bijvoorbeeldaan de vereisten van de belastingdienst te kunnen voldoen, terwijl de aan de overheid gelieerde bedrijven dat niet hoeven te doen?

Transparantie, voor wie?

Maar het gaat niet allen over de wettelijke verplichtingen die de overheidsentiteiten hebben. Het gaat ook, zoals de RvA terecht opmerkt, om de transparantie jegens het publiek in het algemeen. Zoals eerder gesteld, hebben we voorbeelden genoeg van entiteiten die op tijd hun jaarrekening opleveren. Dus degenen die hun verplichtingen niet nakomen kunnen niet beweren dat er iets bijzonders aan de gang is in ons land dat maakt dat ze dat niet kunnen. Het chronische probleem lijkt eerder de denkwijze van alle regeringen, vanaf 1986 tot heden toe, waarbij men eigenlijk vindt dat men het publiek geen verantwoording verschuldigd is over de financiëlehandel en wandel van de overheidsentiteiten; het gaat kennelijk simpelweg 'de burger niet aan' wat daar gebeurt. En zolang dit de denkwijze is zullen we ook geen verbetering zien. Bovendien gaat het hier ook om de transparantie die er moet zijn in hetgeen de departementen doen. Sommige publiceren wel hun jaarverslag en jaargegevens, maar we hebben bijvoorbeeld geen zicht op het nakomen van verplichtingen ten aanzien van de internationale verdragen, die in sommige gevallen publicatie verplicht stellen. Een voorbeeld hiervan zij de ILO-verdragen, waarvan we de verslagen nooit hebben kunnen zien, onder andere geldt dat voor het verdrag over de arbeidsinspectie. Het wordt tijd dat de gemeenschap zelf in actie komt en van de overheid gaat eisen dat men eindelijk een keer over de brug moet komen, in plaats van alleen maar over transparantie te praten…

Defensiecompagnie in Caribisch gebied voert rotatie uit

Tijdens een militaire ceremonie op maandag 3 november 2025 in de ochtenduren droeg Compagnie Rotatie 49 haar taken over aan de volgende eenheid, Rotatie 50. De nieuwe commandant, kapitein Roderik Willems uit Schaarsbergen, nam het commando over van zijn voorganger, majoor Marco Kamphorst, tijdens de traditionele overdrachtsceremonie van de roeispaan.

Na meer dan vier intensieve maanden in het Caribisch gebied kijkt majoor Kamphorst met trots terug op de samenwerking en training van het 43e Verkenningseskadron van de Brigade (BVE) uit Havelte. Voor deze uitzending werd het 43e BVE versterkt met een genie-verkenningspeloton uit Wezep en twee medische evacuatiegroepen uit Havelte. "Voor de eenheid was dit een unieke kans om te trainen in het tropische klimaat en samen te werken met CZMCARIB en lokale veiligheidspartners. We hebben veel geleerd over opereren onder de uitdagende omstandigheden van het Caribisch gebied als onderdeel van het gezamenlijke hoofdkwartier van CZMCARIB.

Curaçao, Bonaire en Aruba boden de verkenningspelotons de mogelijkheid om hun algemene militaire vaardigheden te versterken en specialistische trainingen te volgen, zoals tactische en technische verkenning, Close Quarters Battle (gevechten op korte afstand), en het inzetten van onbemande systemen en drones.

Naast het verbeteren van onze eigen operationele gereedheid hebben we ook samengewerkt en getraind met de militairen van Curaçao, CZMCARIB-eenheden en lokale veiligheidspartners. Het was indrukwekkend om te zien hoe we, ondanks verschillen in achtergrond en werkwijze, gezamenlijk konden bijdragen aan veiligheid en stabiliteit. Hoewel we soms onze ambities moesten bijstellen, heeft deze periode niet alleen onze kennis en vaardigheden vergroot, maar ook ons situationeel bewustzijn en begrip van de samenwerking met onze Caribische partners versterkt."

De Charlie "Tiger" Compagnie begint aan haar vijfde rotatie in de Caribische regio. Kapitein Roderik kijkt ernaar uit om met zijn eenheid in de regio te werken en te trainen. Als onderdeel van het 11e Infanteriebataljon van het Regiment Grenadiers en Jagers wordt de compagnie normaal gesproken ingezet via helikopter of parachute, binnen de drie hoofdtaken van de krijgsmacht. De eenheid levert hoogwaardige gevechtskracht te land en vanuit de lucht.

Als compagnie in het westelijk deel van het koninkrijk ligt de nadruk voornamelijk op operaties te voet. Tijdens de komende vier maanden zal de eenheid worden versterkt met medische capaciteit van de 11e Geneeskundige Compagnie en een team voor onbemande luchtvaartsystemen (UAS) met drones. Naast de gereedheid om missies voor CZMCARIB uit te voeren, richt de compagnie zich op haar eigen trainingsprogramma. Het klimaat en de omgeving bieden uitstekende mogelijkheden voor de ontwikkeling van fysieke en mentale weerbaarheid, leiderschap en doorzettingsvermogen binnen de eenheid.

Kapitein Roderik kijkt ernaar uit samen te werken met lokale veiligheidspartners en hoopt van deze periode een aangename en productieve missie te maken.

De Koninklijke Landmacht heeft een permanente compagnie in het Caribisch gebied. Deze eenheid, onder bevel van CZMCARIB, kan worden ingezet voor een breed scala aan taken. In de komende vier maanden zal de compagnie trainen op Aruba, Bonaire en Curaçao.

Een investeringsfonds, maar...? *Hoeveel fondsen hebben we eigenlijk...?*

De regering heeft de instelling van een investeringsfondsaangekondigd, waarvoor in de begroting 2026 alvast een bedrag van Afl. 50 miljoen is gereserveerd. Het wetsvoorsteldat hiertoe dient, is onderweg naar de Raad van Advies (RvA) voor hun zienswijze over dit voorstel. Een investeringsfonds kan in principe meer structuur aanbrengen in de overheidstaak om te investeren in een aantal projecten, onder meer om de infrastructuur op peil te houden en ook projecten met het oog op het in de toekomst concurrerend houden van ons land. Een investeringsfonds kan dus een goed idee zijn, als men tegelijkertijd wel rekening houdt met de realiteit binnen de overheid waarin dit moet plaatsvinden. Wat is het geval?

Dat, zoals in zoveel gevallen, we deze kwestie vanuit een bredere visie moeten bekijken in plaats van simpelweg het initiatief te bejubelen als iets goeds voor ons land. Een investeringsfonds zal bijvoorbeeld niet betekenen dat opeens op magische wijze meer geld beschikbaar zal zijn voor het fonds, vergeleken met de optie waarbij de regering ervoor kiest om geen fonds te creëren, maar gewoon de investeringen te begroten en ervoorzorgen dat het project op gedegen wijze wordt uitgevoerd. Maar, die bredere visie heeft de regering al gehad in april 2025, toen dezelfde Raad van Advies een advies heeft aangeleverd over het instellen van dit type begrotingsfondsen. Daar het huidige wetsvoorstel voor het investeringsfonds in een fase verkeert waarin we geen informatie over de inhoud kunnen verkrijgen, men zal moeten wachten totdat de Raad van Advies zijn bevindingen heeft opgesteld en het wetsvoorstel naar de Staten kan. Maar het lijkt ons logisch dat, als de regering bij het formuleren van dit concrete wetsvoorstel geen rekening heeft gehouden met hetgeen de Raad eerder dit jaar in het genoemde advies heeft neergelegd, dat dit in ieder geval zeker op een herhaling kan rekenen in het advies op het nu te becommentariëren wetsvoorstel. Het genoemde algemene advies is nu in ieder geval wel beschikbaar, waarin ons enkele details zijn opgevallen die van belang zijn bij de evaluatie van het wetsvoorstel voor het fonds.

Zo heeft de Raad de overheid erop gewezen dat momenteel een aantal begrotingsfondsen bestaat en wel negen (9) om precies te zijn, elk met hun eigen staat van beheer en al of niet voldoen aan de regels die de wet stelt aan hun functioneren. De wettelijke grondslag is te vinden in de Comptabiliteitsverordening (AB 1989 no. 72). Dezewet bepaalt (artikel 40) dat deze fondsen afzonderlijk moeten worden beheerd. Dit overduidelijk om te voorkomen dat oneigenlijk gebruik wordt gemaakt van de gelden die zijn gereserveerd in zo'n fonds met een bepaald doel. Hier komen we een van de belangrijkste bezwaren tegen voor het hanteren van een te groot aantal specifieke begrotingsfondsen, want dit brengt uiteraard steeds meer extra werk met zich mee, met elk nieuw fonds dat wordt ingesteld. Bovendien constateert de RvA dat in diverse gevallen niet wordt voldaan aan de wettelijke vereisten voor het financieel beheer, bijvoorbeeld met betrekking tot de begroting en de jaarrekening van elk fonds. Dit is het geval terwijl elk fonds de wettelijke verplichtingen heeft die zijn beschreven in de genoemde Comptabiliteitsverordening. Gesteld kan worden dat hieral het nodige werk moet worden verricht om de fondsen helemaal 'up-to-date' te brengen, ook al omdat de vertraging in het afleveren van hun financiëleverantwoording weer vertraging veroorzaakt in de jaarrekening van de overheid zelf, op zich ook al een 'gebed zonder end'. Ook ontstaat het probleem dat het bestaan van zoveel specifieke fondsen voor de overheid zelf de omvang beperkt van de algemene middelen; er kanbijvoorbeeld een situatie ontstaan waarin meer middelen nodig zijn en de vastgelegde fondsen tijdelijk een beter en nuttiger gebruik elders zouden hebben. Hoe meer specifieke fondsen, hoe meer de overheid voor zichzelf de speelruimte beperkt om urgente situaties het hoofd te bieden wanneer dit noodzakelijk is.

Maar de visie die de Raad meegeeft is nog ruimer. Men constateert dat wanneer men de gehele overheidsorganisatie beschouwt, twee verontrustende ontwikkelingen te zien zijn. Een ervan is de instelling en samenstelling van de ministeries, die bij iedere regeringswisseling veranderen. De andere zorglijke ontwikkeling is "de aanhoudende golf van verzelfstandigingen van overheidsinstanties". De Raad vervolgt: "Beide ontwikkelingen worden dikwijls gekenmerkt door niet goed onderbouwde en weinig transparante besluitvorming en leiden tot een versnippering die de samenhang en eenheid van zowel de inrichting als het beleid van de overheid niet ten goede komt."

Het is werkelijk ironisch dat, terwijl van de ene kant wordt gezegd dat men goed werk verricht in de samenwerking met Nederland om adequate hervormingen uit te voeren in het overheidsapparaat, we nog steeds zien dat elk nieuw kabinet nog meer aan de versnippering blijft toevoegen die de Raad bekritiseert. Dit in de vorm van steeds meer zelfstandige overheidsentiteiten en het overdadige gebruik van begrotingsfondsen, wat toch ook in tegenstrijd lijkt met de wens van welke overheid ook om zo duidelijk mogelijk zicht en controle te houden op de ontwikkelingen binnen de overheid en de samenleving.

Het is aan te bevelen dat de overheid rekening houdt met de zes punten die de Raad noemt in het advies, waarin tekortkomingen worden samengebracht, onder meer de niet duidelijk omschreven doelen van de fondsen, het gebrek aan regels voor de administratie en het toezicht in de wetten ter instelling van de fondsen en het verschijnsel van de begrotingen voor meer dan een jaar. Daarnaast het niet voldoen aan de regels voor de begroting en de jaarrekening, hetgeen ook van negatieve invloed is op het budgetrecht van de Staten.

Maar het meest ironische aspect, om geen andere term te noemen, is in deze zaak dat het 'hoogste orgaan' binnen ons overheidsgebeuren, de Staten, kennelijk zo 'hoog' zit dat men geen connectie meer heeft om deze tekortkomingen te constateren en nog minder iets te ondernemen tegen deze ondermijning van hun zo heilig geacht recht van toezicht op overheidsuitgaven. Kunnen ze nu een keer aan het werk gaan?

Aruba biedt hulp aan Jamaica na verwoestende orkaan

Na de verwoestende orkaan van categorie 5, Melissa, die op donderdag 28 oktober over Jamaica trok en enorme schade aanrichtte in het oostelijke deel van het eiland, heeft de gemeenschap van Aruba zich verenigd om hulp en steun te bieden aan het zustereiland Jamaica.

De regering van Aruba werkt samen met de Honorair Consul van Jamaica op Aruba om noodhulp en ondersteuning te coördineren onder een Memorandum of Understanding (MoU) dat gezamenlijke humanitaire actie mogelijk maakt. Afgelopen vrijdag en maandag vonden verschillende vergaderingen plaats in het Bestuurskantoor om de hulpinspanningen verder af te stemmen.

Donatie-inspanningen

Het Rode Kruis Aruba is gemobiliseerd om deel te nemen aan de hulpcampagne. Donatiekanalen zijn opgezet om ervoor te zorgen dat hulpgoederen snel en efficiënt Jamaica kunnen bereiken.

Er zullen inzamelpunten van het Rode Kruis worden ingericht op verschillende aangewezen locaties op het eiland om bijdragen voor Jamaica te verzamelen.

Donateurs kunnen ook bijdragen via het Red Cross Aruba – Jamaica Relief Fund
Bank: Aruba Bank
Rekeningnaam: Donate to Red Cross Aruba Jamaica Relief Fund
Rekeningnummer: 0384010990

Benodigde goederen

De volgende artikelen worden momenteel geaccepteerd en zijn dringend nodig:

- Voedingsmiddelen en eerste levensbehoeften
- Verse producten (indien veilig en geschikt voor verzending)
- Hygiëneproducten voor vrouwen en baby's
- Flessen water

De Honorair Consul van Jamaica op Aruba is in overleg met de YMCA Aruba om hun faciliteiten te gebruiken als officieel inzamelpunt voor donaties, wat de logistiek en distributie van hulpgoederen zal vergemakkelijken.

Een bijeenkomst voor de Jamaicaanse gemeenschap op Aruba zal deze donderdag plaatsvinden in het Kulture Café in San Nicolas om 19.00 uur.

Tijdens de bijeenkomst wordt informatie verstrekt over het donatieproces, de inzamelpunten en de samenwerking tussen de Jamaicaanse vertegenwoordigers en lokale autoriteiten.

De regering van Aruba heeft verklaard dat zij, namens het volk van Jamaica en de Jamaicaanse gemeenschap op Aruba, grote waardering uitspreekt voor alle materiële, voedsel- en financiële bijdragen die helpen bij de hulpverlening en wederopbouw van Jamaica.

Gobierno di Aruba
DONATE FOR DISASTER RELIEF
SUPPORT JAMAICA AFTER HURRICANE MELISSA
JOIN RED CROSS ARUBA IN HELPING THOSE AFFECTED
DONATE TO:
RED CROSS ARUBA – JAMAICA RELIEF FUND
ARUBA BANK
#0384010990
Red Cross Aruba

ARUBAVANDAAG

Het debat over het Papiamento… *Komt veertig jaar te laat…*

In onze editie van 6 november jl. is een uitgebreide bespreking opgenomen van het debat over het onderwijs dat op Koninkrijksniveau gevoerd wordt, met daarbij alle betrokken eilanden, ook de autonome landen. De situatie met betrekking tot de situatie per eiland kan behoorlijk verschillen, maar in het algemeen kan men constateren dat er grote bezorgdheid bestaat over de huidige kwaliteit van het onderwijs dat de eilanden bieden. Maar als het dan gaat over mogelijke oplossingen, dan verdwijnt daar gelijk de consensus en komen er talloze suggesties naar voren die niet met elkaar sporen. Bovendien wordt geen rekening gehouden met de bevolkingsontwikkeling die in de komende jaren gaat zorgen voor een toenemende migrantengroep die ook rechten zou kunnen laten gelden op onderwijs in hun moedertaal, als we dezelfde argumentatie volgen die nu gebruikt wordt voor het Papiamento.

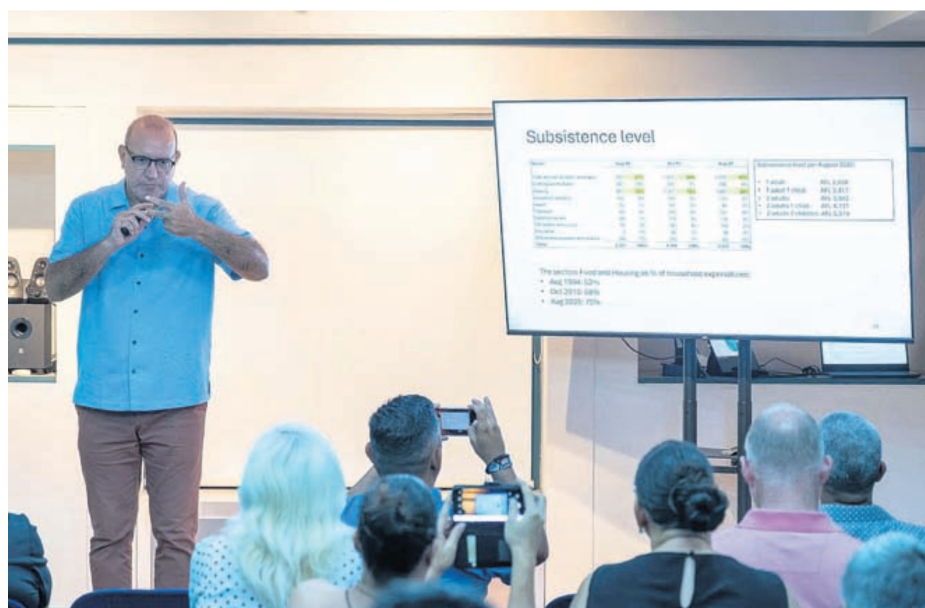
Maar allereerst even de basis waarop het onderwijs rust. De situatie voor wat betreft de basiselementen voor de ondersteuning van het onderwijs geeft ons vooral gebrekkigheid en zelfs nalatigheid te zien. Het mag overduidelijk zijn dat als men het heeft over het verbeteren van de inhoud van het onderwijs, dat dan de basis ter ondersteuning aan een zeker minimum moet voldoen. Hier stuiten we weer op het probleem dat de eilanden weer een duidelijk verschil in normen voor de kwaliteit van de nodige infrastructuur hanteren. We beperken ons hier dus tot de Arubaanse situatie. Hier zien we dan het gebrek aan visie over wat verbeterd dient te worden aan die basisvoorwaarden; ter illustratie een voorbeeld. Al jarenlang is er een discussie gevoerd, tot in de rechtszaal toe, over de vraag wie nu eigenlijk de aircokosten zou moeten dragen, die de ouders van schoolgaande kinderen moesten dragen, omdat de overheid die niet wilde dragen. Naar onze mening hoorde dit thuis onder de noemer van basiskosten voor het onderwijs die voor rekening van de overheid moeten komen. In feite geldt dat voor alle reguliere kosten van het onderhoud van de onderwijsinstellingen. Het is niet voor niets dat de Verenigde Naties een norm van 6% van het BBP heeft ingesteld als minimum van wat een land aan onderwijs dient te besteden. Welnu, we zijn nog nooit in de buurt gekomen van die norm en de kosten voor onderhoud zouden er nog makkelijk bijkunnenen zijn dan ook beter gegarandeerd, in plaats van deze steeds af te schuiven op de instellingen. Uiteraard is het niet de bedoeling dat een onderwijsinstelling de zaak met goud kan gaan bekleden, daar is de overheid per slot van rekening zelf bij, met graag duidelijke criteria en toezicht. Maar we zijn nog niet eens aangeland bij de inhoud van het onderwijs. We zijn weer zichtbaar dezelfde discussie aan het voeren over de talen die moeten prevaleren binnen ons onderwijssysteem, geheel volgens de opinie van degene die je zou willen interviewen. We kunnen eigenlijk vaststellen dat we niet veel verder zijn gekomen dan veertig jaar geleden,voor wat de veranderingen in het onderwijs betreft die echt een positief verschil maken. Voor alle duidelijkheid: dit betreft niet wat in ieder geval in Aruba is bereikt met de erkenning van het Papiamento, ook in de zin van wetgeving. Op basis daarvan hebben we recentelijk de eerste stappen kunnen zien van de integratie van het Papiaments inhet basisonderwijs, alhoewel het nu nog te vroeg is vooreen oordeel over die ontwikkeling. Het gaat hierbij niet uitsluitend over een betere beheersing van de eigen taal, maar ook over een betere basis voor het onderricht in de andere talen die voor onze gemeenschap onontbeerlijk zijn. Ook hier zal de tijd uitwijzen of dit positief zal uitpakken. Wel moet anderzijds rekening worden gehouden met een zekere twijfel die altijd heeft bestaan over de reikwijdte van het Papiaments, als de moedertaal van een bevolking van nauwelijks een kwart miljoen mensen, in een wereld die wordt gedomineerd door de belangrijkste talen die ook bij ons van levensbelang zijn voor economie en samenleving. Het is van belang die twijfel te erkennen daar waar die twijfel correct zou kunnen zijn, in plaats van de rol van het Papiaments te willen overdrijven daar waar dit niet reëel is. Als de aanwezigheid van het Papiamento in het basisonderwijs leidt tot een betere beheersing van de taal zelf en bijdraagt tot een betere ontwikkeling van de andere talen (Nederlands, Engels, Spaans), dan is dat al een aanzienlijke vooruitgang, al zal dat nog niet de twijfel van sommigen wegnemen.

Immigratie en onderwijs

Een aspectdat in het huidige debat kennelijk onbesproken blijft is de toekomstvisie, waarbij de bevolkingsontwikkeling, die we al jarenlang op ons af zien komen, betrokken wordt. In het kort: Aruba heeft een negatieve natuurlijke groei, met meer sterfte dan geboorten; een tendens die in de nabije toekomst alleen maar sterker wordt. Met de voorgenomen integratie van de grote groep migranten (vooral van Venezolaanse nationaliteit) krijgen we binnen iets meer dan een decennium een bevolking die in meerderheid zal bestaan uit personen die eerste- of tweede generatie Spaanssprekende zijn. Wat zal daarop het antwoord zijn van degenen die nu in de discussie betrokken zijn over de rechten van kinderen om onderwijs te ontvangen in hun moedertaal? Gaat men hetzelfde uitgangspunt volgen en voorstander zijn van onderwijs in de Spaanse taal? We nemen hier geen stelling voor of tegen dit idee, we wensen alleen dat onze beleidsmakers echtna gaan denken over die realiteit die er morgen al kan zijn, als het zo doorgaat. Natuurlijk is het ook voor ons duidelijk dat elke florin maar één keer uitgegeven kan worden en dat de beperkte middelen ons zullen dwingen tot keuzes. In feite zijn we dan in grote lijnen terug in de situatie van de jaren veertig en vijftig van de vorige eeuw, toen geen rekening werd gehouden met de enorm gevarieerde afkomst van leerlingen en onderwijs werd gegeven in één taal, zonder al die overwegingen die later erbij zijn gekomen om het onderwijs op een andere leest te schoeien, hoewel deze hun bestaansrecht hebben. We zijn elkaar blijven bevechten over het Papiamento om nu een andere realiteit onder ogen te moeten zien in een Aruba, dat niet meer is wat het veertig jaar geleden was...

Slechts 35% van de huishoudens bereikt het minimum voor een waardig bestaan

De politieke partij RAIZ hield haar vijfde sessie van de Academia di Bon Gobernacion 2025 (ABG) over het thema Social & Economic Impact, geleid door econoom de heer Herry Koolman, een professional met meer dan dertig jaar ervaring die zijn carrière in 1991 begon bij de Centrale Bank van Aruba.

Tijdens de avond legde Koolman het essentiële verschil uit tussen het nominale bruto binnenlands product (BBP) en het BBP per hoofd van de bevolking, waarbij hij benadrukte dat echte groei zichtbaar moet zijn in het leven van de bevolking en niet alleen in macro-economische cijfers. Hij besprak ook de "verplichte groeiparadox," verwijzend naar de wereldwijde druk om voortdurend te blijven groeien, zelfs terwijl demografische en natuurlijke beperkingen om een duurzamer groeimodel vragen, gericht op kwaliteit en productiviteit.

Koolman ging in op de 'harde' en 'zachte' kanten van het begrotingsbeleid: de harde kant betreft belastingen, overheidsuitgaven en investeringsrichting, terwijl de zachte kant te maken heeft met duidelijke communicatie, vertrouwen en publieke aanvaarding. Hij benadrukte dat een gezonde economie gebaseerd is op solide economische fundamenten en dat verantwoord leiderschap deze realiteit met transparantie en planning onder ogen moet zien.

Een punt dat veel aandacht trok was de ernstige woonsituatie op Aruba. Volgens Koolman kan momenteel ongeveer 60% van de bevolking geen huis kopen of verkrijgen — een probleem dat op lange termijn sociale en financiële druk creëert. Ook sprak hij over de uitdaging van het "bestaansminimum," waarbij Aruba een minimaal niveau van economische en demografische capaciteit moet behouden om zijn economie en publieke diensten op lange termijn te kunnen dragen.

Daarnaast gaf hij aan dat Aruba zich in een structurele economische fase bevindt, waarin langetermijntrends zwaarder wegen dan kortetermijncycli. Volgens deze analyse zal Aruba zonder proactieve hervormingen en economische diversificatie rond 2027–2028 een economische terugval tegemoetzien — een dringende oproep tot actie, innovatie en goed bestuur.

De sessie leidde tot een diepgaande dialoog en kritische reflectie over de toekomst van Aruba en benadrukte meer dan ooit dat burgereducatie, integriteit en datagedreven besluitvorming essentieel zijn voor een sterk en stabiel land.

Eerder publiceerde RAIZ al een artikel waarin werd aangegeven dat zowel werkende als gepensioneerde Arubanen al lange tijd te maken hebben met hoge kosten van levensonderhoud. De realiteit blijft dat de kosten op het eiland extreem hoog zijn, waardoor veel huishoudens moeite hebben om al hun uitgaven te dekken en een waardig leven met financiële vrijheid te leiden.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) deelt regelmatig de resultaten van de Consumentenprijsindex (CPI) en berekent jaarlijks ook het bestaansminimum.

vervolg op pagina 7

Slechts 35% van de huishoudens bereikt het minimum voor een waardig bestaan

vervolg van pagina 6

Het CBS definieert dit als het minimale inkomensniveau dat noodzakelijk wordt geacht om als individu of gezin op een sociaal aanvaardbare manier te kunnen functioneren in de samenleving.

Het gaat hierbij om het sociaal bestaansminimum — dat wil zeggen, het bedrag dat nodig is om een leven te leiden zonder basisgebreken, overeenkomstig de definitie van de Verenigde Naties. Het indexcijfer voor het bestaansminimum wordt maandelijks aangepast op basis van de prijzen van voedsel, kleding, huisvesting, vervoer en andere essentiële goederen en diensten.

Volgens het CBS-rapport "Bestaansminimum 2010," dat sinds juni 2010 maandelijks wordt geactualiseerd, bedroeg het bestaansminimum in juni 2025 voor een eenpersoonshuishouden Afl. 2.624 per maand. Dit betekent een inkomensachterstand van Afl. 638 — een stijging van Afl. 18 vergeleken met juni vorig jaar (Afl. 620). Dit tekort is het op één na hoogste dat in zes jaar tijd is geregistreerd voor de maand juni.

Met de huidige prijsniveaus en inkomens is het voor vrijwel alle delen van de bevolking moeilijk om te leven op een sociaal aanvaardbaar niveau volgens de CBS-definitie, laat staan een leven te leiden zonder basale ontberingen zoals de Verenigde Naties dit beschrijven.

Veel Arubanen blijven kampen met financiële problemen in verschillende aspecten van hun leven. Wanneer men moeite heeft om te voorzien in basisbehoeften zoals voedsel, kleding, wonen en dagelijkse uitgaven, is er nauwelijks financiële ruimte om te investeren in een beter huis of toekomst. Dit geldt niet alleen voor lokale bewoners, maar ook voor terugkerende studenten die proberen een eigen bestaan op te bouwen.

De noodzaak om dit probleem aan te pakken is dringend: niet alleen om de levenskwaliteit van burgers te verbeteren, maar ook om hun toekomstperspectieven en investeringsmogelijkheden te versterken.

VN-mensenrechtenchef Volker Türk:

Amerikaanse militaire aanvallen op vermeende drugsschepen schenden de wet

Volgens de Britse nieuwszender BBC heeft de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties, Volker Türk, de Amerikaanse militaire acties tegen schepen die van drugshandel worden verdacht in het Caribisch gebied scherp veroordeeld. Hij verklaarde dat deze dodelijke aanvallen in strijd zijn met het internationaal recht en neerkomen op "buitenrechtelijke executies."

Volker Türk is sinds 17 oktober 2022 de huidige VN-Hoge Commissaris voor de Mensenrechten. Hij wijdt zich aan het bevorderen van mensenrechten op mondiaal niveau, met bijzondere aandacht voor de internationale bescherming van kwetsbare personen. Türk promoveerde in internationaal recht aan de Universiteit van Wenen en behaalde een master in rechten aan de Universiteit van Linz in Oostenrijk. Daarnaast heeft hij verschillende publicaties over vluchtelingenrecht en mensenrechtenrecht op zijn naam staan, wat hem tot een deskundige maakt op beide gebieden.

Türk verklaarde vrijdag dat sinds begin september meer dan zestig mensen zijn omgekomen door Amerikaanse militaire acties. Hij noemde deze situatie "onaanvaardbaar" en riep Washington op onmiddellijk te stoppen met de aanvallen en snelle, onafhankelijke en transparante onderzoeken te starten.

Voormalig president Donald Trump verdedigde eerder deze militaire operaties als noodzakelijk om de instroom van drugs naar de Verenigde Staten tegen te gaan, en beweerde dat hij over de wettelijke bevoegdheid beschikt om aanvallen op schepen op internationale wateren voort te zetten. Minister van Defensie Pete Hegseth verklaarde dat de aanvallen gericht zijn op schepen die opereren voor drugshandelsgroepen die door de VS zijn aangemerkt als terroristische organisaties. Volgens hem is "het westelijk halfrond geen veilige haven meer voor narcoterroristen die proberen onze Amerikanen te vergiftigen."

Türk erkende weliswaar de uitdagingen bij de bestrijding van drugshandel, maar benadrukte dat de omstandigheden rond deze dodelijke aanvallen "geen enkele rechtvaardiging hebben onder het internationaal recht."

"Acties tegen de ernstige problematiek van illegale drugshandel binnen internationale grenzen vallen — zoals al lang tussen staten is overeengekomen — onder de bevoegdheid van civiele autoriteiten en worden beperkt door de strikte voorwaarden voor het gebruik van dodelijk geweld die zijn vastgelegd in het internationale mensenrechtenrecht," aldus Türk.

Het gebruik van dodelijk geweld is volgens de wet slechts toegestaan als laatste redmiddel tegen personen die een "directe en onmiddellijke bedreiging vormen voor het leven van anderen." Türk voegde eraan toe dat, op basis van de schaarse informatie die door de Amerikaanse autoriteiten openbaar is gemaakt, geen van de betrokken personen aan boord van de schepen een dergelijke bedreiging leek te vormen.

Het Centre for International Defence Policy in Canada publiceerde op Medium een rapport waarin het juridische kader uit The Commander's Handbook on the Law of Land Warfare wordt toegelicht. Daarin staat dat militaire operaties altijd moeten worden uitgevoerd in overeenstemming met zowel nationaal als internationaal recht.

De Verenigde Naties verwijzen in dit verband ook naar het United Nations Convention on the Law of the Sea (UNCLOS), waarin het principe geldt dat schepen op internationale wateren vrij mogen navigeren en niet onderworpen kunnen worden aan de soevereiniteit van een staat. Zowel internationaal als nationaal recht verbieden het willekeurig ontnemen van iemands leven; dit principe geldt ook voor staatsacties, inclusief militaire operaties.

Hoewel uitzonderingen bestaan — zoals zelfverdediging onder artikel 51 van het VN-Handvest — stelt Türk dat drugshandel niet kan worden beschouwd als een "gewapende aanval" die een dergelijke verdediging rechtvaardigt. Zelfs als dit wel zo zou zijn, mag het gebruik van geweld alleen proportioneel en strikt noodzakelijk zijn. Niets wijst erop dat de betrokken schepen een aanval uitvoerden of een directe dreiging vormden.

Een van de belangrijkste principes van de Law of Armed Conflict (LOAC) is dat strijdkrachten dodelijk geweld mogen gebruiken tegen vijandelijke strijders om hun missie te volbrengen, zonder dat daar zelfverdediging voor nodig is.

De Amerikaanse regering rechtvaardigt haar acties door de doelwitten te bestempelen als "terroristen" en groepen zoals Tren de Aragua als "narcoterroristische organisaties" aan te merken. Dit wijst op een poging om het LOAC-kader toe te passen.

Toch is LOAC alleen van toepassing als er sprake is van een gewapend conflict — hetzij tussen staten (internationaal), hetzij tussen een staat en georganiseerde gewapende groepen (niet-internationaal). Zo'n niet-internationaal gewapend conflict vereist voortdurende, georganiseerde vijandelijkheden met voldoende intensiteit en structuur. Volgens deskundigen ontbreekt die context volledig in dit geval.

Türk riep de Verenigde Staten op om legitieme autoriteitsmiddelen te gebruiken, zoals het onderscheppen van schepen, arrestatie van verdachten en, waar nodig, het formeel aanklagen van individuen. De meeste aanvallen vonden plaats in internationale wateren bij Zuid-Amerika en het Caribisch gebied, terwijl aanvallen in de Stille Oceaan deze week volgens minister Hegseth minstens achttien doden hebben geëist.

In het Caribisch gebied heeft de VS troepen, vliegtuigen, schepen en zelfs het grootste oorlogsschip ter wereld — de USS Gerald R. Ford — ingezet.

De aanvallen hebben in de regio tot veroordeling en juridische kritiek geleid. Zowel Democratische als Republikeinse congresleden hebben vragen gesteld over de wettigheid van de acties en de presidentiële bevoegdheid om ze te bevelen.

Volgens de BBC verklaarde de procureur-generaal van Venezuela dat "er geen twijfel over bestaat" dat Trump probeert de Venezolaanse regering te ondermijnen, en beschuldigde hij de VS ervan uit te zijn op controle over natuurlijke hulpbronnen van het land, waaronder goud-, olie- en koperreserves.

De VS behoren tot de landen die Nicolás Maduro niet erkennen als de legitieme leider van Venezuela, aangezien de verkiezingen van 2024 volgens internationale waarnemers oneerlijk en onvrij waren. Oppositietellingen wezen uit dat zijn tegenstander met een ruime meerderheid won.

Türk's uitspraken weerspiegelen de groeiende bezorgdheid over de wettigheid van de Amerikaanse aanvallen, vooral omdat deze plaatsvinden in internationale wateren die onder jurisdictie van andere staten vallen. Aangezien bij vermoedens van drugssmokkel specifieke procedures moeten worden gevolgd, wordt de rechtmatigheid van deze acties des te meer betwijfeld.

Het onderwerp blijft zich ontwikkelen en wordt in de regio met grote aandacht gevolgd vanwege de mogelijke juridische en geopolitieke gevolgen.

ARUBA VANDAAG

Coalitiegesprekken begonnen:

JA21 dringt aan op opname van PVV, VVD streeft naar centrumrechtse coalitie

(NLTimes) – Voorafgaand aan zijn ontmoeting met de informateur die het coalitievormingsproces begeleidt, Wouter Koolmees (D66), zei Joost Eerdmans (JA21) dat hij van plan is andere partijen te vragen de PVV niet automatisch uit te sluiten als coalitiepartner. JA21 streeft naar de vorming van een "centrumrechtse" coalitie met partijen als PVV, D66, VVD, CDA, BBB of SGP.

Koolmees begon woensdagmorgen aan zijn opdracht met een gesprek met de verkiezingswinnaar Rob Jetten. Voorafgaand aan dat gesprek benadrukte de D66-leider zijn voorkeur voor een brede meerderheidscoalitie met onder andere VVD, GroenLinks-PvdA en CDA.

Eerdmans meldde dat hij "veel obstakels" ondervond van andere partijleiders aan het begin van het coalitievormingsproces. Hij noemde het uitsluiten van bepaalde partijen een "onverstandige beslissing." JA21 behoort tot de weinige partijen die bereid zijn een coalitie met de partij van Geert Wilders te overwegen, terwijl CDA, D66 en VVD tijdens de campagne consequent hebben verklaard niet te willen regeren met de PVV.

Na zijn ontmoeting met Koolmees zei de JA21-leider dat "de vooruitzichten niet goed lijken" voor een coalitie waarin de partij van Geert Wilders betrokken is. Partijen die de PVV uitsluiten, blijven dat doen. Wilders herhaalde woensdag na zijn ontmoeting met Koolmees dat zijn partij deel wil nemen aan de regering.

De VVD streeft naar de vorming van een coalitie met JA21, CDA en D66 — een combinatie die 75 zetels oplevert. Eerdmans benadrukte dat dit "niet de voorkeursoptie" is; JA21 wil een meerderheidscoalitie, wat betekent dat er minstens één extra partij moet deelnemen. Hij weigerde te zeggen wie zijn voorkeurspartner is. Na zijn gesprek met de informateur voegde Eerdmans eraan toe dat een coalitie met 75 zetels "niet volledig is uitgesloten."

Op de vraag zei Eerdmans bereid te zijn te praten met GroenLinks-PvdA, maar hij verwacht niet samen in een coalitie te eindigen. "We kunnen aan tafel zitten, maar de kans op een akkoord is praktisch nul."

Ook de VVD is niet bereid een regering te vormen met GroenLinks-PvdA. Woensdag liet VVD-leider Dilan Yeşilgöz-Zegerius aan Koolmees weten dat ze de vorming van een "centrumrechtse" coalitie verkiest, zelfs als die geen meerderheid heeft in de Tweede Kamer.
Yeşilgöz-Zegerius verklaarde in haar brief aan Koolmees dat ze niet gelooft dat een coalitie met GroenLinks-PvdA "de kwesties kan aanpakken die veel Nederlanders al lange tijd bezighouden," zonder verdere details te geven. Later verduidelijkte ze dat ze doelde op "investeren in de economie, defensie en het verlagen van belastingen." De wisseling van het leiderschap bij GroenLinks-PvdA van Frans Timmermans naar Jesse Klaver veranderde niets aan haar standpunt.

Klaver benadrukte woensdag, voorafgaand aan zijn ontmoeting met Koolmees, dat hij "Nederland vooruit wil helpen," zowel vanuit een coalitie als vanuit de oppositie. Hij voegde eraan toe dat hij "geen enkele voorafgaande voorwaarde" stelt. Daarmee lijkt de nieuwe linkse leider zichzelf in contrast te plaatsen met Yeşilgöz-Zegerius.
"Ik denk dat het cruciaal is dat iedereen in dit land zich redelijk gaat gedragen, met de politiek aan het roer," zei Klaver. Hij ziet het initiatief als iets dat in handen ligt van de verkiezingswinnaar, D66.

Jetten zei te hopen dat de partijleiders de komende dagen "in verschillende samenstellingen" met Koolmees zullen spreken. Na de bijeenkomst zei Jetten dat Koolmees een "intensief proces" plant, waarbij sommige partijen vaker worden uitgenodigd. Op de eerste dag voerde Koolmees een-op-een gesprekken met de leiders van de acht grootste partijen.

Hoewel de D66-leider een bepaalde samenwerking verkiest, laat hij "het aan de informateur om te beoordelen of het nuttig is om de gesprekken met die combinatie te starten."

Op de vraag zei hij dat een gedoogconstructie "geen optie" is in zijn ogen. Bij zo'n constructie neemt een partij geen deel aan de regering, maar stemt zij wel in met bepaalde beleidsmaatregelen.

Ombudsman onthult volledig gebrek aan vergunningen voor kinderopvangcentra op Curaçao

(CuracaoChronicle) – Geen enkel kinderopvangcentrum dat officieel op Curaçao is geregistreerd, beschikt momenteel over een geldige vergunning of vrijstelling, hoewel een dergelijke autorisatie wettelijk verplicht is sinds 2008. Deze alarmerende constatering komt uit een vernietigend rapport van de Ombudsman (Defensor di Pueblo), die jaren van overheidsnalatigheid in het toezicht op kinderopvang op het eiland aan het licht brengt.

Volgens het rapport heeft de overheid haar wettelijke plicht om kwetsbare jonge kinderen te beschermen structureel verzaakt. De Ombudsman startte het onderzoek om te beoordelen hoe het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport (OWCS) de Landsverordening Kinderopvang Curaçao heeft geïmplementeerd.

Het toezicht op kinderopvangfaciliteiten — uitgevoerd door slechts drie inspecteurs — blijkt structureel ontoereikend. Hoewel er officieel 107 kinderopvangcentra geregistreerd staan, voldoet geen enkel daarvan aan de formele wettelijke vereisten.

De Ombudsman kon bovendien geen betrouwbare gegevens vinden over de kwaliteit, hygiëne of veiligheid van deze voorzieningen. Toezichthoudende instanties, waaronder de Brandweer en de Inspectie van de Volksgezondheid, voeren hun taken zelden uit. Desondanks blijven overheidssubsidies aan kinderopvangcentra worden uitgekeerd, ongeacht of ze wettelijk erkend zijn.

Het rapport stelt dat het OWCS-ministerie al jarenlang op de hoogte is van deze tekortkomingen, maar geen doeltreffende maatregelen heeft genomen. Als gevolg daarvan heeft het ministerie "in zekere mate bijgedragen aan het voortbestaan van de huidige situatie," concludeert de Ombudsman. Dit aanhoudende falen ondermijnt ernstig de bescherming van kinderen, zoals gewaarborgd door zowel internationale verdragen als de Grondwet van Curaçao.

De Ombudsman heeft zes dringende aanbevelingen gedaan, waaronder onmiddellijke handhaving van bestaande wetten, verbetering van de communicatie met kinderopvangcentra, nauwere interministeriële samenwerking en een grondige herziening van verouderde wetgeving. Het OWCS-ministerie heeft vier maanden de tijd gekregen om concrete actie te ondernemen.
Het rapport legt een fundamenteel en langdurig probleem bloot: al 17 jaar opereert de kinderopvangsector op Curaçao zonder effectieve regelgeving of toezicht, waardoor een van de meest kwetsbare groepen in de samenleving — jonge kinderen — in gevaar wordt gebracht. De oproep tot snelle overheidsinterventie is daardoor urgenter dan ooit.

Water weer schoon in Utrecht en omgeving, volgens waterbedrijf

(NLTimes) — Het kraanwater in Utrecht en omliggende gebieden is weer veilig om te drinken, heeft waterbedrijf Vitens bevestigd.

Recente testresultaten tonen aan dat het water schoon is, waardoor de autoriteiten het kookadvies hebben ingetrokken.

Het kookadvies gold sinds zaterdag en trof ongeveer 125.000 aansluitingen in het verzorgingsgebied van Vitens N.V., waaronder Utrecht, Bilthoven, Bosch en Duin, Bunnik, De Bilt, Groenekan, Maarssen, Oud-Zuilen, Tienhoven, Westbroek en Zeist.

Het kraanwater bevatte de darmbacterie enterococcen, een bacterie die van nature in de menselijke darm voorkomt. Vitens onderzoekt de bron van de besmetting en verklaarde dat de bacterie van buiten het systeem is gekomen, mogelijk door een lekkage, hoog grondwater of onderhoudswerkzaamheden in de buurt. Het bedrijf heeft nog niet aangegeven wanneer de oorzaak precies bekend zal zijn.

Vitens adviseert bewoners die hun kraan sinds het kookadvies (dat tot dinsdag gold) niet hebben gebruikt, om het water eerst een minuut te laten lopen voordat ze het gebruiken, om zo de leidingen goed door te spoelen.

Vitens haalde de waterreserve waar de bacterie was aangetroffen direct uit gebruik tijdens de nacht van vrijdag op zaterdag. "Om er zeker van te zijn dat het drinkwaternet nu veilig is, hebben we dagelijks twintig watermonsters genomen in het gebied waar het kookadvies gold, rechtstreeks uit de kranen van klanten," aldus het bedrijf. "We hebben de monsters 48 uur laten incuberen. Na twee opeenvolgende schone testresultaten konden we het kookadvies voor alle 125.000 aansluitingen opheffen."

Vitens heeft haar klanten via e-mail en sms geïnformeerd dat het kookadvies is ingetrokken.